

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej Grupa Azoty
za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
1. Informacje ogólne	12
1.1. Opis organizacji Grupy	12
1.2. Opis zmian w organizacji Grupy	16
1.2.1. Rozliczenie nabycia COMPO EXPERT Holding GmbH	16
1.2.2. Pozostałe zmiany	17
1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	23
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	25
2.1. Zmiany zasad rachunkowości	25
2.2. Podstawa wyceny	35
2.3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	35
2.4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	35
2.5. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej	37
2.6. Zasady konsolidacji	37
2.6.1. Jednostki zależne	37
2.6.2. Jednostki stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia	37
2.6.3. Procedury konsolidacyjne	37
2.6.4. Połączenie jednostek gospodarczych	38
2.6.5. Nabycie udziałów niekontrolujących	38
2.6.6. Utrata kontroli	38
2.7. Waluty obce	38
3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	40
Sprawozdawczość segmentów działalności	40
Nota 1 Przychody z umów z klientami	47
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej	52
Nota 2.1 Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	54
Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych	54
Nota 2.3 Uzgodnienie kosztów leasingu	55
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne	55
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne	55
Nota 5 Przychody finansowe	57
Nota 6 Koszty finansowe	58
Nota 7 Podatek dochodowy	58
Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat	59
Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa	60
Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	60
Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	61
Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych	64
Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku	66
Nota 8 Działalność zaniechana	66
Nota 9 Zysk na jedną akcję	66
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe	67
Nota 11 Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	78
Nota 12 Nieruchomości inwestycyjne	82
Nota 13 Wartości niematerialne	82

Nota 13.1 Wartość firmy.....	88
Nota 14 Aktywa finansowe	91
Nota 14.1 Udziały i akcje	91
Nota 14.2 Pozostałe aktywa finansowe	92
Nota 15 Zapasy	93
Nota 16 Prawa majątkowe	94
Nota 16.1 Prawa do emisji CO ₂	95
Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	95
Nota 17.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów	98
Nota 18 Środki pieniężne	99
Nota 19 Pozostałe aktywa	100
Nota 20 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.....	100
Nota 21 Kapitał własny	101
Nota 21.1 Kapitał zakładowy	102
Nota 21.2 Kapitał z emisji akcji powyżej wartość nominalną	102
Nota 21.3 Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających.....	102
Nota 21.4 Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	103
Nota 21.5 Nabycie udziałów niekontrolujących	105
Nota 21.6 Dywidenda	105
Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	105
Nota 23 Zobowiązania z tytułu leasingu	109
Nota 24 Pozostałe zobowiązania finansowe.....	111
Nota 25 Zmiana zobowiązań wynikających z działalności finansowej.....	112
Nota 26 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	114
Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	116
Nota 27.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów	117
Nota 28 Rezerwy	117
Nota 29 Dotacje.....	121
Nota 30 Instrumenty finansowe	122
Nota 30.1 Zarządzanie kapitałami	126
Nota 30.2 Kategorie instrumentów finansowych	127
Nota 30.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym	129
Nota 30.3.1 Ryzyko kredytowe	129
Nota 30.3.2 Ryzyko płynności	132
Nota 30.3.3 Ryzyko rynkowe.....	134
Nota 30.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych	137
Nota 30.5 Instrumenty pochodne	138
Nota 30.6 Rachunkowość zabezpieczeń	138
Nota 31 Zobowiązania, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje	139
Nota 32 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	139
Nota 33 Zobowiązania inwestycyjne	143
Nota 34 Noty objaśniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	143
Nota 35 Zdarzenia po dniu bilansowym.....	144
Nota 36 Informacja o skutkach pandemii choroby zakaźnej COVID-19.....	144

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Nota	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Zyski i straty			
Przychody ze sprzedaży	1	11 307 915	9 998 967
Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2	(8 833 939)	(8 406 271)
Zysk brutto ze sprzedaży		2 473 976	1 592 696
Koszty sprzedaży	2	(902 195)	(658 602)
Koszty ogólnego zarządu	2	(886 734)	(812 368)
Pozostałe przychody operacyjne	3	65 518	49 604
Pozostałe koszty operacyjne	4	(137 741)	(90 186)
Zysk na działalności operacyjnej		612 824	81 144
Przychody finansowe	5	29 407	55 057
Koszty finansowe	6	(96 265)	(108 740)
Przychody/(Koszty) finansowe netto		(66 858)	(53 683)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		12 493	13 092
Zysk przed opodatkowaniem		558 459	40 553
Podatek dochodowy	7	(150 786)	(32 793)
Zysk netto		407 673	7 760
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do zysków i strat			
Straty aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń		(29 908)	(19 428)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do zysków i strat	7.3	4 995	3 633
		(24 913)	(15 795)
Pozycje, które są lub będą reklasyfikowane do zysków i strat			
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych - efektywna część zmian wartości godziwej		4 952	(16 724)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych		(11 043)	4 786
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które są lub będą reklasyfikowane do zysków i strat	7.3	(941)	3 178
		(7 032)	(8 760)
Suma innych całkowitych dochodów		(31 945)	(24 555)
Całkowity dochód za okres		375 728	(16 795)

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody (kontynuacja)

		za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
	Nota		
Zysk netto przypadający dla:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		372 856	9 869
Udziałowców niesprawujących kontroli	21.4	34 817	(2 109)
Całkowity dochód za okres przypadający dla:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		342 337	(13 739)
Udziałowców niesprawujących kontroli	21.4	33 391	(3 056)
Zysk netto na jedną akcję:	9		
Podstawowy (zł)		3,76	0,10
Rozwodniony (zł)		3,76	0,10

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	8 142 751	7 757 071
Prawo wieczystego użytkowania gruntów		-	470 178
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	11	852 075	-
Nieruchomości inwestycyjne	12	62 014	43 799
Wartości niematerialne	13	985 071	1 048 461
Wartość firmy	13.1	308 589	311 280
Udziały i akcje	14.1	9 198	9 113
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	14.1	88 909	89 496
Pozostałe aktywa finansowe	14.2	2 406	2 377
Pozostałe należności	17	156 867	185 397
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	97 074	75 579
Pozostałe aktywa	19	483	363
Aktywa trwałe razem		10 705 437	9 993 114
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	1 669 809	1 505 024
Prawa majątkowe	16	474 133	261 767
Pochodne instrumenty finansowe	30.5	5 918	2 017
Pozostałe aktywa finansowe	14.2	174 724	15 061
Należności z tytułu podatku dochodowego		26 973	67 217
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	1 615 486	1 551 652
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	770 087	846 532
Pozostałe aktywa	19	15 456	14 578
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	20	20 668	9 050
Aktywa obrotowe razem		4 773 254	4 272 898
Aktywa razem		15 478 691	14 266 012

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Pasywa			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	21.1	495 977	495 977
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	21.2	2 418 270	2 418 270
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających	21.3	5 872	1 861
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych		(8 252)	2 789
Zyski zatrzymane, w tym:		4 124 507	3 783 874
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>		372 856	9 869
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		7 036 374	6 702 771
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	21.4	657 573	625 188
Kapitał własny razem		7 693 947	7 327 959
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	22	2 546 003	2 488 353
Zobowiązania z tytułu leasingu	23	367 482	16 806
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	18 357	21 930
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	469 351	394 677
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	27 252	12 446
Rezerwy	28	204 850	143 772
Dotacje	29	193 963	136 002
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	461 124	448 600
Zobowiązania długoterminowe razem		4 288 382	3 662 586
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	22	205 908	362 620
Zobowiązania z tytułu leasingu	23	59 530	8 866
Pochodne instrumenty finansowe	30.5	15	188
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	554 305	189 272
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	53 270	45 630
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		44 672	18 178
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	2 516 567	2 598 289
Rezerwy	28	37 113	44 425
Dotacje	29	13 480	7 999
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami dostępnymi do sprzedaży	20	11 502	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem		3 496 362	3 275 467
Zobowiązania razem		7 784 744	6 938 053
Pasywa razem		15 478 691	14 266 012

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy dominującej	Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	495 977	2 418 270	1 861	2 789	3 783 874	6 702 771	625 188	7 327 959
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody								
Zysk/ (Strata) netto	-	-	-	-	372 856	372 856	34 817	407 673
Inne całkowite dochody	-	-	4 011	(11 041)	(23 489)	(30 519)	(1 426)	(31 945)
Całkowity dochód za okres	-	-	4 011	(11 041)	349 367	342 337	33 391	375 728
Transakcje z właścicielami Grupy, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dywidendy	-	-	-	-	-	-	(2 695)	(2 695)
Transakcje z właścicielami razem	-	-	-	-	-	-	(2 695)	(2 695)
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych								
Zmiany w Grupie	-	-	-	-	(10 183)	(10 183)	3 103	(7 080)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-	-	(10 183)	(10 183)	408	(9 775)
Pozostałe	-	-	-	-	1 449	1 449	(1 414)	35
Stan na 31 grudnia 2019 roku	495 977	2 418 270	5 872	(8 252)	4 124 507	7 036 374	657 573	7 693 947

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

za okres zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	495 977	2 418 270	15 407	(233)	3 918 613	6 848 034	587 248	7 435 282
<i>Zyski i straty oraz inne całkowite dochody</i>								
Zysk/ (Strata) netto	-	-	-	-	9 869	9 869	(2 109)	7 760
Inne całkowite dochody	-	-	(13 546)	4 624	(14 686)	(23 608)	(947)	(24 555)
Całkowity dochód za okres			(13 546)	4 624	(4 817)	(13 739)	(3 056)	(16 795)
<i>Transakcje z właścicielami Grupy, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym</i>								
Dywidendy	-	-	-	-	(123 995)	(123 995)	(20 350)	(144 345)
Transakcje z właścicielami razem	-	-	-	-	(123 995)	(123 995)	(20 350)	(144 345)
<i>Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych</i>								
Zmiany w Grupie	-	-	-	(1 602)	(5 771)	(7 373)	61 543	54 170
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-	(1 602)	(5 771)	(7 373)	61 543	54 170
Pozostałe	-	-	-	-	(156)	(156)	(197)	(353)
Stan na 31 grudnia 2018 roku przekształcone*	495 977	2 418 270	1 861	2 789	3 783 874	6 702 771	625 188	7 327 959

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

		za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
	Nota		
Przeptywy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		558 459	40 553
<i>Korekty</i>		924 872	764 288
Amortyzacja		811 286	683 298
Utworzenie/(Odwrócenie) odpisów aktualizujących		50 624	(30)
Strata z tytułu działalności inwestycyjnej		3 872	73 412
Zysk ze zbycia aktywów finansowych		(878)	(9 486)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenionych metoda praw własności		(12 493)	(13 092)
Odsetki, różnice kursowe		77 124	29 977
Dywidendy		(165)	(291)
(Zysk)/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych wg wartości godziwej		(4 498)	500
		1 483 331	804 841
Zwiększenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	(146 517)	(163 292)
Zwiększenie stanu zapasów	34	(386 203)	(237 232)
Zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	782 477	538 470
Zwiększenie stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i dotacji	34	386 641	150 247
Inne korekty	34	(3 541)	26 144
Przeptywy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		2 116 188	1 119 178
Zapłacony podatek dochodowy		(82 754)	(36 648)
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 033 434	1 082 530

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b. i c.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Nota		
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	10 566	6 430
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	(1 049 703)	(1 097 209)
Otrzymane dywidendy	17	13 108
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych	-	(951 064)
Wydatki na nabycie pozostałych aktywów finansowych	(415 462)	-
Wpływy ze sprzedaży pozostałych aktywów finansowych	246 030	249 789
Odsetki otrzymane	26 014	19 643
Dotacje	753	4 901
Pożyczki udzielone	-	(3 252)
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych	109	112
Pozostałe wpływy inwestycyjne	-	709
Pozostałe wydatki inwestycyjne	(4 813)	(4 627)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 186 489)	(1 761 460)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Dywidendy wypłacone	(2 695)	(144 345)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	217 030	1 234 348
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(286 477)	(602 753)
Odsetki zapłacone	(107 629)	(76 094)
Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(56 645)	(10 087)
Pozostałe wpływy finansowe	12 024	59 260
Spłata faktoringu odwrotnego	(695 547)	-
Pozostałe wydatki finansowe	-	(26 879)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(919 939)	433 450
Przepływy pieniężne netto, razem	(72 994)	(245 480)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	846 532	1 085 885
Wpływ zmian kursów walut	(3 451)	6 127
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	770 087	846 532

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b i c.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

1.1. Opis organizacji Grupy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupę Kapitałową Grupa Azoty S.A. (dalej: Grupa Azoty, Grupa Kapitałowa, Grupa) tworzyły: Grupa Azoty S.A. (dalej „Jednostka Dominująca”), spółki bezpośrednio zależne:

- COMPO EXPERT Holding GmbH (dalej: COMPO EXPERT, wcześniej: Goat TopCo GmbH) - 100% udziałów,
 - Grupa Azoty ATT Polymers GmbH - 100% posiadanych udziałów,
 - Grupa Azoty „Compounding” Sp. z o.o. (dalej: Grupa Azoty COMPOUNDING)- 100% posiadanych udziałów,
 - Grupa Azoty „Folie” Sp. z o.o. w likwidacji - 100% posiadanych udziałów,
 - Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A. (dalej: Grupa Azoty SIARKOPOL) - 99,40% posiadanych akcji,
 - Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (dalej: Grupa Azoty PUŁAWY) - 95,98% posiadanych akcji,
 - Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. (dalej: Grupa Azoty KĘDZIERZYN) - 93,48% posiadanych akcji,
 - Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. (dalej: Grupa Azoty POLICE) - 66,0% posiadanych akcji, po dniu bilansowym udział Jednostki Dominującej w kapitale zakładowym Grupy Azoty POLICE uległ obniżeniu do poziomu 62,86%, co zostało opisane szczegółowo w nocie 1.2.2.,
 - Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. (dalej: Grupa Azoty PKCh) - 63,27% posiadanych udziałów, 36,73% udziałów posiada Grupa Azoty KĘDZIERZYN,
 - Grupa Azoty „Koltar” Sp. z o.o. (dalej: Grupa Azoty KOLTAR) - 60% posiadanych udziałów, 20% udziałów posiada Grupa Azoty PUŁAWY, a 20% udziałów posiada Grupa Azoty KĘDZIERZYN,
- oraz jednostki pośrednio zależne i stowarzyszone przedstawione na schematach graficznych ujętych na następujących stronach.

Jednostka Dominująca została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000075450 w dniu 28 grudnia 2001 roku na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 28 grudnia 2001 roku. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 850002268. Od dnia 22 kwietnia 2013 roku Jednostka Dominująca działa pod nową nazwą Grupa Azoty Spółka Akcyjna (nazwa skrócona Grupa Azoty S.A.).

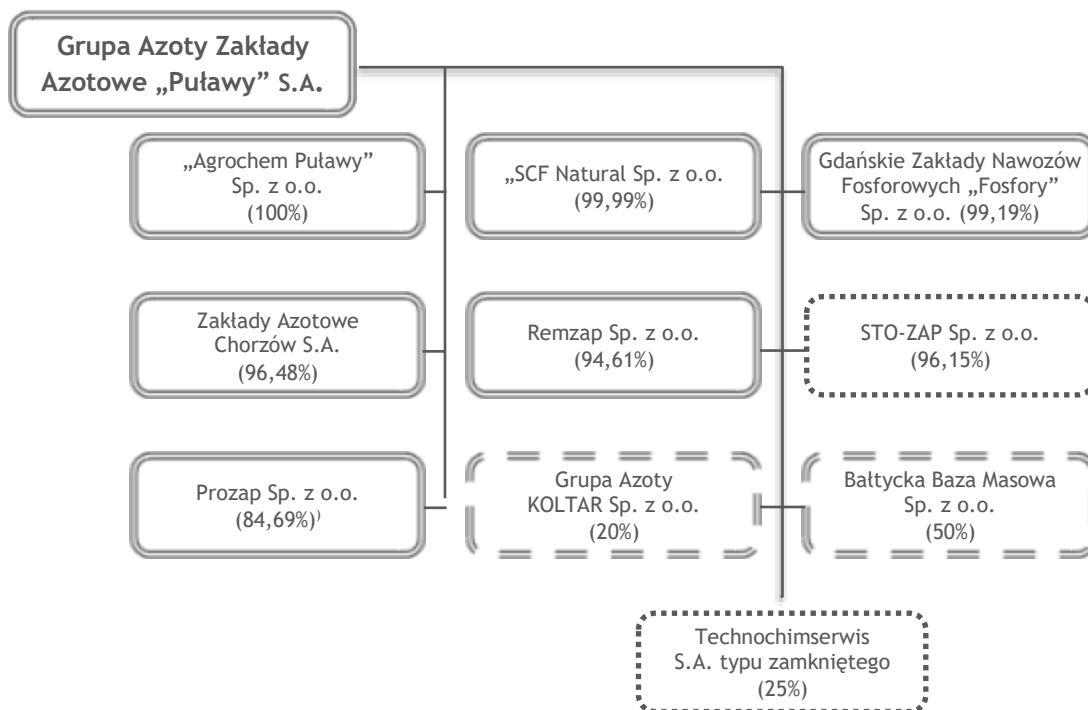
Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Azoty jest w szczególności:

- przetwarzanie produktów azotowych,
- produkcja i sprzedaż nawozów,
- produkcja i sprzedaż wyrobów z tworzyw sztucznych,
- produkcja i sprzedaż alkoholi oxo,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej,
- produkcja i sprzedaż melaminy,
- wydobywanie siarki i przetwórstwo produktów pochodzenia siarkowego.

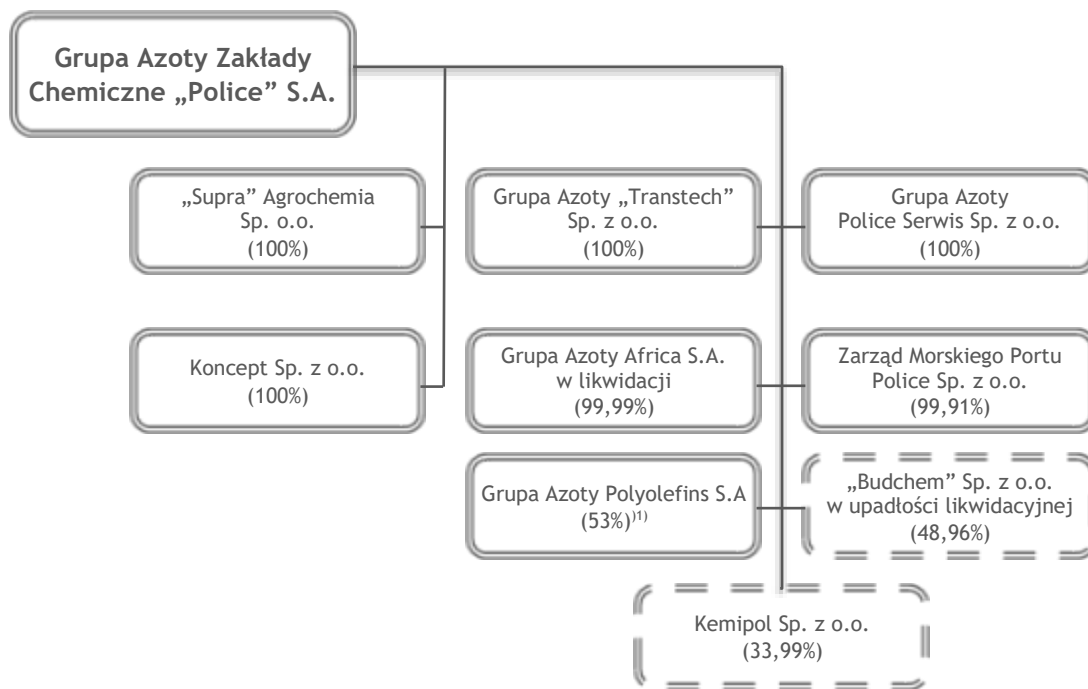
Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Azoty jest nieoznaczony.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”) zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej do publikacji dnia 7 kwietnia 2020 roku.

Schemat graficzny Grupy Azoty PUŁAWY na dzień 31 grudnia 2019 roku

Schemat graficzny Grupy Azoty POLICE na dzień 31 grudnia 2019 roku

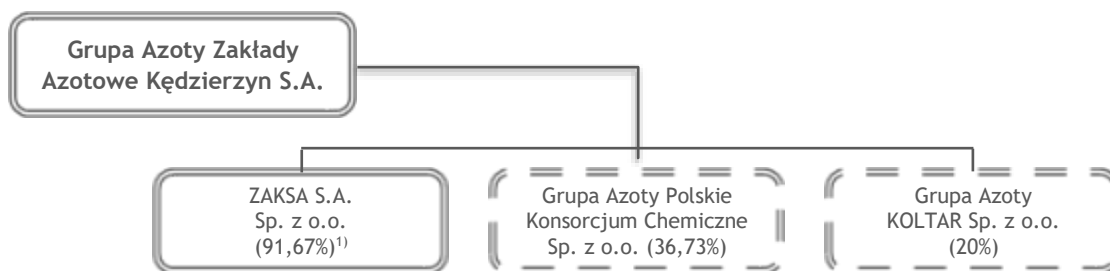

¹⁾ Jednostka Dominująca posiada 47% akcji spółki Grupa Azoty Polyolefins S.A. (do dnia 8 października spółka działała pod nazwą PDH Polska S.A.)

Legenda:

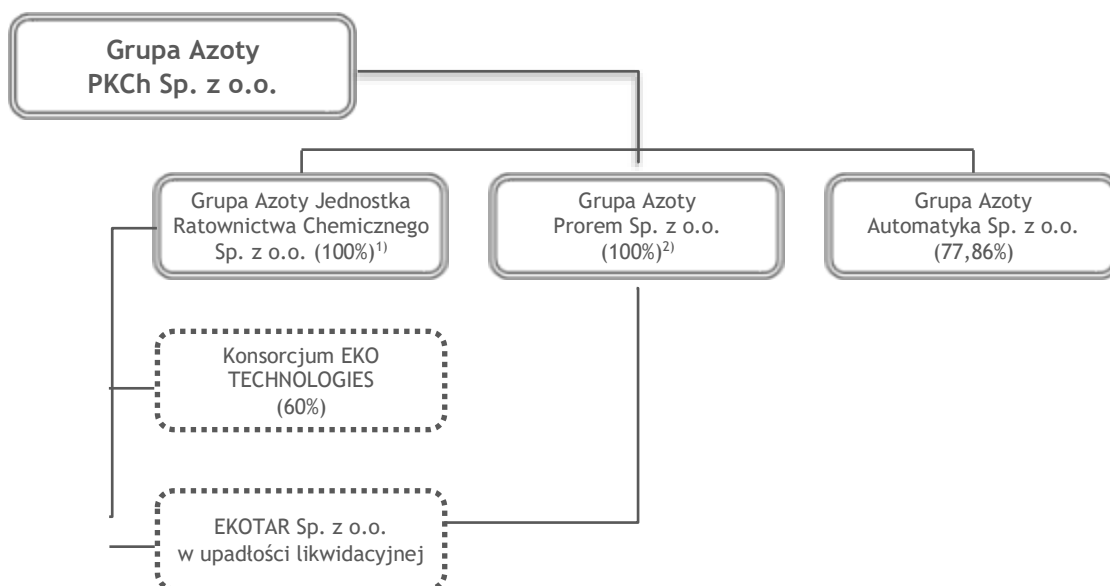
- Jednostki konsolidowane metodą pełną
- Jednostki konsolidowane metodą praw własności
- Jednostki nieobjęte konsolidacją

Schemat graficzny Grupy Azoty KĘDZIERZYN na dzień 31 grudnia 2019 roku

¹⁾ Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o. posiada 0,783% akcji spółki ZAKSA S.A.

Schemat graficzny Grupy Azoty PKCh Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2019 roku

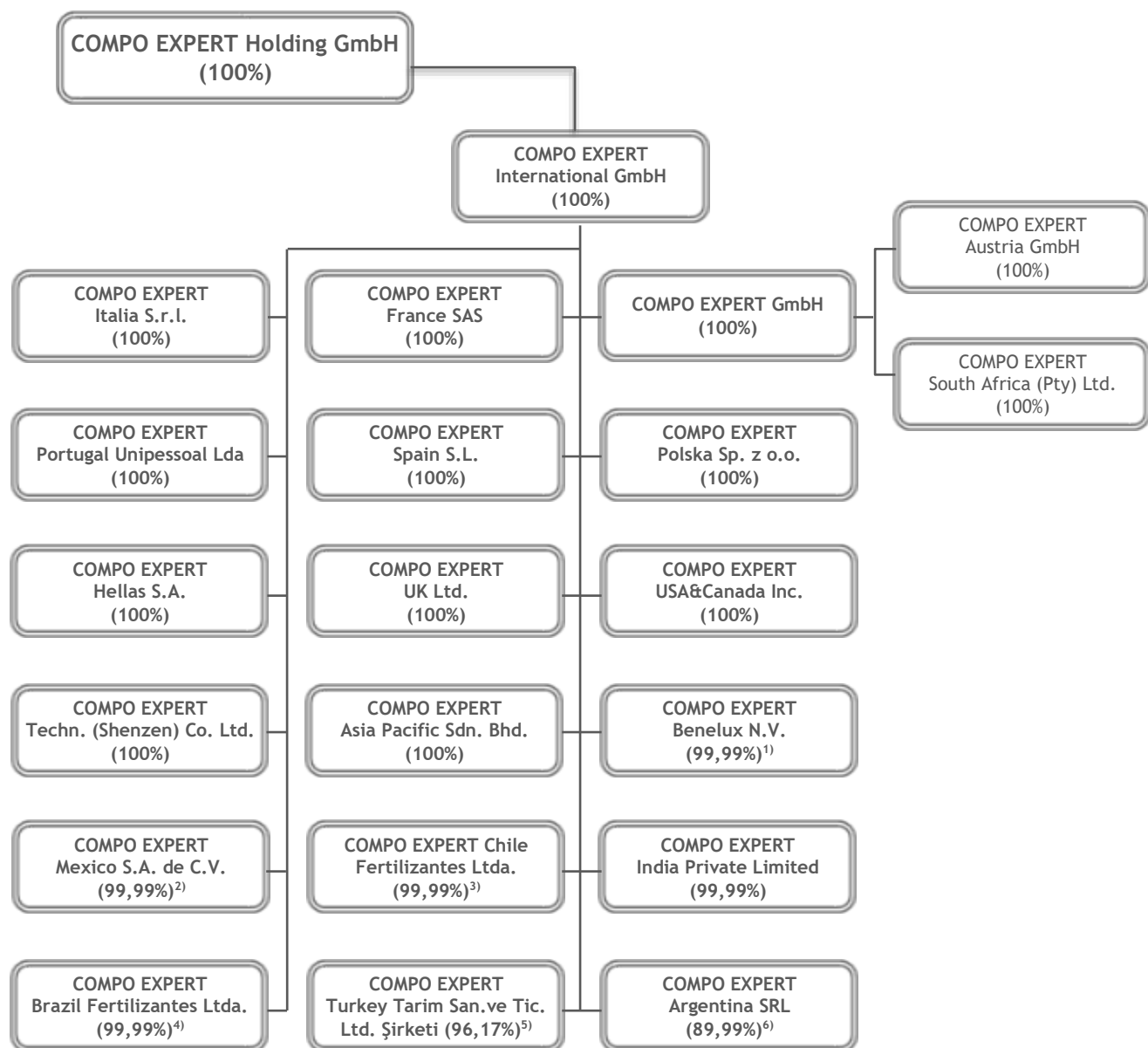
¹⁾ Grupa Azoty Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. posiada 12% udziałów w Spółce „EKOTAR” Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej.

²⁾ Grupa Azoty Prorem Sp. z o.o. posiada 12% udziałów w Spółce „EKOTAR” Sp. z o.o. w upadłości Likwidacyjnej.

Legenda:

- Jednostki konsolidowane metodą pełną
- Jednostki konsolidowane metodą praw własności
- Jednostki nieobjęte konsolidacją

Schemat graficzny Grupy COMPO EXPERT na dzień 31 grudnia 2019 roku

¹⁾ COMPO EXPERT Benelux N.V. - COMPO EXPERT GmbH posiada 0,0103% udziałów.

²⁾ COMPO EXPERT Mexico S.A. de C.V. - COMPO EXPERT GmbH posiada 0,000311% udziałów.

³⁾ COMPO EXPERT Chile Fertilizantes Ltda. - COMPO EXPERT GmbH posiada 0,01% udziałów

⁴⁾ COMPO EXPERT Brazil Fertilizantes Ltda. - COMPO EXPERT GmbH posiada 0,000003% udziałów.

⁵⁾ COMPO EXPERT Turkey Tarim San.ve Tic. Ltd. Şirketi - COMPO EXPERT GmbH posiada 3,83% udziałów.

⁶⁾ COMPO EXPERT Argentina SRL - COMPO EXPERT GmbH posiada 10,000024% udziałów.

Legenda:

 Jednostki konsolidowane metodą pełną

 Jednostki konsolidowane metodą praw własności

 Jednostki nieobjęte konsolidacją

1.2. Opis zmian w organizacji Grupy

1.2.1. Rozliczenie nabycia COMPO EXPERT Holding GmbH

W dniu 26 listopada 2018 roku Jednostka Dominująca nabyła 100% udziałów stanowiących 100% kapitału zakładowego i reprezentujących 100% praw głosu w spółce Goat TopCo GmbH z siedzibą w Münster, Niemcy od Goat Netherlands B.V. z siedzibą w Amsterdamie, Holandia, należącej do chińskiej Grupy XIO.

Tym samym Grupa Azoty przejęła kontrolę nad grupą Goat TopCo, w skład której wchodzi szereg pomiotów w Europie i na innych kontynentach, której kluczowymi podmiotami zależnymi prowadzącymi działalność operacyjną są podmioty zlokalizowane w Niemczech i w Hiszpanii.

W dniu 29 lipca 2019 roku spółka Goat ToCo GmbH została przejęta przez swoją 100% spółkę zależną, Goat HoldCo GmbH, która wcześniej zmieniła nazwę na COMPO EXPERT Holding GmbH („COMPO EXPERT”). Rejestracja połączenia nastąpiła w dniu 6 sierpnia 2019 roku ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2019 roku. W rezultacie spółka COMPO EXPERT jest następcą prawnym Goat TopCo GmbH i podmiotem holdingowym dla całej Grupy COMPO EXPERT.

Za udziały w Goat TopCo Grupa Azoty zapłaciła kwotę 226 637 tys. EUR (973 966 tys. zł). W dniu zamknięcia transakcji tj. 26 listopada 2018 roku, Grupa Azoty dokonała zapłaty całości ceny za udziały oraz przejęła do nich tytuł własności.

Przejęcie rozliczono zgodnie z zapisami MSSF 3 *Połączenia jednostek*. Na dzień 31 grudnia 2018 roku do rozliczenia nabycia COMPO EXPERT zastosowano tzw. rozliczenie prowizoryczne nabycia aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych przejętych w ramach nabycia. Rozliczenie to zostało dokonane w oparciu o wartości księgowe wynikające ze skonsolidowanego pakietu sprawozdawczego COMPO EXPERT na datę 30 listopada 2018 roku, które zostały przyjęte jako najlepsze dostępne przybliżenie wartości godziwej na dzień nabycia.

Końcowego rozliczenia nabycia COMPO EXPERT dokonano w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Grupa Azoty na dzień 30 czerwca 2019 roku w oparciu o wyceny wartości godziwej dokonane przez niezależnego eksperta. Rozliczenie to przedstawia się następująco:

Data nabycia	<i>Dane podano w tys. PLN o ile nie wskazano inaczej</i>		
	Wstępne rozliczenie	Korekty	Końcowe rozliczenie
Aktywa netto przejętych jednostek	424 998	269 176	694 174
Aktywa netto przypisanie udziałom niekontrolującym	-	-	-
Wyłączenie zobowiązań	-	-	-
Udział Grupy Azoty w aktywach netto przejętych jednostek	424 998	269 176	694 174
Przekazane środki pieniężne	973 966	-	973 966
Subrogacja zobowiązań	-	-	-
Razem cena nabycia	973 966	-	973 966
Wartość firmy z konsolidacji	548 968	(269 176)	279 792
Wartość firmy w EUR	127 579	(62 739)	64 840
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(1 602)
Wartość firmy prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień nabycia	-	-	278 190

Wykazana powyżej wartość firmy nie będzie podlegać amortyzacji, a ewentualny odpis z tytułu utraty wartości nie będzie stanowić kosztu uzyskania dla celów podatkowych.

Kluczowe korekty dotyczyły identyfikacji oraz wyceny do wartości godziwej nabytych aktywów, zobowiązań oraz zobowiązań warunkowych COMPO EXPERT według stanu na dzień przejścia kontroli, tj. na 26 listopada 2018 roku.

W wyniku tego procesu wyceniono:

Rzeczowe aktywa trwałe:

- wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych została wyceniona na kwotę 495 mln zł.

Wartości niematerialne:

- wartość godziwa znaków towarowych, w tym znak COMPO EXPERT oraz znaki 21 innych kluczowych produktów. Wartość godziwą znaków towarowych wyceniono na kwotę 300 mln zł,

- wypracowane przez COMPO EXPERT relacje z odbiorcami będącymi zarówno odbiorcami bezpośrednimi bądź nabywającymi produkty COMPO EXPERT za pośrednictwem dystrybutorów. Relacje z odbiorcami wyceniono stosując podejście dochodowe przy użyciu metody alokacji zysku (MEEM) na kwotę 344 mln zł. Relacje z odbiorcami amortyzowane są metodą liniową przez okres 15 lat.
- wartość godziwą technologii wyceniono na kwotę 57 mln zł,
- wartość godziwą pozostałych wartości niematerialnych wyceniono na kwotę 8 mln zł.

Zapasy:

- wartość godziwą zapasów wyceniono na kwotę na kwotę 335 mln zł.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe:

- wartość godziwą należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności wyceniono na kwotę 336 mln zł.

Ponadto, skorygowano wartość zobowiązania z tytułu podatku odroczonego o wartość 106 mln zł w związku z różnicami przejściowymi wynikającymi z wyceny do wartości godziwej wypracowanych przez COMPO EXPERT relacji z odbiorcami, znaków towarowych, technologii, rzeczowych aktywów trwałych oraz zapasów.

Poniższa tabela prezentuje podsumowanie rozpoznanych aktywów i zobowiązań na dzień objęcia kontrolą

	<i>Dane podano w tys. PLN o ile nie wskazano inaczej</i>		
	Wstępne rozliczenie na 26.11.2018	Korekty	Końcowe rozliczenie na 26.11.2018
<i>Rzeczowe aktywa trwałe</i>	404 186	90 347	494 533
<i>Wartości niematerialne</i>	423 724	285 488	709 212
<i>Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe</i>	338 049	(2 252)	335 797
<i>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>	14 386	-	14 386
<i>Zapasy</i>	334 286	1 124	335 410
<i>Pozostałe aktywa</i>	9 070	-	9 070
<i>Środki pieniężne i ekwiwalenty</i>	50 931	-	50 931
AKTYWA RAZEM	1 574 632	374 707	1 949 339
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług</i>	326 950	-	326 950
<i>Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów</i>	587 411	-	587 411
<i>Pozostałe zobowiązania</i>	42 265	-	42 265
<i>Rezerwy</i>	10 460	-	10 460
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>	182 548	105 531	288 079
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 149 634	105 531	1 255 165
WARTOŚĆ NETTO NABYTYCH AKTYWÓW	424 998	269 176	694 174

W efekcie wyceny aktywów netto do wartości godziwej i końcowego rozliczenia nabycia, skorygowano wynik netto za okres od 26 listopada do 31 grudnia 2018 roku o kwotę 110 tys. zł. Przekształcenie danych za okres porównawczy zostało zaprezentowane w punkcie 2.1. b do niniejszego sprawozdania.

1.2.2. Pozostałe zmiany

Poniżej zaprezentowane zostały zmiany w strukturze Grupy Azoty.

Rejestracja połączenia Grupy Azoty PUŁAWY oraz spółki Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

W dniu 2 stycznia 2019 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowane zostało połączenie Grupy Azoty PUŁAWY oraz spółki Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

Połączenie nastąpiło w trybie uproszczonym, na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 KSH (łączenie się przez przejęcie) tj. przeniesienie całego majątku Elektrowni Puławy Sp. z o.o. na spółkę Grupa Azoty PUŁAWY.

Rejestracja podwyższenia kapitału w spółce Grupa Azoty KOLTAR

W dniu 8 stycznia 2019 roku zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 54 600 tys. zł.

W związku z powyższym Grupa Azoty S.A. jest obecnie właścicielem 60% udziałów Spółki, po 20% udziałów w kapitale posiadają Grupa Azoty PUŁAWY oraz Grupa Azoty KĘDZIERZYN.

Zmiana udziału głosów w spółce PROZAP Sp. z o. o.

W dniu 26 lutego 2019 roku Zarząd spółki PROZAP Sp. z o.o. umorzył jeden udział wspólnika - osoby fizycznej. Procentowy udział głosów Grupy Azoty PUŁAWY na Zgromadzeniu Wspólników spółki PROZAP Sp. z o.o. zwiększył się z 86,15% do 86,20%.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Grupa Azoty POLICE

W dniu 4 marca 2019 roku Zarząd Grupy Azoty POLICE podjął decyzję w sprawie planowanego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji nowych akcji z prawem poboru oraz zmiany statutu. Pozyskanie wpływów z emisji akcji ma na celu wsparcie realizacji Strategii Grupy Azoty na najbliższe lata, w szczególności dywersyfikacji i zwiększenia rentowności przychodów oraz wzmocnienie zaangażowania w rozwój obszarów niezwiązanych z produkcją nawozową. Kluczowym zadaniem w tym zakresie jest realizacja projektu inwestycyjnego „Polimery Police” (dalej: Projekt „Polimery Police”) przez Grupę Azoty Polyolefins S.A. (dalej: Grupa Azoty POLYOLEFINS, do dnia 8 października spółka działała pod nazwą PDH Polska S.A.).

W dniu 26 kwietnia 2019 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy Azoty POLICE podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze wtórnej oferty publicznej („SPO”) w kwocie nie wyższej niż 1 100 mln zł skierowanej do dotychczasowych akcjonariuszy (prawo poboru). W dniu 29 maja 2019 roku w związku z planowaną emisją akcji Grupy Azoty POLICE, Zarząd Jednostki Dominującej podjął uchwałę o objęciu akcji w drodze realizacji prawa poboru i złożenia zapisów dodatkowych za określoną przez Zarząd Grupy Azoty POLICE cenę emisyjną, w ramach subskrypcji zamkniętej lub objęciu akcji nieobjętych przez inwestorów w ramach oferty z prawem poboru za cenę emisyjną określoną przez Zarząd Grupy Azoty POLICE w skierowanym do Jednostki Dominującej zaproszeniu do złożenia zapisu na takie akcje, z zastrzeżeniem, że bezpośrednio po emisji Spółka powinna utrzymać co najmniej 50% plus jeden głos na Walnym Zgromadzeniu Grupy Azoty POLICE.

Z uwagi na zidentyfikowanie ryzyka (ryzyko związane z odmową rejestracji praw do akcji w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych, brak rejestracji praw i uniemożliwienie wprowadzenia akcji do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych (dalej: GPW), przez co inwestorzy nie mieliby możliwości dokonywania obrotu prawami do akcji ani samymi akcjami, ponadto zastosowanie niewłaściwej procedury dotyczącej uprawnień Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego skutkowałoby sankcją nieważności całej emisji akcji, w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi przepisów nowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego) w otoczeniu regulacyjnym, Zarząd Grupy Azoty POLICE podjął w dniu 5 czerwca 2019 roku decyzję o zawieszeniu wykonania uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. W dniu 26 sierpnia 2019 roku Zarząd Grupy Azoty POLICE zadecydował o wznowieniu procesu wtórnej oferty publicznej SPO i podjął uchwałę w sprawie planowanego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji oraz zmiany Statutu, uchylając jednocześnie wcześniejszą uchwałę z dnia 4 marca 2019 roku.

W dniu 23 września 2019 roku Walne Zgromadzenie Grupy Azoty POLICE podjęło uchwały dotyczące podwyższenia kapitału zakładowego spółki w drodze emisji z prawem poboru nowych akcji, oferty publicznej akcji nowej emisji, ustalenia dnia 7 listopada 2019 roku jako dnia prawa poboru akcji nowej emisji, dematerializacji oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu praw poboru, praw do akcji oraz akcji nowej emisji na rynku regulowanym oraz zmiany statutu.

W związku z Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Grupa Azoty POLICE z dnia 23 września 2019 roku, Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 10 października 2019 roku podjął uchwałę o wystąpieniu do Walnego Zgromadzenia o:

- wyrażenie zgody na objęcie przez spółkę akcji Planowanej Emisji za określoną przez Zarząd Grupy Azoty POLICE cenę emisyjną w drodze subskrypcji zamkniętej, w zakresie prowadzącym do utrzymania kontroli operacyjnej i własnościowej Grupy Azoty S.A. nad Grupą Azoty POLICE z zastrzeżeniem, że w chwili rejestracji przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego Grupy Azoty POLICE w związku z Planowaną Emisją udział Jednostki Dominującej nie powinien przekroczyć 66% w kapitale zakładowym Grupy Azoty POLICE,
- upoważnienie do podjęcia wszelkich czynności formalno-prawnych związanych z obejmowaniem akcji oferowanych w wykonaniu prawa poboru lub w konsekwencji złożenia zapisów dodatkowych na akcje oferowane, lub objęcia akcji oferowanych nieobjętych przez inwestorów w ramach oferty z prawem poboru, w tym określenia ostatecznej liczby akcji oferowanych nabywanych w ramach Planowanej Emisji, a także do ewentualnego zakupu lub sprzedaży przez spółkę praw poboru lub akcji Grupy Azoty POLICE, z zastrzeżeniem konieczności uzyskania zgody Rady Nadzorczej spółki na każdą z ww. transakcji, o ile wartość transakcji przekroczy kwotę 6 mln zł.

W dniu 4 listopada 2019 roku Zarząd Grupy Azoty POLICE podjął uchwałę, zgodnie z którą:

- cena emisyjna akcji zwykłych na okaziciela serii C (dalej: Akcje Nowej Emisji) została ustalona w wysokości 10,20 zł za jedną Akcję Nowej Emisji,
- liczba praw poboru uprawniających do objęcia 1 Akcji Nowej Emisji została ustalona na 0,68181818181,
- jedno jednostkowe prawo poboru uprawniało do objęcia 1,46666666667 Akcji Nowej Emisji.

W dniu 5 listopada 2019 roku Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. wydał oświadczenie dotyczące zawarcia z Grupą Azoty POLICE umowy o rejestrację w depozycie 75 mln jednostkowych praw poboru akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości nominalnej 10,00 zł.

W dniu 7 listopada 2019 roku Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych podjął uchwałę w sprawie dopuszczenia i wprowadzenia do obrotu giełdowego na Rynku Głównym GPW praw poboru akcji zwykłych na okaziciela serii C Grupy Azoty POLICE. Zarząd GPW postanowił wprowadzić z dniem 12 listopada 2019 roku do obrotu giełdowego na rynku podstawowym prawa poboru akcji zwykłych na okaziciela serii C, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. najpóźniej w dniu 12 listopada 2019 roku rejestracji tych praw poboru oraz, że prawa poboru będą notowane od dnia 12 listopada do dnia 14 listopada 2019 roku (włącznie) w systemie notowań ciągłych. W dniu 8 listopada 2019 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej podjęło uchwałę o wyrażeniu zgody na objęcie przez spółkę akcji w podwyższonym kapitale zakładowym Grupy Azoty POLICE.

W dniu 5 grudnia 2019 roku Grupa Azoty POLICE podpisała ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez Prezesa Rady Ministrów umowę inwestycyjną. Na jej podstawie Skarb Państwa objął 5 513 722 nowych akcji serii C w łącznej kwocie 56 239 964,40 zł. Grupa Azoty POLICE zobowiązała się wobec Skarbu Państwa, że przeznaczy środki w całości na realizację przez Grupę Azoty POLYOLEFINS, projektu inwestycyjnego obejmującego budowę instalacji do produkcji propylenu oraz polipropylenu wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

W dniu 9 grudnia 2019 roku Jednostka Dominująca złożyła w firmie inwestycyjnej dyspozycję objęcia 28 551 500 sztuk akcji w ramach Planowanej Emisji, po cenie emisyjnej 10,20 zł za akcję, tj. za łączną kwotę 291 225 300,00 zł w ramach przysługujących praw poboru.

W związku z dojściem do skutku emisji 49 175 768 akcji zwykłych na okaziciela serii C emitowanych na podstawie Uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 23 września 2019 roku Zarząd Grupy Azoty POLICE podjął w dniu 23 grudnia 2019 roku uchwałę o przydziale 49 175 768 akcji nowej emisji, które zostały należycie subskrybowane i opłacone.

W dniu 10 stycznia 2020 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego oraz zmian statutu Grupy Azoty POLICE.

Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego Grupy Azoty POLICE wynosi 1 241 757 680 zł i dzieli się na 124 175 768 akcji o wartości nominalnej 10,00 zł każda, na co składa się:

- 60 000 000 akcji serii A,
- 15 000 000 akcji serii B,
- 49 175 768 akcji serii C.

Ogólna liczba głosów wynikających ze wszystkich wyemitowanych akcji wynosi 124 175 768.

W wyniku udziału w ofercie publicznej akcji nowej emisji Grupy Azoty POLICE, Jednostka Dominująca nabyła 28 551 500 szt. akcji i jest właścicielem łącznej liczby 78 051 500 szt. akcji tej spółki, co stanowi 62,86% kapitału zakładowego.

Nabycie akcji Grupa Azoty Polyolefins S.A.

W dniu 27 marca 2019 roku Zarząd Jednostki Dominującej podjął uchwałę o nabyciu 9 782 808 sztuk akcji nowej emisji spółki Grupa Azoty POLYOLEFINS po cenie emisyjnej 10,00 zł, tj. za łączną kwotę 97 828 080,00 zł.

W dniu 28 marca 2019 roku Zarząd Grupy Azoty POLICE podjął uchwałę o nabyciu 6 551 092 sztuk akcji nowej emisji spółki Grupa Azoty POLYOLEFINS po cenie emisyjnej 10,00 zł, tj. za łączną kwotę 65 510 920 zł.

W dniu 8 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza Grupy Azoty POLICE podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na nabycie przez Grupę Azoty POLICE 6 551 092 sztuk akcji spółki Grupa Azoty POLYOLEFINS.

W dniu 25 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na nabycie przez Jednostkę Dominującą 9 782 808 sztuk akcji spółki Grupa Azoty POLYOLEFINS.

W dniu 26 kwietnia 2019 roku Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty POLYOLEFINS podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 163 339 tys. zł poprzez emisję 16 333 900 nowych akcji o wartości nominalnej 10 zł każda.

Objęcie nowych akcji nastąpiło w trybie subskrypcji prywatnej przez:

- Grupę Azoty POLICE, która objęła akcje o wartości nominalnej 65 510 920 zł,
- Jednostkę Dominującą, która objęła akcje o wartości nominalnej 97 828 080 zł.

Wpłaty na kapitał zakładowy z tytułu objęcia akcji nowej emisji Grupa Azoty POLYOLEFINS zostały zrealizowane w całości do dnia 19 lipca 2019 roku.

W dniu 7 sierpnia 2019 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki.

Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału Grupa Azoty POLICE posiada łącznie 24 768 967 akcji tej spółki, co stanowi 53% kapitału zakładowego, a Jednostka Dominująca posiada łącznie 21 964 933 akcji, co stanowi 47% kapitału zakładowego.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Grupa Azoty SIARKOPOL

W dniu 15 kwietnia 2019 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Grupa Azoty SIARKOPOL podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego i związanej z tym zmiany Statutu.

Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki miało nastąpić o kwotę nie niższą niż 1 791 530 zł, ale nie wyższą niż 1 802 810 zł, do kwoty nie niższej niż 60 620 090 zł, ale nie wyższej niż 60 631 370 zł, poprzez emisję nie mniej niż 179 153, ale nie więcej niż 180 281 nowych akcji imiennych serii „C” o wartości nominalnej 10 zł każda. Akcje miały być objęte w zamian za wkłady pieniężne wpłacone przed zarejestrowaniem podwyższenia kapitału. Cena emisyjna Akcji Nowej Emisji wynosiła 53,38 zł za każdą akcję. Akcje Nowej Emisji będą uczestniczyć w dywidendzie począwszy od dnia 1 stycznia 2019 roku na równi z pozostałymi akcjami spółki, tj. uczestniczyć będą w podziale zysku spółki za cały rok 2019. Ustalono dzień 15 kwietnia 2019 roku jako dzień prawa poboru Akcji Nowej Emisji w rozumieniu art. 432 § 2 KSH.

Prawa poboru oznaczone zostały na dzień 29 kwietnia 2019 roku. Termin zakończenia wykonywania prawa poboru oznaczony został na dzień 20 maja 2019 roku. Był to ostatni dzień, w którym przyjmowano zapisy w wykonaniu prawa poboru.

W dniu 20 maja 2019 roku Jednostka Dominująca, zgodnie z przysługującym prawem poboru, dokonała zapisu na 179 153 akcje zwykłe imienne serii C Grupy Azoty SIARKOPOL oraz dokonała wpłaty za akcje w kwocie 9 563 187,14 zł. Wniosek o zarejestrowanie podwyższenia kapitału zakładowego o 1 791 530 zł został złożony w Sądzie Rejestrowym w dniu 17 lipca 2019 roku. Rejestracja nastąpiła w dniu 28 sierpnia 2019 roku.

Kapitał zakładowy został podwyższony o kwotę 1 791 530 zł do kwoty 60 620 090 zł. Wszystkie akcje nowej emisji zostały objęte przez Jednostkę Dominującą. W związku z tym Grupa Azoty S.A. posiadała 6 025 212 akcji, co stanowiło 99,39% kapitału zakładowego Grupy Azoty SIARKOPOL.

W dniu 19 czerwca 2019 roku, zgodnie ze zgłoszonym żądaniem odkupu, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy Azoty SIARKOPOL podjęło decyzję o odkupie 200 akcji imiennych serii A o wartości nominalnej 10 zł każda.

Cenę odkupu akcji ustalono po cenie równej wartości przypadających na nie aktywów netto, wykazanych w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2018, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną do podziału między akcjonariuszy, wynoszącej 52,91 zł za jedną odkupowaną akcję tj. za łączną cenę 10 582,00 zł. Akcjonariuszem zobowiązanym do odkupu jest Jednostka Dominująca. Nabycie akcji było uzależnione od nieskorzystania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa działający na rzecz Skarbu Państwa w ustawowym terminie z przysługującego mu prawa pierwokupu tych akcji. W wyniku zrealizowanego w dniu 27 listopada 2019 roku wykupu akcji Jednostka Dominująca stała się posiadaczem 6 025 412 sztuk akcji Grupy Azoty SIARKOPOL, co stanowi 99,40% kapitału zakładowego.

Zmiana nazw Spółek z grupy COMPO EXPERT

Uchwałami Wspólników z dnia 13 czerwca 2019 roku dokonano zmiany brzmienia nazwy firm:

- Goat HoldCo GmbH na COMPO EXPERT Holding GmbH,
- Goat BidCo GmbH na COMPO EXPERT International GmbH.

W dniu 10 lipca 2019 roku, w niemieckim rejestrze handlowym (HRB), dokonano rejestracji powyższych zmian.

Zmiany zasad nadzoru w grupie COMPO EXPERT

Spółki z grupy kapitałowej COMPO EXPERT objęto zasadami nadzoru właścicielskiego obowiązującymi w Grupie Azoty, poprzez zmiany umów 3 spółek: COMPO EXPERT Holding GmbH, COMPO EXPERT International GmbH i COMPO EXPERT GmbH. Zmiany umów dotyczą ustanowienia w tych spółkach Rad

Nadzorczych, zmian roku obrotowego (ustanowienie roku obrotowego tożsamego z rokiem kalendarzowym, odpowiednio do zasad obowiązujących w Grupie Azoty), wprowadzenie zasad nadzoru właścicielskiego zgodnych z zapisami wynikającymi z Ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Zmiany obowiązują od dnia 9 lipca 2019 roku.

W dniu 10 lipca 2019 roku, w niemieckim rejestrze handlowym (HRB), dokonano rejestracji powyższych zmian.

Połączenie spółek z grupy COMPO EXPERT

Przeprowadzono proces łączenia spółek Goat TopCo GmbH z COMPO EXPERT Holding GmbH - jako spółką przejmującą.

W dniu 29 lipca 2019 roku podpisany został Akt połączenia spółek COMPO EXPERT Holding GmbH (wcześniej Goat HoldCo GmbH) z Goat TopCo GmbH. Spółką przejmującą była COMPO EXPERT Holding GmbH. Spółka przejmowana (Goat TopCo GmbH) przekazała całość swoich aktywów wraz ze wszystkimi prawami i zobowiązaniami w drodze rozwiązania bez likwidacji na rzecz spółki przejmującej w drodze połączenia. Połączenie zostało dokonane na bazie bilansów sporządzonych na dzień 31 grudnia 2018 roku i weszło w życie po jego zarejestrowaniu w rejestrze handlowym (w dniu 6 sierpnia 2019 roku) z mocą obowiązującą na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Z chwilą rejestracji połączenia spółka Goat TopCo GmbH została wykreślona z rejestru.

Likwidacja Infrapark Police S.A. w likwidacji

W dniu 18 lipca 2019 roku, po zakończeniu wszystkich czynności likwidacyjnych, Likwidatorzy spółki Infrapark Police S.A. w likwidacji złożyli w Sądzie Rejonowym wniosek o wykreślenie spółki z Rejestru Przedsiębiorców. W dniu 18 listopada 2019 roku Sąd Rejonowy podjął decyzję o wykreśleniu spółki z KRS, która uprawomocniła się w dniu 4 grudnia 2019 roku. Datą wykreślenia z rejestru jest dzień 9 stycznia 2020 roku.

Zmiana nazwy spółki „Transtech” Usługi Sprzętowe i Transportowe Sp. z o.o.

W dniu 27 sierpnia 2019 roku Sąd Rejonowy dokonał rejestracji zmiany nazwy spółki „Transtech” Usługi Sprzętowe i Transportowe Sp. z o.o. na Grupa Azoty Transtech Sp. z o.o. (zgodnie z podjętą uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników).

Połączenie Spółek Koncept Sp. z o.o. i Prozap Sp. z o.o.

W dniu 30 sierpnia 2019 roku zarządy spółek Koncept Sp. z o.o. oraz Prozap Sp. z o.o. uzgodniły i podpisały plan połączenia przedmiotowych Spółek.

Plan połączenia został udostępniony do publicznej wiadomości na stronach internetowych obydwu spółek, począwszy od dnia 30 sierpnia 2019 roku i zakłada, że:

- połączenie spółek nastąpi na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 KSH (łączenie przez przejęcie) tj. przeniesienie całego majątku spółki Koncept Sp. z o.o. (spółka przejmowana) na spółkę Prozap Sp. z o.o. (spółka przejmująca),
- jednocześnie nastąpi podwyższenie kapitału zakładowego spółki przejmującej o kwotę 65,5 tys. zł poprzez utworzenie nowych udziałów, które spółka przejmująca wyda wspólnikom spółki przejmowanej, według określonego w Planie połączenia parytetu wymiany,
- połączenie spółek wymagać będzie podjęcia uchwał przez Zgromadzenia Wspólników każdej z łączących się spółek, zawierających zgodę na plan połączenia i proponowane zmiany umowy spółki Prozap Sp. z o.o.,
- spółka Prozap Sp. z o.o. wstąpi we wszystkie prawa i obowiązki spółki Koncept Sp. z o.o.,
- połączenie nastąpi z dniem wpisu połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego dla spółki przejmującej,
- spółka Koncept Sp. z o.o. zostanie rozwiązana, bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego, w dniu wykreślenia z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

W dniu 7 października 2019 roku spółka Koncept Sp. z o.o. otrzymała postanowienie sądu o wpisaniu planu połączenia do akt rejestrowych. Jednocześnie Sąd Rejonowy na wniosek spółki Prozap Sp. z o.o. wydał postanowienie o wpisaniu planu połączenia do akt rejestrowych i wyznaczeniu biegłego rewidenta celem zbadania poprawności i rzetelności planu połączenia.

W dniu 19 grudnia 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Koncept Sp. z o.o., a w dniu 20 grudnia 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Prozap Sp. z o.o. podjęły uchwały o połączeniu spółek. Połączenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 29 stycznia 2020 roku.

W wyniku połączenia Grupa Azoty POLICE, w zamian za 1 023 udziały spółki Koncept Sp. z o.o., uzyskała 131 udziałów spółki Prozap Sp. z o.o.

Po połączeniu spółek Grupa Azoty PUŁAWY posiada 78,46% udziałów w spółce Prozap Sp. z o.o., a Grupa Azoty POLICE - 7,35%.

Umorzenie udziałów spółki Remzap Sp. z o.o.

W dniu 30 września 2019 roku zostało umorzone 15 udziałów REMZAP Sp. z o.o. po zmarłych wspólnikach Spółki.

Procentowy udział głosów Grupy Azoty PUŁAWY na Zgromadzeniu Wspólników Remzap Sp. z o.o. zwiększył się z 96,33% do 96,39%.

W dniu 31 października 2019 roku zostało umorzone 117 udziałów spółki REMZAP Sp. z o.o. po byłych pracownikach Spółki. Procentowy udział głosów Grupy Azoty PUŁAWY na Zgromadzeniu Wspólników Spółki wzrósł do 96,83% (z 96,39%).

Zmiana nazwy PDH Polska S.A. na Grupa Azoty POLYOLEFINS

W dniu 8 października 2019 roku Sąd Rejonowy dokonał rejestracji zmiany nazwy spółki PDH Polska S.A. Zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 30 września 2019 roku nowa nazwa spółki brzmi: Grupa Azoty POLYOLEFINS S.A. („Grupa Azoty POLYOLEFINS”).

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Grupa Azoty COMPOUNDING

W dniu 28 października 2019 roku odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Grupa Azoty COMPOUNDING, które podjęło uchwałę dotyczącą podwyższenia kapitału zakładowego z dotychczasowej kwoty 36 000 000 zł do kwoty 72 007 700 zł tj. o kwotę 36 007 7000 zł poprzez utworzenie 360 077 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy, które zostaną objęte przez jedyne dotychczasowego Wspólnika - Jednostkę Dominującą:

- 190 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy za gotówkę w kwocie 19 000 000 zł,
- 170 077 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, pokrywając je w całości wkładem niepieniężnym o wartości 17 007 740 zł.

Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 9 grudnia 2019 roku.

Postawienie Grupy Azoty „Folie” Sp. z o.o. w stan likwidacji

W dniu 31 grudnia 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Grupy Azoty „Folie” Sp. z o.o. podjęło Uchwałę w sprawie rozwiązania spółki i postawienia jej w stan likwidacji.

Wydarzenia po dacie bilansowej

Planowana emisja akcji Grupy Azoty POLYOLEFINS

W dniu 24 stycznia 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy Azoty POLICE, a w dniu 17 lutego 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej wyraziły zgodę na objęcie przez spółki akcji w ramach emisji za określoną przez Walne Zgromadzenie Grupy Azoty POLYOLEFINS cenę emisyjną, w drodze subskrypcji prywatnej, w rozumieniu art. 431 § 2 pkt 1 KSH, w wysokości zapewniającej utrzymanie obecnego udziału procentowego spółek w kapitale zakładowym Grupa Azoty POLYOLEFINS.

Założono, że zaangażowanie finansowe w celu objęcia akcji Grupy Azoty POLYOLEFINS w ramach nowej emisji akcji w przypadku Grupy Azoty POLICE nie przekroczy kwoty 334 968 tys. zł, a w przypadku Jednostki Dominującej 297 047 tys. zł.

W dniu 18 lutego 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy Azoty POLYOLEFINS podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 131 944 310,00 zł poprzez emisję 13 194 431 nowych akcji imiennych serii F o wartości nominalnej 10,00 zł każda. Cena emisyjna każdej akcji serii F wynosi 47,90 zł.

Objęcie nowych akcji nastąpi w trybie subskrypcji prywatnej przez:

- Grupę Azoty POLICE, która obejmie 6 993 048 akcji,
- Jednostkę Dominującą, która obejmie 6 201 383 akcje.

W dniu 18 marca 2020 roku Zarząd Jednostki Dominującej podjął uchwałę o nabyciu 6 201 383 akcji Grupy Azoty POLYOLEFINS w ramach emisji akcji serii F, po cenie emisyjnej 47,90 zł za akcję (łącznie kwota nabycia: 297 046 245,70 zł). W celu realizacji postanowień powyższej uchwały, Zarząd wystąpi do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na dokonanie powyższych czynności. Zgodnie z założeniami emisja ta ma być objęta w II kwartale 2020 roku.

1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Zarząd

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Zarząd funkcjonował w składzie:

- dr Wojciech Wardacki - Prezes Zarządu,
- Witold Szczypiński - Wiceprezes Zarządu,
- Mariusz Grab - Wiceprezes Zarządu,
- dr Grzegorz Kądzielawski - Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Łapiński - Wiceprezes Zarządu,
- Artur Kopec - Członek Zarządu.

W dniu 12 czerwca 2019 roku Rada Nadzorcza powołała Tomasza Hryniewicza na Członka Zarządu. Z dniem 5 lipca 2019 roku Rada Nadzorcza powierzyła Tomaszowi Hryniewiczowi funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki.

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiał się następująco:

- dr Wojciech Wardacki - Prezes Zarządu,
- Witold Szczypiński - Wiceprezes Zarządu,
- Mariusz Grab - Wiceprezes Zarządu,
- Tomasz Hryniewicz - Wiceprezes Zarządu,
- dr Grzegorz Kądzielawski - Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Łapiński - Wiceprezes Zarządu,
- Artur Kopec - Członek Zarządu.

Rada Nadzorcza

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Rada Nadzorcza funkcjonowała w składzie:

- Tomasz Karusewicz - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Michał Gabryel - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Zbigniew Paprocki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Piotr Czajkowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Monika Fill - Członek Rady Nadzorczej,
- Robert Kapka - Członek Rady Nadzorczej,
- Bartłomiej Litwińczuk - Członek Rady Nadzorczej,
- Ireneusz Purgacz - Członek Rady Nadzorczej,
- Roman Romaniszyn - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 26 lutego 2019 roku otrzymano rezygnację Tomasza Karusewicza z pełnienia funkcji Przewodniczącego i Członka Rady Nadzorczej. Przyczyny rezygnacji nie zostały podane. W tym samym dniu, uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, ze składu Rady Nadzorczej odwołany został Ireneusz Purgacz. Jednocześnie uchwałami Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w skład Rady Nadzorczej powołani zostali:

- Paweł Bielski,
- Marcin Pawlicki.

Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 27 czerwca 2019 roku powołano na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Marcina Pawlickiego.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiał się następująco:

- Marcin Pawlicki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Michał Gabryel - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Zbigniew Paprocki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Paweł Bielski - Członek Rady Nadzorczej,
- Piotr Czajkowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Monika Fill - Członek Rady Nadzorczej,
- Robert Kapka - Członek Rady Nadzorczej,
- Bartłomiej Litwińczuk - Członek Rady Nadzorczej,
- Roman Romaniszyn - Członek Rady Nadzorczej.

Komitet Audytu Rady Nadzorczej

Komitet Audytu został powołany uchwałą Rady Nadzorczej w dniu 4 lipca 2013 roku w celu usprawnienia prac Rady Nadzorczej oraz wzmocnienia kontroli nad Jednostką Dominującą i Grupą Kapitałową.

Skład Komitetu Audytu na dzień 1 stycznia 2019 roku:

- Ireneusz Purgacz - Przewodniczący Komitetu,
- Michał Gabryel - Członek Komitetu,
- Tomasz Karusewicz - Członek Komitetu.

W związku dokonanymi w dniu 26 lutego 2019 roku zmianami w składzie Rady Nadzorczej, w dniu 7 marca 2019 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie uzupełnienia składu Komitetu Audytu oraz powołania jego Przewodniczącego. Rada Nadzorcza powołała w skład Komitetu Audytu Marcina Pawlickiego oraz Pawła Bielskiego. Ponadto powierzyła Michałowi Gabryelowi funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu.

W związku z powyższym, od dnia 7 marca 2019 roku, skład Komitetu Audytu przedstawia się następująco:

- Michał Gabryel - Przewodniczący Komitetu,
- Marcin Pawlicki - Członek Komitetu,
- Paweł Bielski - Członek Komitetu.

Kompetencje Komitetu Audytu

Komitet Audytu działa w oparciu o Regulamin Komitetu Audytu, przyjęty przez Radę Nadzorczą uchwałą z dnia 4 lipca 2013 roku. Do głównych zadań Komitetu należy:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- monitorowanie skuteczności istniejących w Spółce systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
- monitorowanie badania rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych,
- monitorowanie pracy oraz raportów niezależnego biegłego rewidenta,
- przeprowadzanie badań wybranych wydarzeń gospodarczych istotnych dla funkcjonowania Spółki.

Pozostałe komitety działające w ramach Rady Nadzorczej

W dniu 1 lutego 2018 roku uchwałą Rady Nadzorczej został powołany Komitet Strategii i Rozwoju oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Komitet Strategii i Rozwoju działał w składzie:

- Robert Kapka - Przewodniczący Komitetu,
- Piotr Czajkowski - Członek Komitetu,
- Zbigniew Paprocki - Członek Komitetu.

W dniu 29 marca 2019 roku Rada Nadzorcza powołała w skład Komitetu Strategii i Rozwoju Pawła Bielskiego.

W związku z powyższym skład Komitetu na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiał się następująco:

- Robert Kapka - Przewodniczący Komitetu,
- Paweł Bielski - Członek Komitetu,
- Piotr Czajkowski - Członek Komitetu,
- Zbigniew Paprocki - Członek Komitetu.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku i 31 grudnia 2019 roku Komitet Nominacji i Wynagrodzeń działał w składzie:

- Bartłomiej Litwińczuk - Przewodniczący Komitetu,
- Piotr Czajkowski - Członek Komitetu,
- Monika Fill - Członek Komitetu,
- Roman Romaniszyn - Członek Komitetu.

Po dniu 31 grudnia 2019 roku do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie było zmian w składach Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Komitetów Rady Nadzorczej.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Zmiany zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej związanych z wejściem w życie MSSF 16 *Leasing* oraz zmian opisanych w nocie 2.1 b i c.

a) Wdrożenie MSSF 16 *Leasing*

Standard MSSF 16 *Leasing* („MSSF 16”) został wydany przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 roku i zatwierdzony do stosowania w krajach Unii Europejskiej w dniu 31 października 2017 roku. Standard zastępuje MSR 17 *Leasing* („MSR 17”).

Nowy standard wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za zapłatę. Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu ustalone w wysokości sumy zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązanie z tytułu leasingu jest rozliczane efektywną stopą procentową. MSSF 16 zasadniczo powieliła wymogi związane z rachunkowością leasingodawcy zawarte w MSR 17. Tym samym leasingodawca nadal klasyfikuje rodzaje leasingu jako leasing operacyjny lub leasing finansowy.

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 16 przyjmując podejście zmodyfikowane retrospektywnie bez korygowania danych porównawczych. W związku z zastosowaniem podejścia zmodyfikowanego na datę pierwszego zastosowania MSSF 16, tj. 1 stycznia 2019 roku, dane porównawcze, za wyjątkiem danych prezentacyjnych nie podlegały przekształceniu.

Wpływ na rachunkowość Grupy jako leasingodawcy

MSSF 16 nie zmienia zasadniczo sposobu rozliczania umów leasingowych przez leasingodawcę. Zgodnie z MSSF 16 Grupa nadal klasyfikuje umowy leasingowe jako leasing finansowy lub operacyjny i rozlicza te dwa rodzaje leasingu w różny sposób. Przy czym MSSF 16 zmienił i rozszerzył ujawnienia wymagane od leasingodawców, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem wynikającym z rezydualnego udziału w aktywach będących przedmiotem leasingu.

Wpływ na rachunkowość Grupy jako leasingobiorcy

- Zastosowanie MSSF 16 do umów leasingowych uprzednio sklasyfikowanych jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17 spowodowało rozpoznanie składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań leasingowych.
- Składniki aktywów trwałych z tytułu prawa do użytkowania prezentowane są w pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania”.
- Zobowiązania z tytułu leasingu, wcześniej zaklasyfikowane jako umowy leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wcześniej wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach pozycji „Pozostałe zobowiązania finansowe” ujęte zostały w pozycji „Zobowiązania z tytułu leasingu” w podziale na: krótkoterminowe i długoterminowe.
- Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Grupa skorzystała z następujących praktycznych rozwiązań dopuszczonych przez standard:
 - nie ujmowania tych umów leasingu operacyjnego, których okres leasingu kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia 1 stycznia 2019 roku i nie jest prawdopodobne ich przedłużenie,
 - nie ujmowania leasingów, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, tj. poniżej 10 tys. zł,
 - zastosowania pojedynczej stopy dyskontowej do portfela leasingów o podobnych cechach,
 - wyłączenia początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania, za wyjątkiem prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - wykorzystania wiedzy zdobytej po fakcie, takiej jak w przypadku określenia okresu leasingu, jeżeli umowa przewiduje opcję przedłużenia leasingu lub opcję wypowiedzenia leasingu.

Zastosowana przez Grupę stopa dyskonta dla leasingów rozpoznanych na dzień 1 stycznia 2019 roku w związku wdrożeniem MSSF 16 wynosi: 4,84% dla prawa wieczystego użytkowania gruntów i 3,34% dla pozostałych leasingów w PLN oraz 1,7% dla umów leasingu w EUR.

Dla wyznaczenia krańcowej stopy procentowej Grupa stosuje następującą metodologię:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów - wyznaczana w oparciu o rentowność 30 letnich obligacji skarbowych powiększoną o stosowną marżę,
- dla pozostałych aktywów z tytułu prawa do użytkowania - wyznaczona w oparciu o rynkowe oprocentowanie długoterminowych kredytów korporacyjnych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty.

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na sprawozdanie finansowe

Poniżej przedstawiamy wpływ na dzień 1 stycznia 2019 roku wdrożenia MSSF 16

	Kwota
Przyszłe minimalne płatności leasingowe z tytułu umów leasingu operacyjnego wykazane w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2018 roku (ujawnienie z MSR 17)	420 469
Przyszłe minimalne płatności leasingowe z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów (PWUG) na dzień 31 grudnia 2018 roku, nie ujęte powyżej	528 702
Wszelkie inne przyszłe minimalne płatności leasingowe nie wykazane w sprawozdaniu na 31 grudnia 2018 roku pod MSR 17, ale ujęte dla celów MSSF 16	17 913
Razem wszystkie przyszłe płatności leasingowe na 31 grudnia 2018 roku	967 084
Zwolnienia z zakresu MSSF 16 z tytułu leasingu krótkoterminowego(-)	(19 098)
Zwolnienia z zakresu MSSF 16 z tytułu leasingu o niskiej wartości(-)	(405)
Zmiana z tytułu zmiany wysokości opłat z tytułu PWUG	21 345
Pozostałe(-/+)	1 501
Przyszłe płatności leasingowe z tytułu umów leasingu operacyjnego ujmowanych zgodnie z MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku	970 427
Dyskonto	(544 258)
Dodatkowe zobowiązania z tytułu leasingu rozpoznane na dzień 1 stycznia 2019 roku	426 169
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego według MSR 17 na dzień 31 grudnia 2018 roku	25 672
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku, w tym	451 841
<i>Zobowiązanie z tytułu aktywów przeznaczonych do sprzedaży</i>	<i>11 887</i>

Poniżej przedstawiono zmiany związanych z wdrożeniem MSSF 16 na zobowiązania Grupy.

	31.12.2018	Zmiany prezentacyjne	31.12.2018 przekształcone
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	16 806	16 806
Pozostałe zobowiązania finansowe	38 736	(16 806)	21 930
Pozostałe pozycje zobowiązań długoterminowych	3 518 040	-	3 518 040
Zobowiązania długoterminowe razem	3 556 776	-	3 556 776
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	8 866	8 866
Pozostałe zobowiązania finansowe	198 138	(8 866)	189 272
Pozostałe pozycje zobowiązań krótkoterminowych	3 077 329	-	3 077 329
Zobowiązania krótkoterminowe razem	3 275 467	-	3 275 467
Zobowiązania razem	6 832 243	-	6 832 243
Pasywa razem	14 160 469	-	14 160 469

Poniżej przedstawiono wpływ zmian związanych z wdrożeniem MSSF 16 na aktywa i pasywa Grupy.

	31.12.2018*	Wpływ zmian	01.01.2019
Aktywa trwałe, w tym			
Rzeczowe aktywa trwałe	7 665 639	(18 614)	7 647 025
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	470 178	(470 178)	-
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	903 235	903 235
Pozostałe aktywa trwałe	1 750 624	-	1 750 624
Aktywa trwałe razem	9 886 441	414 443	10 300 884
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	9 050	11 726	20 776
Pozostałe aktywa obrotowe	4 264 978	-	4 264 978
Aktywa obrotowe razem	4 274 028	11 726	4 285 754
Aktywa razem	14 160 469	426 169	14 586 638
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu leasingu	16 806	371 306	388 112
Pozostałe zobowiązania finansowe	21 930	-	21 930
Pozostałe pozycje zobowiązań długoterminowych	3 518 040	-	3 518 040
Zobowiązania długoterminowe razem	3 556 776	371 306	3 928 082
Zobowiązania z tytułu leasingu	8 866	42 976	51 842
Pozostałe zobowiązania finansowe	189 272	-	189 272
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami dostępnymi do sprzedaży	-	11 887	11 887
Pozostałe pozycje zobowiązań krótkoterminowych	3 077 329	-	3 077 329
Zobowiązania krótkoterminowe razem	3 275 467	54 863	3 330 330
Zobowiązania razem	6 832 243	426 169	7 258 412
Pasywa razem	14 160 469	426 169	14 586 638

* Dane przed przekształceniem związanym z ostatecznym rozliczeniem ceny nabycia COMPO EXPERT zgodne z opublikowanym sprawozdaniem za rok 2018.

Dodatkowe informacje w zakresie wpływu MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2019 umieszczone zostały w notach 2.3 i 11 w Rozdziale Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

b) Korekty błędów lub prezentacji danych porównawczych

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono błędów wymagających dokonywania korekty poprzednich lat obrotowych, jak również nie dokonywano zmian w prezentacji pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego za wyjątkiem zmian prezentacyjnych opisanych w pkt 2.1 a) i b).

Jak opisano w punkcie 1.2.1 niniejszego sprawozdania finansowego w bieżącym okresie Grupa dokonała końcowego rozliczenia nabycia aktywów i zobowiązań COMPO EXPERT. W wyniku wyceny aktywów do wartości godziwej przez niezależnych rzeczoznawców, zmianie uległy wartości ze wstępnego rozliczenia nabycia na dzień 26 listopada 2018 roku, a także wynik za okres od 26 listopada do 31 grudnia 2018 roku.

Z powyższych powodów zgodnie z zapisami MSSF 3 dokonano przekształcenia danych porównawczych za poprzednie okresy, które zaprezentowane są w poniższych tabelach:

Korekta nr 1 - dotyczy ujęcia wpływu ostatecznego rozliczenia nabycia COMPO EXPERT.

Korekta nr 2 - dotyczy przeliczenia nowych wartości będących wpływem ostatecznego rozliczenia nabycia COMPO EXPERT.

Korekta nr 3 - dotyczy korekty amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz efektu odroczonego podatku dochodowego będących efektem ostatecznego rozliczenia nabycia COMPO EXPERT.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 publikowane	Korekta nr 1	Korekta nr 2	Korekta nr 3	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone
Zyski i straty					
Przychody ze sprzedaży	9 998 967	-	-	-	9 998 967
Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(8 406 424)	-	-	153	(8 406 271)
Zysk brutto ze sprzedaży	1 592 543	-	-	153	1 592 696
Koszty sprzedaży	(658 602)	-	-	-	(658 602)
Koszty ogólnego zarządu	(812 368)	-	-	-	(812 368)
Pozostałe przychody operacyjne	49 604	-	-	-	49 604
Pozostałe koszty operacyjne	(90 186)	-	-	-	(90 186)
Zysk na działalności operacyjnej	80 991	-	-	153	81 144
Przychody finansowe	55 057	-	-	-	55 057
Koszty finansowe	(108 740)	-	-	-	(108 740)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(53 683)	-	-	-	(53 683)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	13 092	-	-	-	13 092
Zysk przed opodatkowaniem	40 400	-	-	153	40 553
Podatek dochodowy	(32 750)	-	-	(43)	(32 793)
Zysk netto	7 650	-	-	110	7 760
Inne całkowite dochody					
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do zysków i strat					
Straty aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	(19 428)	-	-	-	(19 428)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do zysków i strat	3 633	-	-	-	3 633
	(15 795)	-	-	-	(15 795)

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 publikowane	Korekta nr 1	Korekta nr 2	Korekta nr 3	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone
Pozycje, które są lub będą reklasyfikowane do zysków i strat					
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych - efektywna część zmian wartości godziwej	(16 724)	-	-	-	(16 724)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	3 561	-	1 225	-	4 786
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które są lub będą reklasyfikowane do zysków i strat	3 178	-	-	-	3 178
	(9 985)	-	1 225	-	(8 760)
Suma innych całkowitych dochodów	(25 780)	-	1 225	-	(24 555)
Całkowity dochód za okres	(18 130)	-	1 225	110	(16 795)
Zysk netto przypadający dla:					
Akcjonariuszy jednostki dominującej	9 759	-	-	110	9 869
Udziałowców niesprawujących kontroli	(2 109)	-	-	-	(2 109)
Całkowity dochód za okres przypadający dla:					
Akcjonariuszy jednostki dominującej	(15 074)	-	1 225	110	(13 739)
Udziałowców niesprawujących kontroli	(3 056)	-	-	-	(3 056)
Zysk netto na jedną akcję:					
Podstawowy (zł)	0,10	-	-	-	0,10
Rozwodniony (zł)	0,10	-	-	-	0,10

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień 31.12.2018 publikowane	Korekta nr 1	Korekta nr 2	Korekta nr 3	na dzień 31.12.2018 przekształcone
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	7 665 639	90 347	202	883	7 757 071
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	470 178	-	-	-	470 178
Nieruchomości inwestycyjne	43 799	-	-	-	43 799
Wartości niematerialne	763 064	285 488	639	(730)	1 048 461
Wartość firmy	581 436	(270 778)	622	-	311 280
Udziały i akcje	9 113	-	-	-	9 113
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	89 496	-	-	-	89 496
Pozostałe aktywa finansowe	2 377	-	-	-	2 377
Pozostałe należności	185 397	-	-	-	185 397
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	75 579	-	-	-	75 579
Pozostałe aktywa	363	-	-	-	363
Aktywa trwałe razem	9 886 441	105 057	1 463	153	9 993 114
Aktywa obrotowe					
Zapasy	1 503 897	1 124	3	-	1 505 024
Prawa majątkowe	261 767	-	-	-	261 767
Pochodne instrumenty finansowe	2 017	-	-	-	2 017
Pozostałe aktywa finansowe	15 061	-	-	-	15 061
Należności z tytułu podatku dochodowego	67 217	-	-	-	67 217
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 553 909	(2 252)	(5)	-	1 551 652
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	846 532	-	-	-	846 532
Pozostałe aktywa	14 578	-	-	-	14 578
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	9 050	-	-	-	9 050
Aktywa obrotowe razem	4 274 028	(1 128)	(2)	-	4 272 898
Aktywa razem	14 160 469	103 929	1 461	153	14 266 012

	na dzień 31.12.2018 publikowane	Korekta nr 1	Korekta nr 2	Korekta nr 3	na dzień 31.12.2018 przekształcone
Pasywa					
Kapitał własny					
Kapitał zakładowy	495 977	-	-	-	495 977
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	2 418 270	-	-	-	2 418 270
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających	1 861	-	-	-	1 861
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	3 166	(1 602)	1 225	-	2 789
Zyski zatrzymane	3 783 764	-	-	110	3 783 874
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	6 703 038	(1 602)	1 225	110	6 702 771
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	625 188	-	-	-	625 188
Kapitał własny razem	7 328 226	(1 602)	1 225	110	7 327 959
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	2 488 353	-	-	-	2 488 353
Pozostałe zobowiązania finansowe	38 736	-	-	-	38 736
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	394 677	-	-	-	394 677
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	12 446	-	-	-	12 446
Rezerwy	143 772	-	-	-	143 772
Dotacje	136 002	-	-	-	136 002
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	342 790	105 531	236	43	448 600
Zobowiązania długoterminowe razem	3 556 776	105 531	236	43	3 662 586
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	362 620	-	-	-	362 620
Pochodne instrumenty finansowe	188	-	-	-	188
Pozostałe zobowiązania finansowe	198 138	-	-	-	198 138
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	45 630	-	-	-	45 630
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	18 178	-	-	-	18 178
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	2 598 289	-	-	-	2 598 289
Rezerwy	44 425	-	-	-	44 425
Dotacje	7 999	-	-	-	7 999
Zobowiązania krótkoterminowe razem	3 275 467	-	-	-	3 275 467
Zobowiązania razem	6 832 243	105 531	236	43	6 938 053
Pasywa razem	14 160 469	103 929	1 461	153	14 266 012

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 publikowane	Korekta nr 3	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem	40 400	153	40 553
<i>Korekty</i>	764 441	(153)	764 288
Amortyzacja	683 451	(153)	683 298
Utworzenie/ (Odwrócenie) odpisów aktualizujących	(30)	-	(30)
Strata z tytułu działalności inwestycyjnej	73 412	-	73 412
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	(9 486)	-	(9 486)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenionych metodą praw własności	(13 092)	-	(13 092)
Odsetki, różnice kursowe	29 977	-	29 977
Dywidendy	(291)	-	(291)
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych wg wartości godziwej	500	-	500
	804 841	-	804 841
Zwiększenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(163 292)	-	(163 292)
Zwiększenie stanu zapasów	(237 232)	-	(237 232)
Zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	405 637	-	405 637
Zwiększenie stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i dotacji	150 247	-	150 247
Inne korekty	158 977	-	158 977
Przepływy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	1 119 178	-	1 119 178
Zapłacony podatek dochodowy	(36 648)	-	(36 648)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 082 530	-	1 082 530
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 761 460)	-	(1 761 460)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	433 450	-	433 450
Przepływy pieniężne netto, razem	(245 480)	-	(245 480)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 085 885	-	1 085 885
Wpływ zmian kursów walut	6 127	-	6 127
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	846 532	-	846 532

c) Zmiana prezentacji faktoringu odwrotnego w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone	Zmiany prezentacji	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem	40 553	-	40 553
<i>Korekty</i>	<i>764 288</i>	-	<i>764 288</i>
Amortyzacja	683 298	-	683 298
Utworzenie/(Odwrócenie) odpisów aktualizujących	(30)	-	(30)
Strata z tytułu działalności inwestycyjnej	73 412	-	73 412
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	(9 486)	-	(9 486)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenionych metoda praw własności	(13 092)	-	(13 092)
Odsetki, różnice kursowe	29 977	-	29 977
Dywidendy	(291)	-	(291)
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych wg wartości godziwej	500	-	500
	804 841	-	804 841
Zwiększenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(163 292)	-	(163 292)
Zwiększenie stanu zapasów	(237 232)	-	(237 232)
Zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	405 637	132 833	538 470
Zwiększenie stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i dotacji	150 247	-	150 247
Inne korekty	158 977	(132 833)	26 144
Przepływy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	1 119 178	-	1 119 178
Zapłacony podatek dochodowy	(36 648)	-	(36 648)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 082 530	-	1 082 530
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 761 460)	-	(1 761 460)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	433 450	-	433 450
Przepływy pieniężne netto, razem	(245 480)	-	(245 480)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 085 885	-	1 085 885
Wpływ zmian kursów walut	6 127	-	6 127
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	846 532	-	846 532

Zmiana ta wynika z ujęcia zmiany zobowiązań z tytułu faktoringu odwrotnego w ramach zmiany zobowiązań z tytułu dostaw i usług. Uprzednio zmiana zobowiązań z tytułu faktoringu ujmowana była w pozycji Inne korekty w przepływach z działalności operacyjnej.

d) Pozostałe zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej

Poniższe zmiany do MSSF zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do zawieranych transakcji:

- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9 *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 19 *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017* (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

e) Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Standardy i interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują ponieważ nie zostały zatwierdzone przez UE, albo zostały zatwierdzone, ale Grupa nie skorzystała z ich wcześniejszego zastosowania:

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) - zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) - prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- *Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej* (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 *Połączenia jednostek* (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: *Definicja istotności* (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: *Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych* (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe* (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

2.2. Podstawa wyceny

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

2.3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Walutą funkcjonalną spółek z Grupy, za wyjątkiem spółek z nabytej Grupy COMPO EXPERT, dla których waluta funkcjonalna została zaprezentowana w punkcie 2.7 niniejszego sprawozdania, jest polski złoty.

2.4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość aktywów i pasywów może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące możliwości realizacji aktywów z tytułu podatku odroczonego, w szczególności w zakresie zmiany dotyczącej ujmowania aktywa z tytułu częściowego prowadzenia działalności na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej, przedstawiono w nocie 7.4,
- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych, prawa wieczystego użytkowania gruntów, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych przedstawiono w notach 10, 11, 12, 13,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w nocie 10,
- szacunki w zakresie wartości odzyskiwalnych dotyczących wartości firmy oraz wartości niematerialnych o niekreślonym okresie użytkowania przedstawiono w nocie 13.1,
- szacunki w zakresie utraty wartości niematerialnych dotyczących poszukiwania i oceny złóż mineralnych przedstawiono w nocie 13,
- szacunki w zakresie odpisów zapasów do cen sprzedaży netto przedstawiono w nocie 15,
- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w nocie 17,
- osąd dotyczący zmiany charakteru zobowiązania z zobowiązania handlowego na zobowiązanie finansowe w odniesieniu do zobowiązań rozliczanych przy pomocy faktoringu odwrotnego przedstawiono w nocie 24,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w nocie 26,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w nocie 28.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi, jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz

z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych w zakresie rozliczeń podatkowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku decyzji organów kontrolnych.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do ordynacji podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom („GAAR”). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółki Grupy ujmuje i wyceniają aktywa oraz zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 *Podatek dochodowy* oraz KIMSF 23 *Niepewność co do traktowania podatkowego dochodu* w oparciu o ustaloną zgodnie z przepisami podstawę opodatkowania, z uwzględnieniem rozliczenia strat podatkowych i wykorzystania ulg podatkowych, jeśli występują odpowiednie okoliczności, przy zastosowaniu obowiązujących stawek podatkowych i uwzględnieniu oceny niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi poszczególnych spółek Grupy.

Spółki wchodzące w skład Grupy są świadome obowiązków raportowania schematów podatkowych MDR wynikających z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

Za wyjątkiem spółek COMPO EXPERT Holding GmbH, COMPO EXPERT International GmbH oraz COMPO EXPERT GmbH z siedzibami w Münster, Republika Federalna Niemiec, które tworzą podatkową grupę kapitałową dla celu rozliczania podatku dochodowego w Niemczech, w Grupie nie funkcjonują podatkowe grupy kapitałowe w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Spółki wchodzące w skład Grupy podchodzą do wszystkich rozliczeń podatkowych z dużą starannością stosując zasady ostrożności, w szczególności w zakresie kwalifikacji kosztów jako koszty uzyskania przychodu oraz w zakresie odliczania podatku VAT.

Jeżeli w ocenie spółek wchodzących w skład Grupy jest prawdopodobne, że ich podejście do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, określają one dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym. Oceniając to prawdopodobieństwo, spółek wchodzących w skład Grupy przyjmują, że organy podatkowe uprawnione do skontrolowania i zakwestionowania sposobu traktowania podatkowego przeprowadzą taką kontrolę i będą miały dostęp do wszelkich informacji.

Jeżeli spółki wchodzące w skład Grupy stwierdzą, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje ich podejście do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas odzwierciedlają skutki niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym to ustaliły. Spółki wchodzące w skład Grupy ujmuje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego z wykorzystaniem jednej z dwóch niżej wymienionych metod, w zależności od tego, która z nich lepiej odzwierciedla sposób, w jaki niepewność może się zmaterializować:

- dana spółka wchodząca w skład Grupy określa najbardziej prawdopodobny scenariusz - jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników lub

- dana spółka wchodząca w skład Grupy ujmuje wartość oczekiwaną - jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników.

2.5. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

Informacje dotyczące kształtowania się poziomu kapitału obrotowego oraz struktury finansowania na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiono w notce 30 *Instrumenty finansowe*. Informacje dotyczące wpływu pandemii choroby COVID-19 na sytuację Grupy przedstawiono w notce 36 *Informacja o skutkach pandemii choroby zakaźnej COVID-19*. Biorąc pod uwagę wyżej wymienione okoliczności, Zarząd Jednostki Dominującej stwierdza, kwestie te nie wskazują na zagrożenie kontynuowania działalności przez Jednostkę Dominującą i istotne spółki zależne Grupy.

2.6. Zasady konsolidacji

2.6.1. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą lub jednostki zależne od Jednostki Dominującej. Kontrola ma miejsce w przypadku, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień bilansowy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę Dominującą do czasu jej ustania.

2.6.2. Jednostki stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na których politykę finansową i operacyjną, Jednostka Dominująca wywiera znaczący wpływ, jednakże nie sprawuje nad nimi kontroli.

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontroli.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia udział Grupy w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach zgodnie z metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego ustania lub przeklasyfikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

W przypadku, gdy udział Grupy w stratach podmiotu stowarzyszonego przewyższa wartość bilansową inwestycji, przyjmuje się, iż udział w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych wynosi zero, zaś pozostałe straty są rozpoznawane przez Grupę Kapitałową do wysokości ewentualnych zaciągniętych zobowiązań.

2.6.3. Procedury konsolidacyjne

W celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosuje się następujące procedury konsolidacyjne:

- wyłączenie na dzień nabycia wartości księgowej inwestycji Jednostki Dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi Jednostki Dominującej,
- określenie udziałów niesprawujących kontroli w kapitale własnym jednostek zależnych oraz w wyniku finansowym konsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- wyłączenie rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy,
- wyłączenie wszelkich niezrealizowanych zysków powstałych na transakcjach w obrębie Grupy,
- wyłączenie niezrealizowanych strat powstałych na transakcjach w obrębie Grupy, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości,
- wyłączenie przychodów oraz kosztów związanych z transakcjami wewnątrz Grupy,
- eliminację skutków innych transakcji, które zachodzą w ramach Grupy i nie mają wpływu na podmioty zewnętrzne.

2.6.4. Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną. Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako wartość godziwą przekazanej zapłaty

- o powiększoną o ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej;
- o powiększoną o wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami;
- o pomniejszoną o ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną stanowi tzw. zysk na okazyjnym nabyciu, który jest ujmowany w rachunku zysków i strat bieżącego okresu na dzień przejścia w pozycji pozostałe przychody operacyjne.

Wartość godziwą przekazanej zapłaty nie zawiera kwot związanych z rozliczeniem wcześniej istniejących powiązań. Kwoty te zasadniczo są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione i prezentuje jako koszty zarządu.

Zapłata warunkowa jest ujmowana w wartości godziwej na dzień nabycia. Jeśli zapłata warunkowa sklasyfikowana jest jako składnik kapitału własnego, nie jest ponownie wyceniana, a jej rozliczenie jest ujęte w kapitałach. W innym przypadku późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

2.6.5. Nabycie udziałów niekontrolujących

Nabycia udziałów niekontrolujących są ujmowane jako transakcje z właścicielami, w wyniku czego przy tego rodzaju transakcjach nie jest ujmowana wartość firmy. Korekty do udziałów niekontrolujących są oparte na proporcjonalnej wartości nabywanych aktywów netto jednostki zależnej.

2.6.6. Utrata kontroli

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli. Po początkowym ujęciu traktowane są jako inwestycje wyceniane metodą praw własności lub jako pozostałe aktywa finansowe, w zależności od poziomu utrzymanych przez Grupę wpływów na działalność tej jednostki.

2.7. Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej oraz kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2019	31.12.2018
EUR	4,2585	4,3000
USD	3,7977	3,7597
GBP	4,9971	4,7895

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty jednostek działających za granicą są przeliczane według średniego kursu NBP w okresie sprawozdawczym.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych. Jeżeli Grupa nie posiada wszystkich udziałów w jednostce działającej za granicą, proporcjonalna część różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w udziałach niekontrolujących. W sytuacji, gdy kontrola, znaczący wpływ lub wspólna kontrola nad jednostką działającą za granicą zostaje utracona, skumulowana wartość różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w zysku lub stracie na sprzedaży tej jednostki. Jeśli Grupa wyłącza jedynie część swoich udziałów w jednostce działającej za granicą, ale utrzymuje kontrolę nad tą jednostką, odpowiednia część skumulowanej wartości jest przypisywana do udziałów niekontrolujących.

Walutami funkcjonalnymi Spółek należących do Grupy COMPO EXPERT, nabytej w listopadzie 2018 roku, są waluty przedstawione w poniższej tabeli. Kursy te zostały przedstawione w odniesieniu do EUR.

Kraj waluty	Waluta	Średni kurs	31 grudnia 2019 roku
Argentyna	<i>ARS</i>	53,7721	67,2749
Brazylia	<i>BRL</i>	4,4121	4,5041
Chile	<i>CLP</i>	786,0401	832,3500
Wielka Brytania	<i>GBP</i>	0,8771	0,8505
Meksyk	<i>MXN</i>	21,5520	21,2202
Republika Południowej Afryki	<i>ZAR</i>	16,1620	15,7453
Turcja	<i>TRY</i>	6,3549	6,6688
Chiny	<i>CNY</i>	7,7314	7,8130
Indie	<i>INR</i>	78,7220	79,8526
Malezja	<i>MYR</i>	4,6354	4,5808
Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	<i>USD</i>	1,1196	1,1178

Dane finansowe spółek Grupy COMPO EXPERT przeliczone zostały na EUR według kursów, przyjętych w powyższej tabeli, stosowanych dla celów sprawozdawczości według MSSF w Niemczech, a następnie przeliczone na PLN zgodnie z obowiązującymi kursami NBP.

3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Sprawozdawczość segmentów działalności

Grupa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Grupa wyodrębnia następujące segmenty operacyjne:

- Segment Nawozy-Agro,
- Segment Tworzywa,
- Segment Chemia,
- Segment Energetyka,
- Segment Pozostałe obejmujący pozostałą działalność, w tym usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność niemożliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

W segmentach operacyjnych Grupa prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA. Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Grupa wyodrębnia następujące obszary geograficzne:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Azji,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

Segmenty operacyjne

Grupa realizuje cele biznesowe w obszarze czterech podstawowych segmentów sprawozdawczych wydzielonych ze względu na odmienne strategie zarządzania (produkcyjna, sprzedażowa, marketingowa) przyjęte w ramach każdego segmentu.

Działalność operacyjna poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy jest następująca:

- Segment Nawozy-Agro obejmujący wytwarzanie lub sprzedaż następujących produktów:
 - produkty (nawożące/nawozowe) specjalistyczne (nawozy ciekłe dolistne i do fertygacji, biostymulanty, nawozy SRF i CRF do precyzyjnego nawożenia, nawozy NPK dedykowane)
 - nawozy wieloskładnikowe (NPK: Polifoski® i Amofoski®; NP: DAP; PK),
 - nawozy azotowe z siarką (stałe: siarczan amonu, siarczanoazotan amonu, siarczan mocznikowo-amonowy, saletrzak z siarką; ciekłe: RSM® - roztwór saletrzano-mocznikowy, roztwór mocznika i siarczanu amonu),
 - nawozy fosforowe,
 - amoniak,
 - kwas azotowy techniczny i stężony,
 - gazy techniczne;
- Segment Tworzywa obejmujący wytwarzanie i sprzedaż produktów:
 - Kaprolaktam (półprodukt do produkcji poliamidu 6 (PA6)),
 - tworzywa inżynierskie naturalne (PA 6, POM - poliacetal),
 - tworzywa modyfikowane (PA 6, PA66, POM, PPC- polipropylen, PPH, PBT- politeraftalan butylenu),
 - wyroby z tworzyw (rurki z PA, rurki z PE, osłonki poliamidowe);

- Segment Chemia obejmujący wytwarzanie i sprzedaż produktów:
 - melamina,
 - produkty OXO (alkohole OXO, plastyfikatory),
 - siarka
 - biel tytanowa,
 - siarczan żelaza,
 - roztwory na bazie mocznika i amoniaku;
- Segment Energetyka obejmuje działalność związaną z wytwarzaniem mediów energetycznych (energia elektryczna, energia cieplna, woda, powietrze technologiczne i pomiarowe, azot) na potrzeby instalacji chemicznych jak również, w mniejszym zakresie na odsprzedaż odbiorcom zewnętrznym, głównie energii elektrycznej. Segment w ramach swojej działalności obejmuje również zakup gazu ziemnego i jego dystrybucję na potrzeby technologiczne;
- Segment Pozostałe obejmujący pozostałą działalność:
 - Centrum Badawcze
 - usługi laboratoryjne,
 - Wytwórnię katalizatorów (katalizator żelazowo-chromowy, katalizatory miedziowe, katalizatory żelazowe),
 - wynajem nieruchomości oraz
 - inną działalność nieprzypisaną do poszczególnych segmentów.

Żaden z tych segmentów nie spełnił wymogów ilościowych wyodrębnienia segmentów sprawozdawczych w 2019 i 2018 roku.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono poniżej. Podstawową miarą efektywności każdego segmentu sprawozdawczego są przychody ze sprzedaży, EBIT i EBITDA.

Raz na miesiąc Zarząd Grupy dokonuje przeglądu wewnętrznych raportów każdego wyodrębnionego segmentu.

W 2019 roku Grupa na potrzeby wewnętrzne operuje informacją zarządczą skupioną wokół następujących segmentów zarządczych:

- Nawozy azotowe
- Nawozy wieloskładnikowe
- Tworzywa
- OXO
- Melamina
- Pigmenty
- Chemia
- Wydobywczy
- Energetyka
- Pozostałe

Powyższa struktura odzwierciedla obszary biznesowe zarządzane z perspektywy kluczowych spółek wchodzących w skład Grupy. Identyfikacja ww. obszarów została zrealizowana w oparciu o główne obszary podstawowego biznesu pozwalające - poprzez dywersyfikację portfela produktowego minimalizować ryzyka rynkowe i cykli koniunkturalnych a tym samym maksymalizować wynik i przepływy finansowe. Podział ten został dokonany w oparciu o następujące parametry:

- docelowy rynek sprzedaży (segment B2B bądź B2C) w tym w odniesieniu do branż i klientów,
- charakter produktu i jego finalnego przeznaczenia (konsumpcja bądź dalsze przetworzenie),
- specyfika produkcji i ciągów produkcyjnych w tym wydłużenia łańcucha wartości.

Na potrzeby segmentów sprawozdawczych Grupa dokonała agregacji segmentów operacyjnych opierając się na przesłankach biznesowych oraz formalnych.

Przesłanki biznesowe (handlowe i produkcyjne)

- Nawozy-Agro agregacja nawozów azotowych i nawozów wieloskładnikowych oraz obszaru Wydobywczego (fosforyty). Przesłanki:
 - wspólna polityka handlowa (cenowa, marketingowa) dedykowana na rynek dla produktów opartych na pierwiastkach azot (N), siarka (S), fosfor (P), sól potasowa (K) oraz ich mieszaninach,
 - zarządzanie grupowym procesem produkcji z perspektywy wykorzystania kluczowych półproduktów (amoniak/mocznik),
- Tworzywa - wykorzystanie pełnego łańcucha wartości w ciągu Benzen/Fenol - Kaprolaktam - Poliamid realizowanego przez poszczególne spółki Grupy,
- Chemia - agregacja obszarów Melamina, Chemia, Pigmenty, OXO, Wydobywczy (siarka) jako półprodukty do szerokiego zastosowania w branży chemicznej celem dalszego przetworzenia na produkty finalne,
- Energetyka - podobna specyfika produkcji, produktu i jego przeznaczenia w poszczególnych spółkach Grupy.

Przesłanki formalne (wytyczne standardu MSSF 8)

- Chemia - agregacja chemicznej części działalności tj. Melamina, Chemia, Pigmenty, OXO, Wydobywczy (siarka) również z uwagi na brak spełnienia progów ilościowych wskazanych wymogami standardu przez każdy z wymienionych segmentów operacyjnych z osobna,
- Energetyka - jako segment wsparcia o znaczących parametrach ilościowych.

Pozostałe przesłanki:

- Segment Pozostałe stanowiący element wsparcia działań głównego biznesu i/lub skupiający się na niekluczowych obszarach biznesu.

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Nawozy- Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Działalność kontynuowana						
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	2 085 199	355 886	855 830	2 711 057	914 744	6 922 716
Przychody ze sprzedaży razem	8 800 944	1 812 373	3 494 715	2 984 717	1 137 882	18 230 631
Koszty operacyjne, w tym:(-)	(8 161 592)	(1 809 394)	(3 373 951)	(2 997 607)	(1 203 040)	(17 545 584)
koszty sprzedaży(-)	(669 462)	(65 183)	(166 149)	(372)	(1 029)	(902 195)
koszty zarządu(-)	(395 960)	(145 182)	(189 294)	(19 648)	(136 650)	(886 734)
Pozostałe przychody operacyjne	14 100	-	5 166	19 142	27 110	65 518
Pozostałe koszty operacyjne(-)	(13 383)	(3 612)	(32 639)	(17 259)	(70 848)	(137 741)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT	640 069	(633)	93 291	(11 007)	(108 896)	612 824
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	29 407
Koszty finansowe(-)	-	-	-	-	-	(96 265)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	12 493
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	-	558 459
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(150 786)
Zysk/(Strata) netto	-	-	-	-	-	407 673
EBIT*	640 069	(633)	93 291	(11 007)	(108 896)	612 824
Amortyzacja	324 621	66 947	114 471	113 270	108 341	727 650
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	83 636
EBITDA**	964 690	66 314	207 762	102 263	(555)	1 424 110

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

**Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku
(przekształcone*)**

	Nawozy- Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Działalność kontynuowana						
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	2 592 555	375 785	989 220	3 006 121	976 322	7 940 003
Przychody ze sprzedaży razem	7 496 606	1 937 433	4 103 175	3 259 098	1 142 658	17 938 970
Koszty operacyjne, w tym:(-)	(7 618 203)	(1 803 608)	(3 920 531)	(3 280 972)	(1 193 930)	(17 817 244)
koszty sprzedaży(-)	(407 791)	(62 514)	(187 893)	(291)	(113)	(658 602)
koszty zarządu(-)	(343 413)	(126 543)	(192 078)	(17 387)	(132 947)	(812 368)
Pozostałe przychody operacyjne	7 186	3 718	3 182	11 836	23 682	49 604
Pozostałe koszty operacyjne(-)	(19 226)	(3 651)	(17 364)	(8 874)	(41 071)	(90 186)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT	(133 637)	133 892	168 462	(18 912)	(68 661)	81 144
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	55 057
Koszty finansowe(-)	-	-	-	-	-	(108 740)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	13 092
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	-	40 553
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(32 793)
Zysk netto	-	-	-	-	-	7 760
EBIT**	(133 637)	133 892	168 462	(18 912)	(68 661)	81 144
Amortyzacja	215 908	58 369	113 765	112 913	93 322	594 277
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	89 021
EBITDA***	82 271	192 261	282 227	94 001	24 661	764 442

*Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

** Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

*** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane. Zysk operacyjny segmentu w 2019 roku nie uwzględnia przychodów finansowych w kwocie 29 407 tys. zł (w 2018 roku: 55 057 tys. zł) i kosztów finansowych w kwocie (96 265) tys. zł (w 2018 roku: (108 740) tys. zł).

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	6 477 774	1 414 573	1 524 812	1 855 654	1 945 846	13 218 659
Nieprzypisane aktywa	-	-	-	-	-	2 171 123
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-	-	88 909
Aktywa ogółem	6 477 774	1 414 573	1 524 812	1 855 654	1 945 846	15 478 691
Zobowiązania segmentu	2 589 279	332 759	333 591	793 075	758 895	4 807 599
Nieprzypisane zobowiązania	-	-	-	-	-	2 977 145
Zobowiązania ogółem	2 589 279	332 759	333 591	793 075	758 895	7 784 744

Wzrost pozycji aktywa segmentu Pozostałe wynika ze wzrostu nakładów inwestycyjnych w Grupie Azoty POLYOLEFINS oraz wdrożenia MSSF 16.

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2018 roku przekształcone*

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	5 874 469	1 286 042	1 620 134	1 873 204	1 344 933	11 998 782
Nieprzypisane aktywa	-	-	-	-	-	2 177 734
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-	-	89 496
Aktywa ogółem	5 874 469	1 286 042	1 620 134	1 873 204	1 344 933	14 266 012
Zobowiązania segmentu	2 212 290	239 834	258 229	806 055	388 871	3 905 279
Nieprzypisane zobowiązania	-	-	-	-	-	3 032 774
Zobowiązania ogółem	2 212 290	239 834	258 229	806 055	388 871	6 938 053

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Aktywa przypisane do segmentów nie zawierają między innymi:

- aktywa z tytułu odroczonego podatku w kwocie 97 074 tys. zł (w 2018 roku: 75 579 tys. zł),
- udziałów i akcji w kwocie 9 198 tys. zł (w 2018 roku: 9 113 tys. zł),
- wyceny walutowych instrumentów pochodnych w kwocie 5 918 tys. zł (w 2018 roku: 2 017 tys. zł),
- należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie 26 973 tys. zł (w 2018 roku: 67 217 tys. zł),
- środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w kwocie 770 087 tys. zł (w 2018 roku: 846 532 tys. zł),
- pozostałych aktywów finansowych czyli lokat powyżej 3 miesięcy i udzielonych pożyczek w kwocie 177 130 tys. zł (w 2018 roku: 17 438 tys. zł),

- wartość firmy w kwocie 32 468 tys. zł (w 2018 roku: 32 468 tys. zł), ponieważ aktywa te są zarządzane na poziomie Grupy.
- Zobowiązania przypisane segmentu nie obejmują między innymi *zobowiązań z tytułu podatku dochodowego* w kwocie 44 672 tys. zł (w 2018 roku: 18 178 tys. zł), *rezerwy z tytułu podatku odroczonego* w kwocie 461 124 tys. zł (w 2018 roku: 448 600 tys. zł), *zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek* nie przeznaczonych na inwestycje rzeczowe poszczególnych segmentów w kwocie 2 414 925 tys. zł (w 2018 roku: 2 539 959 tys. zł), ponieważ zobowiązania te są zarządzane na poziomie Grupy.

Pozostałe informacje o segmentach za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	507 496	147 895	104 670	118 717	125 782	1 004 560
Nakłady na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	189	189
Nakłady na wartości niematerialne	4 173	392	513	31	31 329	36 438
Nakłady nieprzypisane	-	-	-	-	-	64 196
Razem nakłady	511 669	148 287	105 183	118 748	157 300	1 105 383
Amortyzacja segmentu	324 621	66 947	114 471	113 270	108 341	727 650
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	83 636
Razem amortyzacja	324 621	66 947	114 471	113 270	108 341	811 286

Pozostałe informacje o segmentach za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku przekształcone*

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	538 183	87 098	123 772	112 706	145 889	1 007 648
Nakłady na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	286	286
Nakłady na wartości niematerialne	267	52	422	370	19 852	20 963
Nakłady nieprzypisane	-	-	-	-	-	64 859
Razem nakłady	538 450	87 150	124 194	113 076	166 027	1 093 756
Amortyzacja segmentu	215 908	58 369	113 765	112 913	93 322	594 277
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	89 021
Razem amortyzacja	215 908	58 369	113 765	112 913	93 322	683 298

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Obszary geograficzne

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium geograficznej lokalizacji klientów. Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

Przychody

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Polska	5 648 624	5 338 095
Niemcy	888 091	890 099
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	3 128 981	2 737 049
Kraje Azji	391 181	233 775
Kraje Ameryki Południowej	323 014	137 892
Pozostałe kraje	928 024	662 057
Razem	11 307 915	9 998 967

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży, zarówno w roku 2019, jak i w 2018.

Aktywa trwałe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Polska	9 920 301	9 178 611
Niemcy	480 617	398 861
Hiszpania	34 247	30 964
Belgia	11 238	11 683
Pozostałe	2 687	2 969
	10 449 090	9 623 088

Na powyższe aktywa trwałe składają się rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości inwestycyjne, wartość firmy, udziały i akcje, inwestycje wycenione metodą praw własności oraz pozostałe aktywa.

Nota 1 Przychody z umów z klientami

Polityka rachunkowości

Przychody ze sprzedaży to przychody ujmowane z tytułu umów zawartych z klientami. Ujęcie przychodu przedstawia transakcję przeniesienia dóbr lub usług na klienta w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego Grupa spodziewa się w zamian za te dobra lub usługi. Podstawowym kryterium ujęcia przychodów jest moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, następujący z chwilą przeniesienia kontroli na rzecz klienta.

Identyfikacja umowy z klientem

Przychody ze sprzedaży produktów i usług, towarów i materiałów

Główne grupy sprzedawanych przez Grupę produktów i usług, towarów i materiałów zostały wymienione w części Segmenty operacyjne.

Przychody z tytułu sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów ujmowane są zgodnie z MSSF 15 Przychody z umów z klientami w sposób odzwierciedlający przekazanie kontroli na rzecz klienta. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów są ujmowane przez Grupę co do zasady w określonym momencie, w oparciu o ustalone w umowie zasady Incoterms (zwykle w momencie wydania z magazynu lub w momencie dostarczenia do punktu wskazanego przez klienta). Dla dostaw w przypadku wybranych Incoterms (CIF, CIP, CFR, CPT). Grupa dokonuje wydzielenia jako odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia usługi transportu lub transportu i ubezpieczenia świadczonych na rzecz klienta po przekazaniu klientowi kontroli nad towarami / produktami, których

te dostawy dotyczą. Przychody ze sprzedaży usług ujmowane są w określonym momencie po wykonaniu usługi.

W ramach ujmowania przychodów, Grupa uwzględnia kwestie specyficzne takie jak w szczególności: ocena, czy Grupa pełni rolę zleceniodawcy czy pośrednika, prawo do zwrotu produktów, ujęcie rabatów stanowiących element wynagrodzenia zmiennego, ujęcie rabatów stanowiących prawo materialne, sprzedaż ze wstrzymaną dostawą, ujęcie przychodów z umów zawierających niewykonane prawa klientów. W przypadku większości umów zawierających rabaty stanowiące element wynagrodzenia zmiennego, szacowana kwota rabatu w całości podlega ujęciu jako zobowiązania z tytułu bonusów w pozycji zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe. Zwyczajowe terminy płatności z tytułu sprzedaży dla opisywanego strumienia przychodów wynoszą co do zasady 30 dni.

Grupa zawiera z klientami umowy kompleksowe na sprzedaż energii elektrycznej, dostarczanej przez stronę trzecią, wraz z usługą dystrybucji tej energii elektrycznej za pośrednictwem własnej sieci. Grupa ocenia, iż w ramach zawartych umów pełni rolę zleceniodawcy, a jako dwa odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia traktuje sprzedaż energii elektrycznej, ujmowaną w ramach przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów, oraz usługę dystrybucji, ujmowaną w ramach przychodów ze sprzedaży produktów i usług.

Grupa zawiera również z klientami umowy kompleksowe na sprzedaż energii elektrycznej wraz z usługą dystrybucji tej energii elektrycznej, przy czym nabywa energię elektryczną wysokonapięciową i po dokonaniu przetworzenia dokonuje jej sprzedaży na średnich i niskich napięciach. Również w tym przypadku Grupa ocenia, iż w ramach zawartych umów, zawierających dwa zobowiązania do wykonania świadczenia, pełni rolę Zleceniobiorcy, przy czym zarówno sprzedaż energii elektrycznej, jak i usługę dystrybucji ujmuje w ramach przychodów ze sprzedaży produktów i usług.

Terminy płatności w przypadku umów na sprzedaż energii elektrycznej wynoszą przeciętnie 17 dni.

Przychody ze sprzedaży ujmowane w miarę upływu czasu, w tym na podstawie umów o usługę budowlaną

Umowy ujmowane w miarę upływu czasu zawierane przez Grupę są to umowy z klientem, których przedmiotem jest budowa obiektu - składnika aktywów lub zespołu aktywów. W szczególności do umów tych zalicza się umowy na realizację „pod klucz”, umowy remontowe, umowy na modernizację i przebudowę. Przychody z tytułu umów ujmowane są w sposób odzwierciedlający przekazanie kontroli na rzecz klienta. W szczególności element wynagrodzenia zmiennego (np. kary umowne, rabaty, roszczenia) ujmowane są przez Grupę w wysokości, co do której istnieje wysokie prawdopodobieństwo, iż nie ulegnie ona odwróceniu oraz kwotę tego wynagrodzenia można wiarygodnie wycenić.

Grupa każdorazowo dokonuje oceny, czy przychód z tytułu tych umów o usługę budowlaną będzie podlegał ujęciu w miarę upływu czasu, czy w określonym momencie, przy czym większość umów o usługę budowlaną ujmowana jest przez Grupę w miarę upływu czasu w okresie realizacji prac objętych umową. Dla umów o usługę budowlaną ujmowanych w miarę upływu czasu, Grupa dokonuje wyboru takiej metody pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, która zapewnia rzetelny obraz (odzworowuje) przeniesienie na rzecz klienta dóbr i usług przyrzeczonych w ramach umowy. Do najczęściej stosowanych przez Grupę metod spełniających cel opisany w poprzednim zdaniu należą:

- metoda oparta na nakładach, w której procentowy stopień zaawansowania jest ustalany jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych (budżetowanych) kosztów niezbędnych do zrealizowania umowy;
- metoda oparta na efektach, w ramach której stopień realizacji prac ustala się drogą obmiaru.

Jeśli Grupa nie jest w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione podczas spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia, wówczas ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia (tj. stosuje tzw. metodę zysku zerowego).

Grupa prezentuje:

- nadwyżkę przychodów naliczonych według stopnia zaawansowania (przy użyciu stosownej metody) nad należnościami zafakturowanymi - w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej, w pozycji należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe,

- *nadwyżkę należności zafakturowanych nad przychodami naliczonymi według stopnia zaawansowania (przy użyciu stosownej metody) - w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.*

W przypadku umów o usługę budowlaną terminy płatności wynoszą zwykle 30 dni. Zdarza się, iż w ramach umowy o usługę budowlaną klient zatrzymuje określony procent płatności, jednakże ma to na celu zabezpieczenie należytego wykonania umowy ze strony Grupy, w związku z czym nie występuje w tym przypadku istotny element finansowania. Grupa w ramach umów o usługę budowlaną udziela klientom gwarancji dobrego wykonania przedmiotu umowy, na którą tworzy rezerwę zgodnie z przepisami MSR 37.

Koszty związane z umową

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Grupa ponosi koszty doprowadzenia do zawarcia umowy, których nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta. Grupa ujmuje koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem jako składnik aktywów w pozycji należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe, jeżeli spodziewa się, że koszty te odzyska. Grupa korzysta z praktycznego rozwiązania i ujmuje koszty w momencie ich poniesienia, jeżeli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Grupę, wynosi jeden rok lub krócej.

Koszty wykonania umowy

Jeżeli koszty poniesione w związku z wykonywaniem umowy zawartej z klientem nie są objęte zakresem standardu innego niż MSSF 15, Grupa ujmuje składnik aktywów w pozycji należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe, będący wynikiem poniesienia kosztów wykonania umowy jedynie w przypadku, gdy koszty te spełniają wszystkie następujące kryteria:

- *koszty te są bezpośrednio powiązane z umową lub z przewidywaną umową, którą Grupa może wyraźnie zidentyfikować,*
- *koszty te prowadzą do wytworzenia lub ulepszenia zasobów Grupy, które będą wykorzystywane do spełnienia (lub do dalszego spełniania) zobowiązań do wykonania świadczenia w przyszłości, oraz*
- *Grupa spodziewa się, że koszty te odzyska.*

Należności i zobowiązania z tytułu umów z klientami prezentowane są odpowiednio:

- *należności - nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe,*
- *zobowiązania - nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe.*

Za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019 roku

Główne linie produktów

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	6 575 799	1 454 732	2 598 119	220 712	198 892	11 048 254
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	136 887	-	40 766	46 981	24 246	248 880
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	-	1 755	-	5 967	-	7 722
Przychody ze sprzedaży licencji	3 059	-	-	-	-	3 059
Razem	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915

Rejony geograficzne

Polska	3 915 162	179 529	1 114 540	273 660	165 733	5 648 624
Niemcy	433 171	185 742	266 591	-	2 587	888 091
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	1 319 081	773 038	993 166	-	43 696	3 128 981
Kraje Azji	201 072	186 651	569	-	2 889	391 181
Kraje Ameryki Południowej	295 801	19 785	7 428	-	-	323 014
Pozostałe kraje	551 458	111 742	256 591	-	8 233	928 024
Razem	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915

Rodzaj klienta

Klienci będący osobami prawnymi	6 691 731	1 456 487	2 638 716	272 994	216 597	11 276 525
Klienci będący osobami fizycznymi	24 014	-	169	666	6 541	31 390
Razem	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915

Rodzaj umowy

Umowy oparte na stałej cenie	1 700 129	1 451 156	507 507	138 381	96 921	3 894 094
Umowy rozliczane w oparciu o zużyty czas i nakłady	946 770	-	702 615	126 704	77 061	1 853 150
Pozostałe	4 068 846	5 331	1 428 763	8 575	49 156	5 560 671
Razem	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915

Relacje z klientami

Relacje długoterminowe	2 303 437	670 462	886 370	220 452	62 771	4 143 492
Relacje krótkoterminowe	4 412 308	786 025	1 752 515	53 208	160 367	7 164 423
Razem	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915

Moment ujmowania przychodów

Przychody ujmowane w określonym momencie	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	130 617	11 215 394
Przychody ujmowane w miarę upływu czasu	-	-	-	-	92 521	92 521
Razem	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915

Kanały sprzedaży

Sprzedaż bezpośrednia	2 661 996	1 116 247	2 393 999	272 435	222 742	6 667 419
Sprzedaż przez pośredników	4 053 749	340 240	244 886	1 225	396	4 640 496
Razem	6 715 745	1 456 487	2 638 885	273 660	223 138	11 307 915

Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 roku

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Główne linie produktów						
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	4 759 444	1 561 648	3 082 815	169 711	141 264	9 714 882
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	144 547	-	30 842	75 435	23 540	274 364
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	60	-	298	7 831	1 532	9 721
Razem	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967
Rejony geograficzne						
Polska	3 553 641	185 394	1 190 537	252 975	155 548	5 338 095
Niemcy	301 897	217 536	368 910	-	1 756	890 099
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	734 476	845 842	1 149 623	2	7 106	2 737 049
Kraje Azji	15 778	215 190	2 397	-	410	233 775
Kraje Ameryki Południowej	99 877	14 529	23 486	-	-	137 892
Pozostałe kraje	198 382	83 157	379 002	-	1 516	662 057
Razem	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967
Rodzaj klienta						
Klienci będący osobami prawnymi	4 886 161	1 561 648	3 113 787	252 305	163 590	9 977 491
Klienci będący osobami fizycznymi	17 890	-	168	672	2 746	21 476
Razem	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967
Rodzaj umowy						
Umowy oparte na stałej cenie	1 639 927	1 117 188	558 561	120 038	65 992	3 501 706
Umowy rozliczane w oparciu o zużyty czas i nakłady	878 515	-	947 076	98 364	55 691	1 979 646
Pozostałe	2 385 609	444 460	1 608 318	34 575	44 653	4 517 615
Razem	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967
Relacje z klientami						
Relacje długoterminowe	1 495 403	47 417	790 063	140 469	66 960	2 540 312
Relacje krótkoterminowe	3 408 648	1 514 231	2 323 892	112 508	99 376	7 458 655
Razem	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967
Moment ujmowania przychodów						
Przychody ujmowane w określonym momencie	4 904 051	1 561 648	3 113 955	249 921	77 521	9 907 096
Przychody ujmowane w miarę upływu czasu				3 056	88 815	91 871
Razem	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967
Kanały sprzedaży						
Sprzedaż bezpośrednia	3 980 057	1 347 662	3 007 640	238 569	52 055	8 625 983
Sprzedaż przez pośredników	923 994	213 986	106 315	14 408	114 281	1 372 984
Razem	4 904 051	1 561 648	3 113 955	252 977	166 336	9 998 967

W 2019 roku Grupa otrzymała rekompensaty związane z utrzymaniem cen prądu dla odbiorców finalnych na poziomie cen z 2018 roku. Rekompensaty te ujęte zostały w przychodach z tytułu sprzedaży energii.

W pozycji rodzaj umowy oparty o stałą cenę, Grupa ujmuje przychody, których cena nie jest rozliczana w oparciu o zużyty czas i nakłady.

Podział relacji z klientami na krótko i długoterminowe dokonany jest na podstawie okresu obowiązywania umowy.

Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

Polityka rachunkowości

Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

Kosztami wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Grupy za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,*
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,*
- opłaty celne i prowizje handlowe,*
- ubezpieczenia produktów w czasie transportu,*
- utworzenie/rozwiązanie odpisów na należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem odpisów na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych (prezentowane w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych) oraz odsetek od należności (prezentowane w przychodach lub kosztach finansowych).*

Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólnoadministracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek zarządu,*
- koszty ogólnoprodukcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia).*

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Amortyzacja	806 802	680 996
Zużycie materiałów i energii	6 155 810	6 122 652
Usługi obce	1 155 945	1 032 262
Podatki i opłaty	465 146	422 560
Wynagrodzenia	1 422 691	1 166 864
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	372 453	308 789
Pozostałe koszty rodzajowe	167 469	132 449
Koszty według rodzaju	10 546 316	9 866 572
Zmiana stanu produktów(+/-)	(25 545)	(90 329)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki(-)	(120 235)	(155 519)
Koszty sprzedaży(-)	(902 195)	(658 602)
Koszty ogólnego zarządu(-)	(886 734)	(812 368)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	222 332	256 517
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	8 833 939	8 406 271
w tym podatek akcyzowy	4 354	19 091

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Zwiększenie kosztów rodzajowych w stosunku do roku ubiegłego wynika w szczególności z ujęcia danych grupy COMPO EXPERT za cały okres sprawozdawczy. W 2018 roku konsolidacja grupy COMPO EXPERT obejmowała dane za okres od 26 listopada 2018 roku.

Do czynników niezależnych od ujęcia Grupy COMPO EXPERT mających wpływ na poziom kosztów należą:

- zużycie materiałów i energii - spadek cen gazu,
- usługi obce- wzrost kosztów usług remontowych,
- wynagrodzenia - wzrost uposażeń pracowników,
- podatki i opłaty - wzrost cen praw do emisji CO₂.

Koszty amortyzacji zostały ujęte w poszczególnych pozycjach rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach w następujących kwotach:

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	652 620	566 837
Koszty sprzedaży	43 104	5 638
Koszty ogólnego zarządu	111 078	108 521
Amortyzacja ogółem	806 802	680 996

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Nota 2.1 Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów i usług	8 562 918	8 142 635
Wartość nabycia sprzedanych towarów i materiałów	263 392	256 517
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych praw majątkowych	7 629	7 119
Koszty działalności ogółem	8 833 939	8 406 271

*• Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wynagrodzenia wypłacone i należne	1 346 683	1 154 447
Ubezpieczenia społeczne	260 321	219 744
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	46 736	43 491
Szkolenia	3 875	4 294
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	17 434	(2 248)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	39 537	2 598
Zmiana stanu rezerwy na niewykorzystane urlopy	11 045	1 321
Zmiana stanu rezerwy z tytułu programu dobrowolnych odejść	6 191	845
Zmiana stanu rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną	2 308	12 416
Zmiana stanu pozostałych rezerw na świadczenia pracownicze	14 759	(991)
Pozostałe	46 255	39 736
	1 795 144	1 475 653
Średnie zatrudnienie	15 607	15 470

W pozycji Pozostałe Grupa Kapitałowa ujmuje w szczególności koszty:

- odzieży ochronnej i roboczej,
- posiłków profilaktycznych,
- składek na pracowniczy program emerytalny,
- specjalistycznych badań lekarskich.

Nota 2.3 Uzgodnienie kosztów leasingu

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019
	<i>niebadane</i>
Amortyzacja składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania(-)	(62 857)
Koszty odsetkowe od zobowiązań leasingowych(-)	(15 449)
Koszty związane leasingiem krótkoterminowym wyłączonym z zakresu MSSF16(-)	(16 307)
Koszty związane z leasingiem aktywów o niskiej wartości wyłączonym z zakresu MSSF16(-)	(123)
Koszty związane ze zmienną opłatą leasingową nieuwzględniona w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu(-)	(215)
Pozostałe(+/-)	390
Razem	(94 561)

Koszty amortyzacji, koszty związane z leasingiem krótkoterminowym, koszty związane ze zmienną opłatą leasingową ujęte są głównie w koszcie wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów i usług. Koszty odsetkowe ujęte są w kosztach finansowych.

Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

Polityka rachunkowości

Pozostałe przychody operacyjne obejmują przychody, które nie zostały zakwalifikowane do działalności operacyjnej i finansowej.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Rozwiązane odpisy aktualizujące:		
Pozostałe należności	745	1 533
Pozostałe	-	6
	745	1 539
Pozostałe przychody operacyjne:		
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	12 703	18 938
Rozwiązanie rezerw	15 564	4 763
Otrzymane odszkodowania	11 107	7 213
Dotacje	13 851	13 114
Pozostałe	11 548	4 037
	64 773	48 065
	65 518	49 604

Główną pozycję rozwiązanych rezerw stanowi rozwiązanie rozliczenia międzyokresowego na kary przewidywane za przekroczenie emisji SO₂ w latach ubiegłych w wysokości 8 200 tys. zł.

Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

Polityka rachunkowości

Pozostałe koszty operacyjne obejmują koszty, które nie zostały zakwalifikowane do działalności operacyjnej i finansowej.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Strata ze zbycia aktywów:		
Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych	12 841	6 302
	12 841	6 302
Utworzone odpisy aktualizujące:		
Rzeczowe aktywa trwałe	33 008	16 780
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	12 749	-
Nieruchomości inwestycyjne	8 239	9
Wartości niematerialne	141	787
Pozostałe należności	3 458	949
Pozostałe		15
	57 595	18 540
Pozostałe koszty operacyjne:		
Koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	12 801	10 503
Kary i odszkodowania	4 875	2 456
Przestoje wyłączonych z eksploatacji instalacji	2 541	2 821
Koszty usuwania skutków awarii	11 820	6 680
Utworzone rezerwy	22 373	24 911
Pozostałe koszty	12 895	17 973
	67 305	65 344
	137 741	90 186

Szczegóły dotyczące dokonanych odpisów aktualizujących zostały opisane w nocie 10 *Rzeczowe aktywa trwałe*.

W pozycji koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych ujęta jest amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych, których wartość w 2019 roku wyniosła 4 484 tys. zł (rok 2018: 2 332 tys. zł).

Na kwotę utworzonych rezerw w wysokości 17 632 tys. zł składają się w szczególności:

- zawiązanie rezerwy w kwocie 4 960 tys. zł na sprawę sądową z udziałem spółki Grupa Azoty KOLTAR,
- zawiązanie rezerwy w kwocie 4 526 tys. zł z tytułu remediacji terenów w Grupie Azoty KĘDZIERZYN,
- zawiązanie rezerwy w kwocie 3 723 tys. zł na kary z tytułu przekroczenia norm emisji gazów i pyłów z elektrociepłowni w Grupie Azoty PUŁAWY.

Na kwotę w wysokości 11 820 tys. zł składają się w szczególności koszty likwidacji skutków awarii związanych z:

- awarią kotłów w Segmencie Nawozy w Grupie Azoty POLICE w kwocie 3 765 tys. zł,
- awarią turbozespołu SULZER w Segmencie Nawozy w Jednostce Dominującej w kwocie 1 701 tys. zł,
- awarią na kotle parowym OP230 w Segmencie Tworzywa w Jednostce Dominującej w kwocie 1 496 tys. zł.

W pozycji kary i odszkodowania główną pozycję stanowi rozliczenie międzyokresowe na przewidywane kary za przekroczenie w okresie sprawozdawczym emisji SO₂, NO_x i pyłów w kwocie 2 665 tys. zł.

Nota 5 Przychody finansowe

Polityka rachunkowości

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych, pożyczek, innych oprocentowanych instrumentów, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody odsetkowe:		
Odsetki od lokat bankowych	6 463	9 124
Odsetki od cash poolingu	1 951	1 515
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	1 832	1 396
Pozostałe przychody odsetkowe	221	733
	10 467	12 768
Zyski z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
Zyski z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 312	688
	3 312	688
Pozostałe przychody finansowe:		
Zysk na różnicach kursowych	8 597	36 185
Dyskonto rezerw, kredytów	2 243	82
Dywidendy otrzymane	165	293
Pozostałe przychody finansowe	4 623	5 041
	15 628	41 601
	29 407	55 057

Na kwotę 8 597 tys. zł zysk na różnicach kursowych (w 2018 roku: 36 185 tys. zł zysk na różnicach kursowych) składają się:

- dodatnie saldo różnic kursowych zrealizowanych w kwocie 25 987 tys. zł (w 2018 roku: dodatnie saldo różnic kursowych zrealizowanych w kwocie 18 269 tys. zł),
- ujemne saldo różnic kursowych z tytułu zrealizowanych transakcji związanych z walutowymi instrumentami pochodnymi w kwocie (11 378) tys. zł (w 2018 roku: dodatnie saldo różnic kursowych z tytułu zrealizowanych transakcji związanych z walutowymi instrumentami pochodnymi w kwocie 43 tys. zł),
- dodatnie saldo różnic kursowych na dzień bilansowy z tytułu wyceny walutowych pozycji należności i zobowiązań w kwocie 20 778 tys. zł (w 2018 roku: dodatnie saldo różnic kursowych na dzień bilansowy z tytułu wyceny walutowych pozycji należności i zobowiązań 4 686 tys. zł),
- ujemne saldo różnic kursowych z wyceny na dzień bilansowych pozostałych pozycji w kwocie (26 790) tys. zł (w 2018 roku: dodatnie saldo różnic kursowych z wyceny na dzień bilansowych pozostałych 13 187 tys. zł).

Nota 6 Koszty finansowe

Polityka rachunkowości

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, leasingu, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową. Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego Grupa ujmuje jako koszt w okresie, w którym zostały poniesione.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Koszty odsetkowe:		
Odsetki od kredytów terminowych i kredytów w rachunku bieżącym	55 840	33 730
Odsetki od pożyczek	3 991	4 935
Odsetki od zobowiązań z tytułu faktoringu, dyskonta, leasingu	18 833	2 810
Pozostałe	7 340	7 815
	86 004	49 290
Straty ze sprzedaży inwestycji finansowych:		
Straty ze sprzedaży inwestycji finansowych	474	51 468
	474	51 468
Straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
Straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	1 451
	-	1 451
Pozostałe koszty finansowe:		
Odwrócenie dyskonta rezerw, kredytów	4 667	1 512
Pozostałe koszty finansowe	5 120	5 019
	9 787	6 531
	96 265	108 740

W pozostałych kosztach odsetkowych ujęte zostały odsetki od faktoringu, dyskonta wierzytelności oraz odsetki z wyceny aktuarialnej rezerw na świadczenia pracownicze.

Nota 7 Podatek dochodowy

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek

odroczone nie jest ujmowany w przypadku: 1) początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek, 2) różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości, 3) różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Dochody uzyskiwane z działalności w specjalnych strefach ekonomicznych mogą być zwolnione z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Przyszłe korzyści z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego traktowane są jako ulga inwestycyjna i ujmowane, przez analogię, w oparciu o MSR 12, jako aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Grupa posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

Zgodnie z MSR 12 Podatek dochodowy spółki z Grupy ujmują składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczący przeniesienia nierozliczonej straty podatkowej w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, od którego można odpisać nierozliczone straty podatkowe. Oceniając, czy jest prawdopodobne, że dostępny przyszły dochód do opodatkowania będzie wystarczający, dana spółka z Grupy bierze pod uwagę charakter, pochodzenie, harmonogram i prawdopodobieństwo uzyskania takiego dochodu.

Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Bieżący podatek dochodowy:		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	154 050	32 903
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	(3 663)	2 296
	150 387	35 199
Odroczony podatek dochodowy:		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	399	(2 406)
	399	(2 406)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	150 786	32 793

*: Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	558 459	40 553
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	106 107	7 705
Różnice wynikające z zastosowania stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	5 687	(970)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych(+/-)	(8 138)	(3 058)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych i różnic przejściowych na które nie jest tworzony podatek odroczony(+/-)	21 575	16 685
Efekt podatkowy włączenia rzeczowych aktywów trwałych do działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	2 271	1 633
Efekt podatkowy strat podatkowych odliczonych w okresie(+/-)	(8 949)	-
Zmniejszenie aktywa z tytułu działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Jednostce Dominującej(+)	25 894	-
Rozpoznanie pomocy publicznej podlegającej odliczeniu w przyszłych okresach(+/-)	(16 046)	(1 757)
Pozostałe(+/-)	22 385	12 555
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	150 786	32 793
Efektywna stopa podatkowa	27,00%	80,0%

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Efektywna stopa podatkowa w wysokości 27,00% w 2019 roku wynika głównie z kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów, które podwyższają podstawę opodatkowania oraz ze zmniejszeniem aktywa z tytułu działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Jednostce Dominującej, co opisano szerzej w nocie 7.4.

Efektywna stopa podatkowa za rok 2018 w wysokości 80,00% wynikała głównie z niewielkiego poziomu wyniku finansowego brutto, w wyniku czego efekt kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych znacząco podwyższył podstawę opodatkowania.

Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do zysków i strat(+/-)	(4 995)	(3 633)
(Straty)/Zyski aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	(4 995)	(3 633)
Pozostałe dochody	-	-
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które są lub będą reklasyfikowane do zysków i strat(+/-)	941	(3 178)
Wycena instrumentów zabezpieczających poprzez rachunkowość zabezpieczeń	941	(3 178)
Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	(4 054)	(6 811)

Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2019	31.12.2018 przekształcone*	31.12.2019	31.12.2018 przekształcone*
Rzeczowe aktywa trwale	(71 614)	(91 508)	410 463	407 987
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	(98)	-	84 018
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania Nieruchomości inwestycyjne	(47)	-	138 784	-
Wartości niematerialne	(1 616)	(1 540)	9 203	7 744
Aktywa finansowe	(4 089)	(3 877)	242 439	259 677
Zapasy i prawa majątkowe	(979)	(234)	2 909	12 283
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(20 138)	(13 699)	40 771	25 089
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(6 567)	(6 803)	1 147	1 202
Pozostałe aktywa	(122 676)	(79 442)	1 228	1 183
Świadczenia pracownicze	(585)	(402)	155	213
Rezerwy	(108 919)	(94 057)	714	623
Kredyty i pożyczki	(60 072)	(44 517)	371	518
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym leasing	(852)	(198)	157	91
Wycena instrumentów zabezpieczających przez rachunkowość zabezpieczeń	(53 932)	(1 089)	3 821	432
Pomoc publiczna podlegająca odliczeniu w przyszłych okresach	-	-	1 377	436
Straty podatkowe	(28 286)	(73 972)	-	-
Pozostałe	(9 114)	(13 680)	-	-
	(188)	(3 379)	185	20
Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego	(489 674)	(428 495)	853 724	801 516
Kompensata	392 600	352 916	(392 600)	(352 916)
Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(97 074)	(75 579)	461 124	448 600

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Jednostka Dominująca

W związku z realizacją inwestycji w zakresie budowy Wytwórni Poliamidów II Jednostka Dominująca uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny („SSE”). Zgodnie z otrzymanym zezwoleniem Jednostka Dominująca zobligowana była do poniesienia nakładów w minimalnej kwocie 203 000 tys. zł oraz zwiększenia zatrudnienia o 34 osoby i utrzymania go do 30 czerwca 2020 roku. Warunki określone w zezwoleniu zostały spełnione w trakcie 2017 roku i zgodnie z obecnymi planami Jednostka Dominująca będzie w stanie utrzymać warunek dotyczący utrzymania zatrudnienia do 30 czerwca 2020 roku.

Poniesione przez Jednostka Dominująca kwalifikowane nakłady inwestycyjne na dzień zakończenia inwestycji wyniosły 222 603 tys. zł, co może pozwolić na zrealizowanie oszczędności podatkowych na działalności strefowej w wysokości około 107 mln zł (bez uwzględnienia efektu dyskonta).

W I półroczu 2019 roku Jednostka Dominująca dokonała zmiany szacunków dotyczących sposobu wyliczenia aktywa na podatek dochodowy z tytułu działalności w SSE. Zmiana ta wynikała z uzyskanych doświadczeń z rozliczania działalności strefowej, uwzględnienia marż dla ustalenia cen transferowych stosowanych dla celów rozliczeń podatkowych, aktualizacji planów rynkowych i finansowych, a także z wydłużenia okresu prognozy podatkowej dla działalności strefowej z 3 lat do 5 lat. Wpływ tych czynników częściowo skompensował się, dlatego wysokość aktywa podatkowego z tytułu prowadzenia działalności w SSE na dzień 30 czerwca 2019 roku uległa zmniejszeniu o 4 426 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku, w związku z poniesieniem w 2019 roku straty na działalności strefowej i wynikającej stąd niepewności odnośnie możliwości realizacji korzyści podatkowych z tego tytułu Jednostka Dominująca zdecydowała o zaprzestaniu rozpoznawania aktywa z tytułu przyszłych korzyści podatkowych. W związku z powyższym rozwiązano pozostałe aktywo na kwotę 21 468 tys. zł.

Grupa Azoty COMPOUNDING

W związku z realizacją inwestycji pn. „Budowa nowej wytwórni tworzyw modyfikowanych w Tarnowie” Spółka uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny. Zgodnie z otrzymanym zezwoleniem Spółka zobligowana była do poniesienia nakładów w minimalnej kwocie 53 540 tys. zł oraz zwiększenia zatrudnienia o 38 osoby i utrzymania go do 31 grudnia 2021 roku. Warunki określone w zezwoleniu zostały spełnione w trakcie 2019 roku i zgodnie z obecnymi planami Spółka będzie w stanie spełnić warunek dotyczący utrzymania zatrudnienia do 31 grudnia 2021 roku. Spółka na dzień 31 grudnia 2019 roku ujęła składnik aktywów z tytułu korzyści jakie może uzyskać w związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w wysokości odpowiadającej prognozowanym oszczędnościom podatkowym na działalności strefowej w latach 2021 - 2024 w kwocie 14 506 tys. zł. Poniesione przez Spółkę kwalifikowane nakłady inwestycyjne na dzień zakończenia inwestycji wyniosły 80 310 tys. zł, co może pozwolić na zrealizowanie oszczędności podatkowych na działalności strefowej w wysokości około 45 mln zł (bez uwzględnienia efektu dyskonta).

Grupa Azoty PUŁAWY

W związku z realizacją inwestycji w zakresie projektu Produkcji stałych nawozów na bazie mocznika i siarczanu amonu spółka Grupa Azoty PUŁAWY uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zgodnie z otrzymanym zezwoleniem Spółka Grupa Azoty PUŁAWY zobligowana była do poniesienia nakładów w minimalnej kwocie 68 000 tys. zł oraz zwiększenia zatrudnienia o 35 osób i utrzymania zatrudnienia na terenie strefy na poziomie 85 pracowników do dnia 30 czerwca 2020 roku. Warunki określone w zezwoleniu zostały spełnione w trakcie 2015 roku i zgodnie z obecnymi planami Grupa Azoty PUŁAWY będzie w stanie utrzymać warunek dotyczący utrzymania zatrudnienia do dnia 30 czerwca 2020 roku. Spółka na dzień 31 grudnia 2019 roku ujęła składniki aktywów z tytułu korzyści jakie może uzyskać w związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w wysokości odpowiadającej prognozowanym oszczędnościom podatkowym na działalności strefowej w kolejnych latach w kwocie 47 666 tys. zł. Poniesione przez Grupę Azoty PUŁAWY kwalifikowane nakłady inwestycyjne na dzień zakończenia inwestycji wyniosły 102 000 tys. zł, co po uwzględnieniu dotychczas wykorzystanej kwoty zwolnienia, w przyszłości może pozwolić na zrealizowanie oszczędności podatkowych na działalności strefowej w wysokości około 13 780 tys. zł (bez uwzględnienia efektu dyskonta).

Spółce Grupa Azoty PUŁAWY przysługuje ponadto ulga w podatku dochodowym od osób prawnych w związku z poniesionymi nakładami na realizowany obecnie projekt inwestycyjny Budowa Wytwórni Nawozów Granulowanych na bazie saletry amonowej w kwocie nominalnej 132 881 tys. zł (kwota zdyskontowana 122 581 tys. zł). Warunki określone w zezwoleniu, tj. poniesienie wydatków inwestycyjnych (kwalifikowanych) w wysokości co najmniej 310 mln zł w terminie do 31 grudnia 2020 roku. Ze względu na to, że ww. inwestycja nie została zakończona do dnia 31 grudnia 2019 roku, nie były rozpoznawane żadne aktywa podatkowe z tego tytułu.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa wykazywała składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niewykorzystanych strat podatkowych w kwocie 9 114 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 13 680 tys. zł), które uznano za możliwe do wykorzystania na podstawie prognoz przyszłych dochodów podatkowych w latach 2020-2024.

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w:(+/-)					Stan na dzień 31.12.2019
	Stan na dzień 01.01.2019	Wdrożenia MSSF 16	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnicach kursowych z przeliczeni a ujętych w innych całkowitych dochodach	
Rzeczowe aktywa trwałe	316 479		24 012		(1 642)	338 849
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	83 920	(83 920)	-	-	-	-
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	83 920	54 819	-	(2)	138 737
Nieruchomości inwestycyjne	6 204	-	1 383	-	-	7 587
Wartości niematerialne	255 800	-	(14 771)	-	(2 679)	238 350
Aktywa finansowe	12 049	-	(10 124)	-	5	1 930
Zapasy i prawa majątkowe	11 390	-	9 172	-	71	20 633
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(5 601)	-	171	-	10	(5 420)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(78 259)	-	(43 189)	-	-	(121 448)
Pozostałe aktywa	(189)	-	(118)	(126)	3	(430)
Świadczenia pracownicze	(93 434)	-	(10 002)	(4 808)	39	(108 205)
Rezerwy	(43 999)	-	(15 754)	(55)	107	(59 701)
Kredyty i pożyczki	(107)	-	(588)	-	-	(695)
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym leasing	(657)	-	(49 459)	-	5	(50 111)
Wycena instrumentów zabezpieczających przez rachunkowość zabezpieczeń	436	-	-	941	-	1 377
Pomoc publiczna podlegająca odliczeniu w przyszłych okresach	(73 972)	-	45 686	-	-	(28 286)
Straty podatkowe	(13 680)	-	4 551	-	15	(9 114)
Pozostałe	(3 359)	-	3 357	(6)	5	(3)
Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego	373 021	-	(854)	(4 054)	(4 063)	364 050

Zmiany różnic przejściowych ujęte w:(+/-)przekształcone*							
	Stan na dzień 01.01.2018	Korekta z tytułu wdrożenia MSSF 9 i 15	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Nabycie spółek	Różnicach kursowych z przeliczeni a ujętych w innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	219 890	-	11 652	202	84 112	1 072	316 479
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	85 345	-	(1 425)	-	-	-	83 920
Nieruchomości inwestycyjne	6 749	-	(545)	-	-	-	6 204
Wartości niematerialne	59 430	-	(12 543)	-	208 652	261	255 800
Aktywa finansowe	13 822	(1 142)	(631)	-	-	-	12 049
Zapasy i prawa majątkowe	2 527	2	11 209	-	(2 342)	(6)	11 390
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(4 672)	24	364	-	(1 315)	(2)	(5 601)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(53 320)	70	(24 694)	-	(315)	-	(78 259)
Pozostałe aktywa	119	-	175	(11)	(471)	(1)	(189)
Świadczenia pracownicze	(82 512)	-	(2 425)	(3 599)	(4 886)	(12)	(93 434)
Rezerwy	(34 753)	-	(2 408)	(23)	(6 800)	(15)	(43 999)
Kredyty i pożyczki	(105)	-	(2)	-	-	-	(107)
Pozostałe zobowiązania finansowe	6	(25)	(655)	-	17	-	(657)
Wycena instrumentów zabezpieczających przez rachunkowość zabezpieczeń	3 614	-	-	(3 178)	-	-	436
Pomoc publiczna podlegająca odliczeniu w przyszłych okresach	(92 180)	-	18 208	-	-	-	(73 972)
Straty podatkowe	(17 606)	-	5 787	-	(1 858)	(3)	(13 680)
Pozostałe	1 651	591	(4 269)	-	(1 354)	22	(3 359)
Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego	108 005	(480)	(2 449)	(6 811)	273 440	1 316	373 021

Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Grupa nie rozpoznała aktywów z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do następujących tytułów.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Straty podatkowe	6 960	4 175
Niewykorzystane ulgi podatkowe bez SSE	1 222	-
Różnice przejściowe	168	1 645
	8 350	5 820

Jak opisano w Nocie 7.4 ze względu na ograniczony horyzont czasowy posiadanych budżetów podatkowych oraz niepewność związaną z możliwością osiągnięcia dodatniego wyniku finansowego z prowadzonej działalności, Grupa nie rozpoznaje części możliwych do rozpoznania aktywów z tytułu odroczonego podatku związanego z działalnością w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w maksymalnej możliwej wysokości. Wartość nieujętego aktywa na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 101 mln zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 75 mln zł). Działalność w SSE zakładana jest do roku 2026.

Dodatkowo w Spółce Grupa Azoty COMPOUNDING nie rozpoznano na dzień 31 grudnia 2019 roku aktywa dotyczącego działalności w SSE w kwocie 30 mln zł. Działalność w SSE zakładana jest do roku 2026.

Ponadto nieujęte na dzień 31 grudnia 2019 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku odroczonego od strat podatkowych spółki zależnej Grupa Azoty POLYOLEFINS za 2019 rok w kwocie 2 210 tys. zł oraz nierozliczonych strat z lat ubiegłych w kwocie 3 273 tys. zł.

Nota 8 Działalność zaniechana

W roku 2019 i 2018 działalność zaniechana nie występowała.

Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 przekształcone*
Zysk netto	372 856	9 869
Liczba akcji na początek okresu	99 195 484	99 195 484
Liczba akcji na koniec okresu	99 195 484	99 195 484
Średnia ważona liczba akcji w okresie	99 195 484	99 195 484
Zysk na jedną akcję:		
Podstawowy (zł)	3,76	0,10
Rozwodniony (zł)	3,76	0,10

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Polityka rachunkowości

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Grupę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane, jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w pozycji Pozostałe należności w ramach aktywów trwałych.

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	-
Złoże surowców mineralnych	naturalna	6-72 lat
Budynki i budowle	1% - 33%	3-100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1-50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1-10 lat
Środki transportu	7% - 100%	1-7 lat
Komputery	20% - 100%	1-6 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem zarządu jednostki. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów Grupy, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWŚP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWŚP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWŚP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWŚP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWŚP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWŚP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWŚP. Aktywa wspólne są przypisane do OWŚP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWŚP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

Zestawienie wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Złoża mineralne	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	57 453	14 087	2 598 368	3 707 568	140 731	136 714	1 102 150	7 757 071
Wpływ wdrożenia MSSF 16, w tym:	-	-	(787)	(5 284)	(12 041)	(502)	-	(18 614)
Przekwalifikowania do pozycji aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	-	(787)	(5 284)	(12 041)	(502)	-	(18 614)
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019 roku	57 453	14 087	2 597 581	3 702 284	128 690	136 212	1 102 150	7 738 457
Zwiększenia, w tym:	3 444		326 558	567 440	12 430	53 544	1 083 189	2 046 605
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	1 375	-	265 920	534 227	9 851	53 383	1 067 349	1 932 105
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	-	14 709	29 172	119	152	7 595	51 747
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	-	-	335	-	-	-	-	335
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania do innych pozycji	2 069	-	-	3 985	1 051	-	-	7 105
Zwiększenia pozostałe	-	-	45 594	56	1 409	9	8 245	55 313
Zmniejszenia, w tym:(-)	(5 946)	(5 828)	(188 829)	(483 740)	(22 220)	(29 224)	(906 524)	(1 642 311)
Amortyzacja	-	(2 151)	(151 856)	(438 795)	(19 988)	(28 403)	-	(641 193)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia, likwidacji	(5)	-	(15 828)	(30 911)	(637)	(229)	(5 263)	(52 873)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	(876 279)	(876 279)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	(5 582)	(3 677)	(12 475)	(7 503)	(973)	(398)	(2 400)	(33 008)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	(5 714)	(182)	-	-	(48)	(5 944)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	(2)	(50)	(18)	-	-	(70)
Zmniejszenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	(359)	-	(2 244)	(2 616)	(601)	(180)	(2 526)	(8 526)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	(710)	(3 683)	(3)	(14)	(20 008)	(24 418)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	54 951	8 259	2 735 310	3 785 984	118 900	160 532	1 278 815	8 142 751

Istotną pozycję w kwocie 51 747 tys. zł wykorzystanie odpisu aktualizującego stanowi kwota 44 387 tys. zł i dotyczy fizycznej likwidacji instalacji Bezwodnika kwasu ftalowego w Spółce Grupa Azoty KEDZIERZYN. Wykorzystanie odpisu w rachunku zysków i strat ujęte zostało jako pomniejszenie straty z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych.

W pozycji zwiększenia pozostałe w kwocie 66 807 tys. zł ujęte zostały szacowane koszty rekultywacji i likwidacji składowisk oraz czyszczenie instalacji po zakończeniu ich eksploatacji w kwocie 45 193 tys. zł w Grupie Azoty POLICE. Wzrost aktywów jest efektem wzrostu zobowiązań z tytułu rezerw na ochronę środowiska, spowodowanych głównie spadkiem stóp procentowych.

	Grunty	Złoża mineralne	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	24 193	16 477	2 287 758	3 421 048	118 242	104 922	807 108	6 779 748
Zwiększenia, w tym:	33 421	-	457 776	697 470	47 670	57 962	1 077 048	2 371 347
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	86	-	224 095	456 824	21 732	49 827	1 066 545	1 819 109
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu	-	-	-	2 506	7 840	174	-	10 520
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	-	724	2 803	1	183	4 757	8 468
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	-	-	6 968	-	-	-	-	6 968
Zwiększenia z tytułu połączenia, nabycia, w tym:	33 205	-	224 987	230 672	18 095	7 759	4 659	519 377
zwiększenie z tytułu nabycia COMPO EXPERT	33 204	-	220 230	228 799	-	7 641	4 659	494 533
Zwiększenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	130	-	915	2 170	2	13	446	3 676
Zwiększenia pozostałe	-	-	87	2 495	-	6	641	3 229
Zmniejszenia, w tym:(-)	(161)	(2 390)	(147 166)	(410 950)	(25 181)	(26 170)	(782 006)	(1 394 024)
Amortyzacja	-	(2 390)	(137 054)	(398 203)	(22 927)	(25 783)	(6)	(586 363)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia, likwidacji	(161)	-	(1 465)	(3 127)	(1 770)	(45)	(8 503)	(15 071)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	(767 052)	(767 052)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	(7 594)	(8 679)	(161)	(103)	(243)	(16 780)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	(312)	(313)	-	-	(710)	(1 335)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	(72)	(3)	(125)	-	(200)
Zmniejszenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	-	-	-	(1)	(1)	-	-	(2)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	(741)	(555)	(319)	(114)	(5 492)	(7 221)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku po przekształceniach*	57 453	14 087	2 598 368	3 707 568	140 731	136 714	1 102 150	7 757 071

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Złoża mineralne	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Na dzień 31.12.2019 roku								
Wartość bilansowa brutto	63 636	49 009	4 077 644	7 095 251	288 444	369 166	1 351 432	13 294 582
Skumulowane umorzenie(-)	-	(4 541)	(1 278 994)	(3 203 848)	(123 619)	(207 744)	-	(4 818 746)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	(8 685)	(36 209)	(63 340)	(105 419)	(45 925)	(890)	(72 617)	(333 085)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	54 951	8 259	2 735 310	3 785 984	118 900	160 532	1 278 815	8 142 751
Na dzień 31.12.2018 roku								
Wartość bilansowa brutto	60 471	49 009	3 819 020	6 842 057	311 153	319 565	1 180 257	12 581 532
Skumulowane umorzenie(-)	-	(2 390)	(1 155 882)	(3 007 493)	(125 357)	(181 609)	-	(4 472 731)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	(3 018)	(32 532)	(64 770)	(126 996)	(45 065)	(1 242)	(78 107)	(351 730)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku przekształcone*	57 453	14 087	2 598 368	3 707 568	140 731	136 714	1 102 150	7 757 071

. Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Złoża mineralne	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2019 roku	3 018	32 532	64 770	126 996	45 065	1 242	78 107	351 730
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	5 582	3 677	12 475	7 503	973	398	2 400	33 008
Odwrócenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat(-)	-	-	(14 709)	(29 172)	(119)	(152)	(7 595)	(51 747)
Zmiana prezentacji	85	-	804	92	6	(598)	(295)	94
Wartość odpisów na dzień 31.12.2019 roku	8 685	36 209	63 340	105 419	45 925	890	72 617	333 085
Wartość odpisów na dzień 01.01.2018 roku	3 018	32 532	57 900	121 120	44 905	1 322	82 621	343 418
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	7 594	8 679	161	103	243	16 780
Odwrócenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat(-)	-	-	(724)	(2 803)	(1)	(183)	(4 757)	(8 468)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2018 roku przekształcone*	3 018	32 532	64 770	126 996	45 065	1 242	78 107	351 730

Test na utratę wartości

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wystąpiła przesłanka wymieniona w par. 12d MSR 36 *Utrata wartości aktywów* tj. wartość bilansowa aktywów netto Jednostki Dominującej była wyższa od kapitalizacji rynkowej. W związku z tym w istotnych Spółkach Grupy, tj.: Jednostka Dominująca, Grupa Azoty POLICE, Grupa Azoty PUŁAWY, Grupa Azoty KĘDZIERZYN, Grupa Azoty SIARKOPOL oraz COMPO EXPERT przeprowadzone zostały testy na utratę wartości. W wyniku przeprowadzonych testów stwierdzono, że w odniesieniu do majątku Spółki Grupa Azoty SIARKOPOL ujętego w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy Azoty należy dokonać odpisu w kwocie 28 829 tys. zł. W pozostałych Spółkach nie stwierdzono konieczności dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów.

Kluczowe założenia i wyniki przeprowadzonych testów dotyczących Jednostki Dominującej, Grupa Azoty KĘDZIERZYN oraz Grupa Azoty SIARKOPOL zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Opis testów obejmujących ośrodki wypracowujące środki pieniężne obejmujące także wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieograniczonym okresie użytkowania w zakresie Grupy Azoty POLICE, Grupa Azoty PUŁAWY oraz COMPO EXPERT przedstawiono w nocie 13.1.

Prognozy przepływów pieniężnych w testach nie uwzględniają wpływu pandemii koronawirusa oznaczonego symbolem SARS-CoV-19 ze względu na brak możliwości dokonania wiarygodnych szacunków w dacie ich przeprowadzenia. Dodatkowe informacje na ten temat przedstawiono w Nocie 36 Informacja o skutkach pandemii choroby zakaźnej COVID-19.

Wyszczególnienie	Jednostka Dominująca	Grupa Azoty KĘDZIERZYN	Grupa Azoty SIARKOPOL
Określenie OWŚP	Nawozy Tworzywa	Nawozy Oxoplast	Wydobyczy Chemia
Zawiązanie odpisu	Brak	Brak	Tak w kwocie 28 829 tys. zł - OWŚP Wydobyczy
Rozwiązanie odpisu	Brak	Brak	Brak
Średnioważony koszt kapitału WACC w ujęciu nominalnym (%)	6,92	6,92	6,92
Główne założenia	<p>Nieograniczony okres funkcjonowania OWŚP.</p> <p>Poziom cen podstawowych surowców przyjęto na bazie notowań rynkowych w horyzoncie prognozy,</p> <p>Poziom marży EBITDA dla OWŚP Nawozy i Tworzywa założono w na poziomach rynkowych zbliżonych do obserwowanych w przeszłości, w oparciu o prognozowane trendy cenowe.</p> <p>Stopa wzrostu w okresie na rezydualnym poziomie długoterminowego celu inflacyjnego NBP.</p> <p>Aktywa wspólne należące do Segmentów nie objętych w ramach testowanych OWŚP (Energetyka, Pozostałe) nie były przedmiotem odrębnych testów z uwagi na ich działalność na rzecz testowanych OWŚP. Koszty pozostałych Segmentów (koszt mediów energetycznych, koszty ogólnozakładowe) zostały rozliczone w wynikach operacyjnych testowanych OWŚP, natomiast aktywa tych Segmentów zostały w całości przypisane do aktywów testowanych OWŚP według następujących kluczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energetyka - klucz zużycia mediów energetycznych, 	<p>Nieograniczony okres funkcjonowania OWŚP.</p> <p>Poziom marży EBITDA dla OWŚP Nawozy i Oxoplast założono w na poziomach rynkowych zbliżonych do obserwowanych w przeszłości, w oparciu o prognozowane trendy cenowe.</p> <p>Stopa wzrostu w okresie na rezydualnym poziomie długoterminowego celu inflacyjnego NBP.</p> <p>Testom na utratę wartości w zostały poddane aktywa OWŚP Nawozy i OWŚP Oxoplast.</p> <p>Aktywa wspólne należące do Segmentów nie objętych w ramach testowanych OWŚP (Energetyka, Pozostałe) nie były przedmiotem odrębnych testów z uwagi na charakter ich działalności na rzecz testowanych OWŚP.</p> <p>Koszty pozostałych Segmentów (koszt mediów energetycznych, koszty ogólnozakładowe) zostały rozliczone w wynikach operacyjnych testowanych OWŚP, natomiast aktywa tych Segmentów zostały w całości przypisane do aktywów testowanych OWŚP według następujących kluczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energetyka - klucz zużycia mediów 	<p>OWŚP Wydobywanie: Okres prognozy jest równy planowanemu okresowi eksploatacji złoża siarki Osiek, tj. do 2029 r. Zasobność siarki dostępna do wydobywania na złożu Osiek szacowana jest na ok. 4 124 tys. ton.</p> <p>OWŚP Chemia: Przeprowadzony test dla OWŚP Chemia przyjmuje 5 letni okres prognozy z wartością rezydualną.</p> <p>Wolumen sprzedaży pokrywa się z możliwościami produkcyjnymi.</p> <p>Aktywa pozostałych Segmentów (Energetyka, Pozostałe) nie były przedmiotem odrębnych testów z uwagi na ich działalność na rzecz testowanych OWŚP. Koszty pozostałych Segmentów (koszt mediów energetycznych, koszty ogólnozakładowe) zostały rozliczone w wynikach operacyjnych testowanych OWŚP, natomiast aktywa tych Segmentów zostały w całości przypisane do aktywów testowanych OWŚP według następujących kluczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energetyka - klucz zużycia mediów energetycznych, • Pozostałe - klucz udziału aktywów danego OWŚP w sumie aktywów testowanych OWŚP

	<ul style="list-style-type: none"> Pozostałe - klucz udziału aktywów danego OWŚP w sumie aktywów testowanych OWŚP. 	<p>energetycznych, po uwzględnieniu aktywów dedykowanych do wytwarzania produktów na sprzedaż,</p> <ul style="list-style-type: none"> Pozostałe - klucz udziału aktywów danego OWŚP w sumie aktywów testowanych OWŚP. 	
Wartość użytkowa	<i>Nawozy - 1 096 391 tys. zł Tworzywa - 962 668 tys. zł</i>	<i>Nawozy 1 795 368 tys. zł Oxoplast 576 163 tys. zł</i>	<i>Wydobywczy - 105 924 tys. zł Chemia - 128 870 tys. zł</i>
Nadwyżka wartości użytkowej nad wartością majątku	<i>Nawozy - 188 526 tys. zł Tworzywa - 26 488 tys. zł</i>	<i>Nawozy - 817 778 tys. zł Oxoplast - 79 734 tys. zł</i>	<i>Wydobywczy - (28 829) tys. zł Chemia - 47 625 tys. zł</i>

Analizy wrażliwości przeprowadzonych testów wskazują na brak konieczności ujmowania odpisów:

- w Jednostce Dominującej w przypadku obniżenia poziomu EBITDA o nie więcej niż 3,07% dla OWŚP Tworzywa i 17,53% dla OWŚP Nawozy lub podwyższenia WACC do poziomu nieprzekraczającego 7,05% dla OWŚP Tworzywa i 7,82% dla OWŚP Nawozy,
- w Grupie Azoty KĘDZIERZYN w przypadku obniżenia EBITDA o nie więcej niż 23,56% dla OWŚP Nawozy i 6,31% dla OWŚP Oxoplast lub podwyższenia WACC do poziomu nieprzekraczającego 10,26% dla OWŚP Nawozy i 7,99% dla OWŚP Oxoplast,
- w Grupie Azoty SIARKOPOL - w przypadku obniżenia EBITDA o nie więcej niż 27,80% lub podwyższenia WACC do poziomu nieprzekraczającego 9,52% dla OWŚP Chemia. W odniesieniu do OWŚP Wydobywcie dla odwrócenia odpisu EBITDA w okresie projekcji musiałaby wzrosnąć o więcej niż 25,57% lub WACC musiałby obniżyć się do poziomu poniżej 3,14%.

Przy określaniu wartości bilansowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP) uwzględniono również aktywa z tytułu praw do użytkowania (PDU) ujęte zgodnie z MSSF 16, natomiast przy określaniu wartości użytkowej OWŚP nie zostały uwzględnione ujemne przepływy dotyczące PDU. Wartość bilansowa i wartość użytkowa OWŚP zostały następnie pomniejszone o wartość zobowiązań dotyczących PDU na dzień bilansowy.

Ponadto w związku z wystąpieniem w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. istotnych negatywnych odchylen realizacji wyników finansowych od zakładanych w I półroczu 2019 roku oraz obniżeniem kapitałów własnych, będących konsekwencją poniesienia przez Spółkę straty w okresie 6 miesięcy 2019 roku, Zakłady Azotowe Chorzów S.A. przeprowadziły na koniec czerwca 2019 roku test na utratę wartości w zakresie działalności nawozowej.

Główne przyjęte założenia:

- nieograniczony okres funkcjonowania biznesu w przyszłości;
- okres projekcji - 8,5 lat;
- stopa dyskonta (realna) - 6,36%;
- wskaźnik długoterminowego wzrostu - 0,0%.

Wyniki testu wykazały utratę wartości i konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość majątku przypisanego do tej części działalności w wysokości 21 988 tys. zł, na który składają się następujące pozycje:

- rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 3 277 tys. zł,
- aktywa z tytułu prawa do użytkowania w kwocie 10 483 tys. zł,
- wartości niematerialne w kwocie 124 tys. zł,
- nieruchomości inwestycyjne w kwocie 8 104 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Zakłady Azotowe Chorzów S.A. dokonała wyceny majątku objętego testem na dzień 30 czerwca 2019 roku przez niezależnego rzeczoznawcę. Wyniki wyceny nie wskazały dalszej utraty wartości majątku spółki.

W 2018 roku Zakłady Azotowe Chorzów S.A. (segment Chemia) utworzyła odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 16 780 tys. zł. Odpisy aktualizujące w szczególności dotyczyły rzeczowych aktywów trwałych instalacji przerobu tłuszczów. Odpis tych aktywów został dokonany na łączną kwotę 12 537 tys. zł, przy czym odpis w wysokości 6 445 tys. zł został dokonany w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości na dzień 30 czerwca 2018 roku, natomiast dodatkowy odpis na kwotę 6 092 tys. zł doprowadzający wartość majątku do wartości z wyceny likwidacyjnej instalacji w związku z tymczasowym wstrzymaniem produkcji został dokonany na dzień 31 grudnia 2018 roku. Wycena likwidacyjna została opracowana przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Test na utratę wartości Grupa Azoty POLYOLEFINS

Test na utratę wartości

Na dzień 31 grudnia 2019 roku przetestowano pod kątem utraty wartości nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne spółkę zależną Grupa Azoty POLYOLEFINS. W celu oszacowania wartości bieżącej przyszłych spodziewanych przepływów pieniężnych generowanych przez projekt sporządzono prognozę finansową opartą o aktualne założenia odnośnie szacowanych wpływów pieniężnych koniecznych do poniesienia przed oddaniem inwestycji do użytkowania oraz oczekiwanych korzyści ekonomicznych w okresie eksploatacji inwestycji. Spółka Grupa Azoty POLYOLEFINS monitoruje prognozowaną rentowność inwestycji przy wykorzystaniu modelu finansowego stworzonego przy współpracy z renomowanymi firmami doradczymi. Kluczowe założenia opracowane na potrzeby modelu finansowego, w tym założenia technologiczne i dotyczące prognoz rynkowych bazują na niezależnych opracowaniach takich jak dokumentacja techniczna dostarczona przez uznane firmy inżynieryjne (w tym licencjodawców technologii) oraz raportach doradców rynkowych. Spółka zależna na bieżąco rozpatruje konieczność aktualizacji kluczowych założeń i parametrów modelu. W 2019 roku zakres przeprowadzonych aktualizacji związany był m.in. z:

- a) aktualizacją CAPEX inwestycji w oparciu o ofertę wyłonionego w postępowaniu przetargowym generalnego wykonawcy oraz parametrów OPEX wynikających z oferty,
- b) aktualizacją ścieżki cenowej energii elektrycznej w oparciu o raport rynkowy dotyczący energii elektrycznej,

- c) aktualizacją ścieżek cenowych polipropylenu, propanu i etylenu przez doradcę rynkowego instytucji finansujących,
- d) wprowadzeniem modyfikacji w strategii handlowej,
- e) aktualizacją warunków finansowania dłużnego uprzywilejowanego w tym poziomów marż i opłat kredytowych zgodnie z ofertami instytucji finansujących.

W grudniu 2019 roku, Jednostka Dominująca oraz Grupa Azoty POLIXE i Grupa Azoty POLYOLEFINS zawarły ze spółką Grupa Lotos S.A. oraz z Hyundai Engineering Co., Ltd i Korea Overseas Infrastructure & Urban Development Corporation porozumienia dotyczące warunków inwestycji equity oraz finansowania projektu Polimery Police. W tym samym miesiącu Grupa Azoty POLYOLEFINS wydała polecenie przystąpienia do pełnej realizacji kontraktu (Full Notice To Proceed - FNTP) z Generalnym Wykonawcą Hyundai Engineering Co. Ltd. Dodatkowo spółka zależna prowadzi zaawansowane rozmowy z konsorcjum polskich i zagranicznych instytucji finansowych dotyczące finansowania dłużnego uprzywilejowanego. Podpisane zostały listy mandatowe potwierdzające złożenie przez te instytucje ofert popartych zgodami komitetów kredytowych. Łączna kwota oferowana przez te instytucje finansowe w pełni pokryje zapotrzebowanie inwestycji Polimery Police. Obecnie spółka zależna pracuje nad treścią umowy kredytowej wraz z umowami towarzyszącymi.

W związku z powyższym statusem procesu pozyskiwania finansowania dla projektu Polimery Police oraz w odniesieniu do zaktualizowanych, dodatnich wyników modelu finansowego, które spółka zależna traktuje jako szacunek wartości odzyskiwalnej w ramach testu na utratę wartości aktywów, podtrzymano konkluzję o braku utraty wartości aktywów inwestycji Polimery Police, które na dzień 31 grudnia 2019 roku obejmowały aktywa trwałe w tym nakłady na środki trwałe w budowie, wartości niematerialne w budowie, zaliczki na środki trwałe i wartości niematerialne, prawa wieczystego użytkowania oraz aktywowane koszty pozyskiwania finansowania.

Dla potrzeb testu na utratę wartości, wartość inwestycji Polimery Police została oszacowana przy założeniu:

- 35-letniego okresu eksploatacji projektu począwszy od momentu rozruchu instalacji produkcyjnych planowanego na II kwartał 2022 roku, bez uwzględnienia wartości rezydualnej,
- całkowity budżet projektu na poziomie równowartości 1,8 mld USD,
- utrzymania, obecnie zakładanego harmonogramu finalizacji pozyskania finansowania poprzez podpisanie umów finansowania dłużnego oraz umów inwestycyjnych.

Jednocześnie należy podkreślić, iż poniesione do tej pory w ramach projektu Polimery Police nakłady inwestycyjne stanowią ok. 4,6% estymowanej wartości całkowitej nakładów inwestycyjnych.

Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Do największych nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

- budowa instalacji do produkcji polipropylenu w Grupie Azoty POLYOLEFINS. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2019 roku wynoszą 156 007 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 101 847 tys. zł),
- modernizacja instalacji kwasu azotowego oraz budowa nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego w Grupie Azoty PUŁAWY. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2019 roku wynoszą 114 209 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 67 891 tys. zł).

Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość bilansowa netto nieruchomości (budynki i budowle) oraz maszyn i urządzeń stanowiących zabezpieczenie kredytów bankowych wynosiła 27 252 tys. zł (31 grudnia 2018 roku: 26 962 tys. zł).

Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Kredyt bankowy/hipoteki	19 393	20 824
Kredyt bankowy/zastaw rejestrowy	7 859	6 138
	27 252	26 962

Nota 11 Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Polityka rachunkowości

W momencie zawarcia umowy Grupa ocenia czy umowa jest leasingiem, lub czy zawiera elementy, które mogą być leasingiem. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Oceniając, czy umowa przekazuje prawa do użytkowania zidentyfikowanego aktywa, Spółka określa:

- **Identyfikowalność aktywa**, które może być określone jednoznacznie w umowie lub które można zidentyfikować w sposób dorozumiany w momencie, w którym składnik aktywów udostępnia się do użytkowania (np. protokół zdawczo-odbiorczy). Aktywo musi być fizycznie odrębne lub reprezentować zasadniczo całą zdolność użytkową danego składnika aktywów, przez co zapewnia klientowi zasadniczo wszystkie korzyści ekonomiczne z użytkowania. Jeżeli dostawca ma znaczące prawo do zastąpienia składnika aktywów przez cały okres użytkowania, to aktywo nie jest identyfikowalne.
- **Prawo do uzyskiwania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania składnika aktywów przez okres leasingu.**
- **Prawo do kierowania użytkowaniem aktywa** - Grupa ma takie prawo, kiedy ma prawo do podejmowania decyzji w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów przez cały okres użytkowania. W rzadkich wypadkach, kiedy podjęto wcześniej decyzje w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów, Spółka ma prawo do kierowania użytkowaniem kiedy:
 - ma prawo do posługiwania się składnikiem aktywów (lub do pokierowania innymi, aby posługiwali się składnikiem aktywów w ustalony przez nią sposób) przez cały okres użytkowania, a dostawca nie ma prawa zmieniać jej poleceń dotyczących posługiwania się składnikiem aktywów, lub
 - zaprojektowała składnik aktywów w sposób, który z góry określa, w jaki sposób i w jakim celu składnik aktywów będzie wykorzystywany przez cały okres użytkowania.

Grupa ustala nieodwołalny okres leasingu uwzględniając:

- okresy, których dotyczy opcja przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- okresy, których dotyczy opcja wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Grupa aktualizuje okres leasingu, gdy zaszła zmiana dotycząca nieodwołalnego okresu leasingu.

Umowy leasingu na czas określony

W przypadku umów na czas określony i opcji wypowiedzenia tylko przez leasingobiorcę, Grupa ocenia, czy jest wystarczająco pewne, czy oraz w którym momencie leasingobiorca z opcji wypowiedzenia skorzysta.

Umowy leasingu na czas nieokreślony

Umowy na czas nieokreślony, w których leasingobiorca ma prawo wypowiedzenia umowy, ujmuje się jako leasing w okresie ich przewidywanego trwania, z uwzględnieniem możliwości wystąpienia istotnych zmian tych umów w przyszłości. W oparciu o dokonany osąd Grupa przyjmuje, że dla większości umów na czas nieokreślony istotna zmiana ich warunków może nastąpić w okresie 3-5 lat, w zależności od grupy aktywów, z tym, że dla umów dotyczących nieruchomości przyjmuje okres 5 lat, chyba, że Grupa posiada uzasadnienie właściwości przyjęcia dłuższego okresu (np. dla nieruchomości okres amortyzacji składnika u leasingodawcy). Szacunek ten jest weryfikowany nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrotowego. Ustalając okres leasingu, Grupa określa okres egzekwowalności umowy. Leasing przestaje być egzekwowalny, gdy zarówno leasingobiorca, jak i leasingodawca mają jednocześnie prawo wypowiedzenia umowy bez konieczności uzyskania zezwolenia drugiej strony nie ponosząc kar większych niż nieznaczące. Grupa ocenia istotność szeroko rozumianych kar, tzn. poza kwestiami wynikającymi wprost z zapisów umownych, uwzględnia się wszelkie inne istotne czynniki ekonomiczne zniechęcające do wypowiedzenia umowy (np. istotne inwestycje w przedmiocie leasingu, dostępność rozwiązań alternatywnych, koszty relokacji). Jeśli ani Grupa jako leasingobiorca, ani leasingodawca nie poniesie istotnej kary za wypowiedzenie (rozumianej szeroko), leasing przestaje być egzekwowalny i jego okres stanowi okres wypowiedzenia. Natomiast w sytuacji, gdy którakolwiek ze stron - zgodnie z profesjonalnym osądem - poniesie istotną karę za wypowiedzenie (rozumianą szeroko), Grupa określa okres leasingu jako wystarczająco pewny (czyli okres, co do którego można z wystarczającą pewnością założyć, że umowa będzie trwać).

Leasingi krótkoterminowe i leasingi o niskiej wartości składnika bazowego

Grupa zdecydowała o nieujmowaniu praw do użytkowania aktywów i zobowiązań finansowych dla krótkoterminowych umów leasingu, których nieodwołalny okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub mniej oraz leasingów w odniesieniu, do których składnik aktywów na datę początkowego ujęcia ma niską wartość, tj. nie przekracza 10 000 złotych. Grupa ujmuje opłaty leasingowe dla takich leasingów jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Początkowe ujęcie

Prawa do użytkowania zidentyfikowanego aktywa wycenia się początkowo według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował lub przeprowadzeniem renowacji składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Późniejsza wycena

Prawo do użytkowania składnika aktywów wycenione według kosztu jest następnie pomniejszane o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) wyliczane metodą liniową. Składnik aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzowany jest od daty rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza. Szacowany okres użytkowania prawa do użytkowania składnika aktywów jest określany na takich samych zasadach, jak szacunki okresu użytkowania środków trwałych z uwzględnieniem okresu na który zawarta jest umowa leasingu. Dodatkowo, prawo do użytkowania składnika aktywów jest testowane na utratę wartości i korygowane o odpisy z tytułu utraty wartości, w przypadku ich wystąpienia oraz korygowane z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Prezentacja

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania prezentowane są odrębnej pozycji w sprawozdaniu sytuacji finansowej, tj. aktywa z tytułu prawa do użytkowania.

Zestawienie netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe przyrządy i wyposażenia	PDU w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku								
Wpływ wdrożenia MSSF 16, w tym:	688 250	487	43 385	126 285	43 612	1 216	-	903 235
Wartość aktywów wykazanych na 31.12. 2018 roku jako leasing finansowy zgodnie z MSR 17 PWUG wykazywane bilansowo 31.12.2018 roku	-	-	787	5 284	12 041	502	-	18 614
Zwiększenia z tytułu wdrożenia MSSF 16	470 178	-	-	-	-	-	-	470 178
	218 072	487	42 598	121 001	31 571	714	-	414 443
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019 roku	688 250	487	43 385	126 285	43 612	1 216	-	903 235
Zwiększenia, w tym:	6 557	383	14 929	7 560	34 502	3 556	2 675	70 162
Zwiększenia z tytułu zawarcia nowych umów	3 895	382	5 689	7 474	32 629	790	2 659	53 518
Zwiększenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	-	-	22	-	-	-	-	22
Pozostałe	2 662	1	9 218	86	1 873	2 766	16	16 622
Zmniejszenia w tym:(-)	(55 782)	(231)	(13 141)	(25 267)	(23 085)	(1 157)	(2 659)	(121 322)
Amortyzacja	(9 481)	(123)	(11 493)	(21 946)	(20 572)	(1 122)	-	(64 737)
Zmniejszenia z tytułu oddania do użytkowania	-	-	-	-	-	-	(2 659)	(2 659)
Zmniejszenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	-	-	(213)	(54)	(60)	(35)	-	(362)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	(12 665)	(66)	-	-	(18)	-	-	(12 749)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	(24 997)	-	-	-	-	-	-	(24 997)
Zmniejszenia pozostałe	(8 639)	(42)	(1 435)	(3 267)	(2 435)	-	-	(15 818)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	639 025	639	45 173	108 578	55 029	3 615	16	852 075

Grupa stosuje następujące okresy amortyzacji:

- dla prawa wieczystego użytkowania gruntów - przyjęto pozostały okres wynikający z ustawowego okresu korzystania, tj. do 71 lat,
- dla pozostałych grup aktywów, których umowy są na czas określony - na czas zawarcia umowy,
- dla pozostałych grup aktywów, których umowy zawarte są na czas nieokreślony przyjmuje indywidualne okresy, zgodnie z przyjętą polityką (zasadami) rachunkowości.

Zestawienie aktywów z tytułu prawa do użytkowania

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe przrządy i wyposażenia	PDU w budowie	Razem
Na dzień 31.12.2019 roku								
Wartość bilansowa brutto	694 006	826	56 826	131 128	78 524	4 744	16	966 070
Skumulowane umorzenie(-)	(34 316)	(122)	(11 565)	(22 553)	(23 477)	(1 129)	-	(93 162)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	(12 665)	(66)	-	-	(18)	-	-	(12 749)
Pozostałe	(8 000)	1	(88)	3	-	-	-	(8 084)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	639 025	639	45 173	108 578	55 029	3 615	16	852 075

Nota 12 Nieruchomości inwestycyjne

Polityka rachunkowości

Nieruchomości inwestycyjne to grunty oraz budynki i budowle posiadane przez Grupę w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków np. osiągnięcia przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się zgodnie z zasadami wyceny dla rzeczowych aktywów trwałych.

Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych prezentowane są jako pozostałe przychody operacyjne, natomiast koszty z nimi związane - jako pozostałe koszty operacyjne.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	43 799	49 649
Zwiększenia, w tym:	31 400	4 759
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, późniejszych nakładów	246	1 357
Zwiększenie z tytułu rozliczenia nabycia spółek	-	2 403
Zwiększenia z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	178	-
Zwiększenia z tytułu rozwiązania odpisu aktualizującego	32	-
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	30 941	625
Zwiększenia pozostałe	3	374
Zmniejszenia, w tym:(-)	(13 185)	(10 609)
Amortyzacja(-)	(4 361)	(3 989)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia, likwidacji	(127)	(28)
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów	(335)	(6 578)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	(8 239)	(9)
Zmniejszenia pozostałe	(123)	(5)
Wartość bilansowa na koniec okresu	62 014	43 799

Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych w 2019 roku wyniosły 12 703 tys. zł (w 2018 roku: 18 938 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych wynosiła 140 789 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 107 850 tys. zł).

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 90 431 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 80 831 tys. zł).

Nota 13 Wartości niematerialne

Polityka rachunkowości

Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Wartość firmy

Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w punkcie 2.6.4. Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub grupy takich ośrodków.

W przypadku inwestycji wycenianych metodą praw własności, wartość firmy jest ujęta w wartości bilansowej inwestycji, a odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tej inwestycji nie alokuje się odrębnie do żadnego składnika jej aktywów.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Znaki towarowe	brak	-
Znak firmowy	indywidualnie	-
Portfel klientów	17% - 100%	1-7 lat
Licencje	5% - 100%	1-20 lat
Programy komputerowe	16% - 100%	1-6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1-50 lat
Reach	2% - 100%	1-50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1-50 lat

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Znaki towarowe	269 349	271 108
Znak korporacyjny	117 825	160 677
Portfel klientów	329 418	367 911
Patenty i licencje	85 993	94 425
Oprogramowanie komputerowe	28 746	30 021
Koszty prac rozwojowych	1 934	2 425
Pozostałe wartości niematerialne	60 149	66 319
	893 414	992 886
Wartości niematerialne w budowie	91 657	55 575
	985 071	1 048 461

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość bilansowa znaków towarowych rozpoznanych przy nabyciu spółki Grupa Azoty POLICE wynosi 55 688 tys. zł (na dzień grudnia 2018 roku: 55 688 tys. zł), a wartość bilansowa znaków towarowych rozpoznanych przy nabyciu spółki Grupa Azoty PUŁAWY wynosi 33 100 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 33 100 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość bilansowa znaków towarowych rozpoznanych przy nabyciu spółki COMPO EXPERT wynosi 180 561 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 182 320 tys. zł).

Logo COMPO EXPERT oraz zidentyfikowane kluczowe znaki towarowe nie są amortyzowane ze względu na ich ugruntowaną, wieloletnią pozycję na światowym rynku nawozów. Marka COMPO EXPERT i kluczowe marki produktowe funkcjonują na rynku od ponad 60 lat przy stałe weryfikowanych i ulepszanych formułach oraz wsparciu doradczym w zakresie aplikacji.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość bilansowa znaku korporacyjnego COMPO EXPERT wynosi 117 825 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 118 677 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość portfela klientów dotyczy przede wszystkim klientów segmentu Nawozy-Agro. Portfele klientów zostały rozpoznane przy nabyciu spółek Grupa Azoty POLICE i Grupa Azoty PUŁAWY oraz COMPO EXPERT. Na dzień 31 grudnia 2019 roku do rozliczenia pozostała wartość portfela klientów rozpoznana przy nabyciu COMPO EXPERT w kwocie 323 263 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 367 911 tys. zł) oraz Grupa Azoty PUŁAWY w kwocie 6 155 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 24 183 tys. zł).

Informacje dotyczące przeprowadzonych testów na utratę wartości w stosunku do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania zostały przedstawione w notcie 13.1.

W Grupie nie występują wartości niematerialne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom lub które stanowią zabezpieczenie zobowiązań. Odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych co do zasady obciążają koszty ogólnego zarządu.

Wartość prac badawczych i rozwojowych ujętych jako koszt w 2019 roku wyniosła 18 232 tys. zł (na dzień w 2018 roku: 13 924 tys. zł).

Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Znaki towarowe	Znak korporacyjny	Portfel klientów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019 roku	271 108	160 677	367 911	94 425	30 021	2 425	66 319	55 575	1 048 461
Zwiększenia, w tym:	-	297	-	4 541	3 640	270	2 446	47 696	58 890
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	-	-	4 274	3 640	270	1 607	42 253	52 044
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	267	-	-	839	268	1 374
Zwiększenia z tytułu rozwiązania odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-	-	-	1 659	1 659
Zwiększenia pozostałe	-	297	-	-	-	-	-	3 516	3 813
Zmniejszenia, w tym:(-)	(1 759)	(43 149)	(38 493)	(12 973)	(4 915)	(761)	(8 616)	(11 614)	(122 280)
Amortyzacja	-	(42 004)	(35 352)	(12 673)	(4 859)	(311)	(7 664)	-	(102 863)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	-	-	-	(2)	-	-	(1 659)	(1 661)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	-	(6 494)	(6 494)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	(2)	-	(139)	-	(141)
Zmniejszenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	(1 759)	(1 145)	(3 141)	(287)	(5)	-	(520)	-	(6 857)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	(13)	(47)	(450)	(293)	(3 461)	(4 264)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	269 349	117 825	329 418	85 993	28 746	1 934	60 149	91 657	985 071

	Znaki towarowe	Znak korporacyjny	Portfel klientów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2018 roku	88 788	84 000	50 222	93 862	36 319	4 766	7 419	30 379	395 755
Zwiększenia, w tym:	182 320	118 678	344 853	10 671	1 111	292	60 615	36 971	755 511
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	-	-	6 200	1 096	291	1 055	28 158	36 800
Różnice kursowe z przeliczenia	149	392	381	6	3	-	664	4	1 599
Zwiększenia z tytułu rozwiązania odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-	-	96	2 690	2 786
Zwiększenia z tytułu połączenia, nabycia	182 171	118 286	344 472	4 371	-	-	58 800	1 270	709 370
<i>Zwiększenia z tytułu nabycia COMPO EXPERT</i>	<i>182 171</i>	<i>118 286</i>	<i>344 472</i>	<i>4 213</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>58 799</i>	<i>1 270</i>	<i>709 212</i>
Zwiększenia pozostałe	-	-	-	94	12	1	-	4 849	4 956
Zmniejszenia, w tym:(-)		(42 001)	(27 164)	(10 108)	(7 409)	(2 633)	(1 715)	(11 775)	(102 805)
Amortyzacja	-	(42 001)	(27 164)	(10 106)	(5 499)	(290)	(1 625)	-	(86 685)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	-	-	-	(5)	-	(90)	-	(95)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	-	(7 992)	(7 992)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	(609)	(18)	-	(160)	(787)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	(2)	(1 296)	(2 325)	-	(3 623)	(7 246)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku przekształcone*	271 108	160 677	367 911	94 425	30 021	2 425	66 319	55 575	1 048 461

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Zestawienie wartości niematerialnych

	Znaki towarowe	Znak korporacyjny	Portfel klientów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Na dzień 31.12.2019 roku									
Wartość bilansowa brutto	269 349	223 122	543 720	166 770	73 454	5 402	244 847	95 185	1 621 849
Skumulowane umorzenie(-)		(105 297)	(214 302)	(74 074)	(41 996)	(3 273)	(183 954)	-	(622 896)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)				(6 703)	(2 712)	(195)	(744)	(3 528)	(13 882)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	269 349	117 825	329 418	85 993	28 746	1 934	60 149	91 657	985 071
Na dzień 31.12.2018 roku									
Wartość bilansowa brutto	271 108	223 678	546 853	173 030	71 046	5 731	137 523	60 762	1 489 731
Skumulowane umorzenie(-)		(63 001)	(178 942)	(71 905)	(38 375)	(3 111)	(70 599)	-	(425 933)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	-	-	-	(6 700)	(2 650)	(195)	(605)	(5 187)	(15 337)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku przekształcone*	271 108	160 677	367 911	94 425	30 021	2 425	66 319	55 575	1 048 461

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena złóż mineralnych	Razem
Na dzień 31.12.2019 roku	6 700	2 650	195	605	5 187	-	15 337
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	2	-	139	-	-	141
Odwrócenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat(-)	-	-	-	-	(1 659)	-	(1 659)
Zmiana sposobu prezentacji	3	60	-	-	-	-	63
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019 roku	6 703	2 712	195	744	3 528	-	13 882
Na dzień 31.12.2018 roku	6 700	2 041	3 638	701	4 256	64 044	81 380
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	609	18	-	160	-	787
Odwrócenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat(-)	-	-	-	(96)	(2 690)	(64 044)	(66 830)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(3 461)	-	3 461	-	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018 roku	6 700	2 650	195	605	5 187	-	15 337

Nota 13.1 Wartość firmy

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Z tytułu nabycia COMPO EXPERT	276 121	278 812
Z tytułu nabycia Grupy Azoty POLICE	29 815	29 815
Z tytułu objęcia kontroli przez spółkę Grupa Azoty KOLTAR	1 720	1 720
Z tytułu objęcia kontroli w spółce Unibaltic Agro	933	933
	308 589	311 280

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Wartość odzyskiwalna OWŚP zawierających wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Wyszczególnienie	Aktywa	Grupa Azoty PUŁAWY	Grupa Azoty POLICE	Grupa COMPO EXPERT
Przypisanie do OWŚP	<i>Wartość firmy oraz Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania</i>	Agro - 33 100 tys. zł Tworzywa - brak	Nawozy - 58 507 tys. zł Pigmenty - 26 996 tys. zł	Nawozy - 897 770 tys. zł
Zawiązanie odpisu	<i>Wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania</i>	Brak	Brak	Brak
	<i>Rzeczowe aktywa trwałe</i>	Brak	Brak	Brak
Srednioważony koszt kapitału WACC w ujęciu nominalnym (%)		6,92	6,92	6,77
Główne założenia		<p>Nieograniczony okres funkcjonowania biznesu w przyszłości. Poziom marży EBITDA dla OWŚP Agro założono na poziomach rynkowych zbliżonych do obserwowanych w przeszłości, w oparciu o prognozowane trendy cenowe. Łączny wolumen sprzedaży nawozów będzie zbliżony do obserwowanego w przeszłości.</p> <p>Aktywa Grupy Azoty PUŁAWY użytkowane wspólnie zostały przypisane do jej OWŚP w sposób pośredni. Za najbardziej racjonalny sposób alokacji majątku wspólnego uznano dla większości aktywów wspólnych klucze kosztowe.</p> <p>Stopa wzrostu w okresie na rezydualnym poziomie długoterminowego celu inflacyjnego NBP.</p> <p>Koszty Segmentu Energetyka i Segmentu Pozostała Działalność zostały rozliczone w wynikach</p>	<p>Nawozy - skończony okres prognozy do końca 2042 roku.</p> <p>Pigmenty - nieograniczony okres funkcjonowania, przyjęto 7-letni okres prognozy szczegółowej oraz wartość rezydualną ze wzrostem przychodów na poziomie długoterminowego celu inflacyjnego NBP.</p> <p>Wolumeny produkcji i sprzedaży oraz marże założono na poziomie zbliżonym do okresów przeszłych.</p> <p>Aktywa wspólne alokowane kluczami podziałowymi opartymi głównie na kosztach wytworzenia. Pozycje bilansowe użytkowane wspólnie przez segmenty ewidencjonowane w ramach Obszarów Wsparcia oraz Centrum Korporacyjnego zostały przypisane do segmentów działalności w sposób pośredni. Za najbardziej racjonalny sposób alokacji</p>	<p>Jako projekcje finansowe przyjęto plan długoterminowy opracowany przez Zarząd COMPO EXPERT na lata 2019-2026, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.</p> <p>Dla określenia wartości rezydualnej przyjęto długoterminową stopę wzrostu na poziomie 2,0% nominalnie.</p>

		<p>operacyjnych testowanych OWSP według następujących kluczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Segment Energetyka - zużycie mediów (pary i energii elektrycznej) dla każdego roku prognozy, Segment Pozostała działalność - wykonane obroty wewnętrzne w okresie ostatnich 12 m-cy z Segmentem Agro i z Segmentem Tworzywa. <p>Natomiast aktywa Segmentu Energetyka i Segmentu Pozostała Działalność według kluczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Segment Energetyka - średnie zużycie mediów (pary i energii elektrycznej) w okresie prognozy, Segment Pozostała działalność - wykonane obroty wewnętrzne w okresie ostatnich 12 m-cy z Segmentem Agro i Segmentem Tworzywa. 	<p>aktywów i pasywów majątku wspólnego uznano:</p> <ul style="list-style-type: none"> dla pozycji Obszarów Wsparcia klucz kosztowy oparty o wewnętrzne rozliczenie kosztów pomiędzy jednostkami gospodarczymi zaewidencjonowane w 2019 roku. Wewnętrzne ceny rozliczeniowe produktów i usług wytwarzanych przez Obszary Wsparcia były w 2019 roku równe kosztom ich wytworzenia, w przypadku podziału pozycji Administracji posłużono się kluczem kosztu własnego, aktualnie stosowanym w przedsiębiorstwie w procesie rozliczania pełnych kosztów produktów (relacja: kosztu własnego produktów kluczowego działu gospodarczego i kosztu własnego produktów ogółem). 	
Wartość użytkowa		<p>Agro - 3 344 582 tys. zł Tworzywa - 307 739 tys. zł</p>	<p>Nawozy - 1 301 329 tys. zł Pigmenty - 323 016 tys. zł</p>	<p><i>Cała Grupa COMPO EXPERT</i> 442,1 mln EUR (1 882,6 mln zł)</p>
Nadwyżka wartości użytkowej nad wartością majątku		<p>Agro - 28 295 tys. zł Tworzywa - 66 355 tys. zł</p>	<p>Nawozy - 125 048 tys. zł Pigmenty - 10 582 tys. zł</p>	<p>36,4 mln EUR (155,2 mln zł)</p>

Analizy wrażliwości przeprowadzonych testów wskazują na brak konieczności ujmowania odpisów:

- w Grupie Azoty PUŁAWY w przypadku obniżenia poziomu EBITDA o nie więcej niż 0,31% dla OWŚP Agro i 7,4% dla OWŚP Tworzywa lub podwyższenia WACC do poziomu nieprzekraczającego 6,94% dla OWŚP Agro i 7,62% dla OWŚP Tworzywa,
- w Grupie Azoty POLICE w przypadku obniżenia poziomu EBITDA o nie więcej niż 5,79% dla OWŚP Nawozy i 1,50% dla OWŚP Pigmenty lub podwyższenia WACC do poziomu nieprzekraczającego 7,96% dla OWŚP Nawozy i 7,07% dla OWŚP Pigmenty,
- w COMPO EXPERT w przypadku obniżenia EBITDA o nie więcej niż 5,62% lub podwyższenia WACC do poziomu nieprzekraczającego 7,19%.

Prognozy przepływów pieniężnych w testach nie uwzględniają wpływu pandemii koronawirusa oznaczonego symbolem SARS-CoV-19 ze względu na brak możliwości dokonania wiarygodnych szacunków w dacie ich przeprowadzenia. Dodatkowe informacje na ten temat przedstawiono w Nocie 36 Informacja o skutkach pandemii choroby zakaźnej COVID-19.

Nota 14 Aktywa finansowe

Nota 14.1 Udziały i akcje

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych, w tym:	88 909	89 496
<i>Bałtycka Baza Masowa (współzależna)</i>	14 119	14 889
<i>KEMIPOL (stowarzyszona)</i>	74 790	74 607
Udziały/akcje w pozostałych jednostkach nieobjętych konsolidacją	9 198	9 113
	98 107	98 609
Przypadające na:		
Długoterminowe	98 107	98 609
	98 107	98 609

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych

Kemipol Sp. z o.o. z siedzibą w Policach stanowi istotną jednostkowo spółkę stowarzyszoną Grupy Azoty POLICE wycenianą metodą praw własności. Zakres działalności obejmuje usługi w zakresie instalowania i naprawy maszyn na obiektach wodno - ściekowych oraz unieszkodliwianie odpadów. Zarówno na dzień 31 grudnia 2019 roku, jak i 31 grudnia 2018 roku procentowy udział Grupy w kapitale wynosił 33,99%. W analizowanym okresie nie nastąpiły zmiany odnośnie posiadanych udziałów w jednostce stowarzyszonej.

Tabela poniżej przedstawia podsumowanie dotyczące inwestycji w spółkę Kemipol Sp. z o.o.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wartość inwestycji w jednostkę stowarzyszoną ustalona metodą praw własności	74 790	74 607
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	52 941	55 590
Aktywa trwałe (długoterminowe)	39 087	40 352
Zobowiązania krótkoterminowe	12 652	17 679
Zobowiązania długoterminowe	1 948	1 374

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody	166 333	165 612
Zysk z działalności kontynuowanej	36 888	36 348
Zysk/Strata za rok obrotowy	36 888	36 348
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	36 888	36 348
Otrzymane dywidendy od Grupy stowarzyszonej przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	12 314	13 103

Uzgodnienie powyższych informacji finansowych do wartości bilansowych udziałów w spółce Kemipol Sp. z o.o. ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Procentowy udział Grupy w kapitale Grupy	33,99	33,99
Aktywa netto przypadające Grupie Azoty	26 318	26 135
Korekta wartości godziwej na dzień objęcia kontroli	48 472	48 472
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	74 790	74 607

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość inwestycji w jednostce współzależnej, Bałtyckiej Bazie Masowej sp. z o. o., ustalona metodą praw własności wynosi 14 119 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 14 889 tys. zł).

Tabela poniżej przedstawia podsumowanie dotyczące inwestycji w spółkę Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto z działalności kontynuowanej	226	1 367
Inne całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	226	1 367

Udziały i akcje w pozostałych jednostkach

Udziały i akcje w pozostałych jednostkach wyceniane są w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa przyjęła do zastosowania ten wariant prezentacji, ze względu na specyfikę tych jednostek oraz wielkość posiadanych udziałów.

Główną pozycję stanowią udziały w Spółce Tarnowskie Wodociągi na dzień 31 grudnia 2019 roku: 6 464 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 6 464 tys. zł).

Nota 14.2 Pozostałe aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	176 957	11 997
Pożyczki	118	3 178
Pozostałe	55	2 263
	177 130	17 438
Przypadające na:		
Długoterminowe	2 406	2 377
Krótkoterminowe	174 724	15 061
	177 130	17 438

Nota 15 Zapasy

Polityka rachunkowości

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, upusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Produkty gotowe	556 856	527 837
Półprodukty, produkcja w toku	193 271	170 380
Materiały	846 887	735 611
Towary	72 795	71 196
Zapasy ogółem, w tym	1 669 809	1 505 024
wartość bilansowa zapasów wykazywanych w cenie sprzedaży pomniejszonej o koszty sprzedaży	75 990	20 627

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	42 361	41 834
Odpisy wartości zapasów wykorzystanie/rozwiązanie w okresie	(43 012)	(38 211)
	(651)	3 623

Wartość zapasów ujęta jako koszt w okresie

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zużycie materiałów i energii	6 155 810	6 122 652
Zmiana stanu produktów(+/-)	(25 545)	(90 329)
	6 130 265	6 032 323

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wartość odpisów aktualizujących	59 731	48 739

Dokonane w 2019 roku odpisy aktualizujące wartość zapasów dotyczą wyrobów gotowych i półproduktów, materiałów, których koszt wytworzenia (cena nabycia) jest wyższy od ceny sprzedaży netto lub okres ich zalegania na magazynie był dłuższy niż rok. Zmiany wartości odpisów aktualizujących wynikają ze sprzedaży, wykorzystania lub likwidacji odpowiednich pozycji asortymentowych i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

Nota 16 Prawa majątkowe

Polityka rachunkowości

Prawa majątkowe obejmują prawa do emisji CO₂ oraz świadectwa pochodzenia energii.

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji oraz prawa otrzymane w ramach realizacji zadań KPI ujmowane są początkowo jako prawa majątkowe w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań są ujmowane jako koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów (podatki i opłaty) i wyceniane następująco:

- *jeżeli Grupa posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Grupę. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,*
- *jeżeli Grupa nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Grupę oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji. W przypadku, gdy Grupa zawarła kontrakty terminowe zabezpieczające rozliczenie niedoboru tych praw z okresu objętego sprawozdaniem, a z których dostawa praw nastąpi przed upływem terminu ich umorzenia w KOBIZE, wówczas dla pokrytego tymi instrumentami niedoboru stosuje cenę kontraktu terminowego.*

Rozliczenie dotacji z tytułu otrzymanych nieodpłatnie praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży (podatków i opłat) w proporcji zrealizowanej emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej. Rozliczenie dotacji z tytułu praw otrzymanych w ramach realizacji zadań KPI ujmuje się jako pozostałe przychody operacyjne przez okres amortyzacji aktywów nabytych w ramach realizacji zadań KPI.

Uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie umorzenia uprawnień do emisji za poprzedni rok w odpowiednim rejestrze. Ilości przyznane w ramach KPI mogą być wykorzystywane do fizycznego umorzenia uprawnień za dany rok.

Świadectwa pochodzenia energii przyznane Grupie z tytułu produkcji energii elektrycznej w kogeneracji ujmowane są w miarę nabywania uprawnień jako prawa majątkowe i zmniejszenie kosztów produkcji wytwarzanej energii. Zakupione świadectwa pochodzenia energii są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania do umorzenia świadectw wynikające ze sprzedaży energii, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań, są ujmowane jako koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów (podatki i opłaty) i wyceniane na podstawie jednostkowego kosztu świadectw posiadanych przez Grupę lub odpowiedniej opłaty zastępczej.

Świadectwa podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie złożenia wniosku do URE o ich umorzenie.

W przypadku świadectw pochodzenia energii otrzymanych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych stosuje się takie same zasady jak dla prawach do emisji CO₂ otrzymanych w ramach KPI.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Prawa do emisji	471 648	257 292
Świadectwa pochodzenia energii	2 485	3 591
Pozostałe	-	884
Prawa majątkowe ogółem, w tym	474 133	261 767
<i>wartość bilansowa praw majątkowych wykazywanych w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży</i>	-	760

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Odpisy wartości praw majątkowych ujęte jako koszt w okresie	14	501
Odpisy wartości praw majątkowych wykorzystanie/rozwiązanie w okresie	(515)	(149)
Wartość odpisów aktualizujących	(501)	352

Nota 16.1 Prawa do emisji CO₂

Posiadane prawa do emisji CO₂ (ilość jednostek)

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stan praw na początek okresu (jednostki posiadane)	6 459 906	7 988 473
Rozliczone	(7 333 410)	(7 627 962)
Przyznane	4 506 316	4 745 301
Zakupione	1 758 870	1 354 094
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane)	5 391 682	6 459 906
Emisja w okresie sprawozdawczym	7 004 209	7 344 625

W wyniku realizacji zadań inwestycyjnych w latach 2016-2018 Grupa otrzymała w 2019 roku 440 634 praw do emisji CO₂. W 2018 roku w wyniku realizacji zadań inwestycyjnych w latach 2015-2017, Grupa otrzymała 478 296 praw do emisji CO₂.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa posiadała zabezpieczoną całą wymaganą do rozliczenia ilość jednostek uprawnień emisji CO₂ za 2019 rok obejmującą uprawnienia nabyte, otrzymanymi nieodpłatnie oraz objęte transakcjami terminowymi.

Nota 16 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Polityka rachunkowości

Należności z tytułu dostaw i usług to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmują się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Oczekiwana strata dla należności z tytułu dostaw i usług należności szacowana jest na bazie modelu uproszczonego (macierz rezerw) od momentu początkowego ujęcia należności.

Oczekiwana strata dla należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności oraz odpowiadający jej odpis z tytułu utraty wartości danego aktywa finansowego jest tworzona na należności zarówno przeterminowane, jak i nieprzeterminowane:

- w oparciu o ważoną prawdopodobieństwem stratę kredytową, jaka zostanie poniesiona w przypadku wystąpienia opóźnienia płatności powyżej 90 dni. Szacowaną na bazie modelu uproszczonego stratę ujmuje się w koszty działalności operacyjnej jako koszty sprzedaży jeżeli dotyczy należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem oczekiwanej straty na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych lub w pozostałe koszty/przychody operacyjne, jeżeli dotyczy pozostałych należności;

Prezentacja umów faktoringowych/dyskonta wierzytelności

Grupa korzysta z umów finansowych opartych o wykup wierzytelności przez stronę finansującą przed terminem jej płatności:

- faktoring niepełny (z regresem), wykup lub dyskonto wierzytelności z regresem - zabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności w ramach, których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności w sytuacji, gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Z uwagi na dokonaną cesję praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wykupionej wierzytelności (należności), strona finansująca jest w pierwszej kolejności uprawniona do zaspokojenia się z tej polisy na wypadek braku zapłaty przez dłużnika, bez wykonywania uprawnień do zwrotnego regresu do Spółki. Wobec powyższego na dzień wykupu wierzytelności (należności) Grupa dokonuje jej rozliczenia z kwotą uzyskaną od strony finansującej z tytułu jej sprzedaży, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujawniana jako zobowiązanie warunkowe (pozabilansowe) z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności),
- faktoring niepełny (z regresem), wykup lub dyskonto wierzytelności z regresem - niezabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności w ramach których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności, w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności, w sytuacji, gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Wobec powyższego strona finansująca, w wypadku nieotrzymania zapłaty od dłużnika wierzytelności, korzysta w pierwszej kolejności z uprawnienia do regresu zwrotnego wobec danej spółki Grupy. Wobec powyższego rozliczenie wierzytelności (należności) z kwotą uzyskaną z tytułu jej sprzedaży następuje dopiero na dzień zapłaty przez dłużnika wierzytelności dokonanego na rachunek strony finansującej, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujmowana jako inne zobowiązanie finansowe z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności),
- dodatkowo Grupa korzysta z faktoringu odwrotnego w postaci umów obsługi płatności opartych o spłatę zobowiązań wobec dostawców przez stronę finansującą w terminie ich płatności, a następnie umowne wydłużenie terminu płatności przejętego przez stronę finansującą zobowiązania, w zamian za zapłatę przez daną spółkę Grupy odsetek za okres finansowania pomiędzy pierwotnym a wydłużonym terminem płatności, w którym następuje zapłata przez daną spółkę Grupy w/w zobowiązań wraz naliczonymi odsetkami. Wobec powyższego, ze względu na zmianę charakteru zobowiązania, w terminie spłaty tych zobowiązań wobec dostawców przez instytucję finansującą Grupa dokonuje ich przeniesienia do pozycji pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych, a następnie dokonuje ich rozliczenia w odroczonej terminach zapłaty na rzecz w/w instytucji finansowej. Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego prezentowane są w pozostałych zobowiązaniach finansowych. Zapłacone odsetki są ujmowane w kosztach finansowych. Spłata dokonywana przez Grupę na rzecz strony finansującej w odroczonej terminie płatności jest ujmowana jako wydatki na pozostałą działalność finansową.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	938	-
Należności z tytułu dostaw i usług - pozostałe podmioty	1 007 681	1 133 613
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	236 371	333 156
Należności z tytułu umów o usługi budowlane - podmioty pozostałe	3 079	629
Zaliczki na dostawy rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialne - podmioty pozostałe	115 756	161 873
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty pozostałe	5 065	22 533
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty powiązane	-	2
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	59 214	32 596
Pozostałe należności - podmioty powiązane	23	666
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	344 226	51 981
	1 772 353	1 737 049
Przypadające na:		
Długoterminowe	156 867	185 397
Krótkoterminowe	1 615 486	1 551 652
	1 772 353	1 737 049

** Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

W kwocie 344 226 tys. zł ujęta została kwota 291 225 tys. zł wniesiona przez Jednostkę Dominującą na podwyższenie kapitału zakładowego w spółce Grupa Azoty POLICE, która na dzień 31 grudnia 2019 roku pozostawała zdeponowana na rachunku bankowym Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych. Rejestracja podwyższenia kapitału spółki Grupa Azoty POLICE nastąpiła w dniu 10 stycznia 2020 roku i wówczas kwota ta została zwolniona na rzecz spółki Grupa Azoty POLICE.

Zmiany stanu odpisów aktualizujących (w tym z tytułu szacowanej straty kredytowej) - Należności z tytułu dostaw i usług

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan na początek okresu	82 290	98 045
Korekta z tytułu MSSF 9	-	(203)
Utworzenie	17 536	13 568
Rozwiązanie	(7 800)	(9 384)
Wykorzystanie	(7 801)	(21 433)
Zmiany w Grupie	-	1 753
Różnice kursowe z przeliczenia	252	(56)
Stan na koniec okresu	84 477	82 290
Przypadające na:		
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	84 477	82 290
	84 477	82 290

Wpływ zmiany ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym na wartość szacowanej straty na należności z tytułu dostaw i usług - przedstawiono w nocie 30.3.1.

Struktura walutowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcona*
PLN	901 676	765 572
EUR w przeliczeniu na PLN	647 921	725 501
USD w przeliczeniu na PLN	142 796	168 296
Pozostałe*	79 960	77 680
	1 772 353	1 737 049
Przypadające na:		
Długoterminowe	156 867	185 397
Krótkoterminowe	1 615 486	1 551 652
	1 772 353	1 737 049

*GBP, CHF, BRL, INR, TRY, MXN, CNY, MYR, ZAR, XOF

Należności o wartości 104 247 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 52 508 tys. zł) stanowią zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu dyskonta wierzytelności.

Nota 17.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Ubezpieczenia	29 383	9 890
Prenumeraty	604	329
Reklama	185	431
Pozostałe	29 042	21 948
	59 214	32 598
Przypadające na:		
Długoterminowe	36 278	14 231
Krótkoterminowe	22 936	18 367
	59 214	32 598

Wzrost pozycji ubezpieczenia wynika z zawarcia polis ubezpieczenia na realizację projektu w Grupie Azoty POLYOLEFINS.

Nota 18 Środki pieniężne

Polityka rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Środki pieniężne w kasie	493	589
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	143 707	391 706
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	566 994	151 460
Lokaty bankowe terminowe do 3 miesięcy	50 493	302 166
Lokaty bankowe pozostałe	6 944	482
Pozostałe	1 456	129
	770 087	846 532
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	770 087	846 532
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	770 087	846 532

Wysokość środków na rachunku VAT split payment na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi: 21 970 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 3 168 tys. zł) i zawiera się w łącznej kwocie środków pieniężnych na rachunkach bankowych (PLN) wykazanych w nocie w wartości 143 707 tys. zł.

Jednostka Dominująca centralizuje w Grupie funkcje związane z pozyskaniem finansowania i posiada wraz z pozostałymi spółkami z Grupy Azoty umowy cash poolingowego w PLN („PLN CPR”) oraz w EUR („EUR CPR”) zawarte z bankiem PKO BP S.A. („PKO BP”). Usługi cash poolingowego służą optymalizacji przepływów finansowych, pozwalając efektywnie zarządzać globalnymi limitami płynności w PLN oraz w EUR i dokonywać ich elastycznej alokacji w Grupie, a tym samym zapewnieniu bezpieczeństwa finansowego poszczególnych spółek z Grupy, przy równoczesnej optymalizacji przychodów i kosztów odsetkowych w Grupie. Jednostka Dominująca pełni rolę agenta, koordynującego usługi cash poolingowego w Grupie, co oznacza, że poszczególne spółki Grupy rozliczają swoje pozycje z Jednostką Dominującą, a Jednostka Dominująca rozlicza się z bankiem PKO BP. Salda rozrachunków wewnętrznych podlegają eliminacji w procesie konsolidacji.

Pozostałe nadwyżki środków pieniężnych, mogą być lokowane spółki Grupy na terminowych lokatach bankowych o zapadalności do 3 miesięcy.

Wpływ zmiany ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym na wartość szacowanej straty

	Wartość środków pieniężnych na 01.01.2019	Wartość środków pieniężnych na 31.12.2019	Wartość szacowanej straty kredytowej na 31.12.2019	Wartość środków pieniężnych po uwzględnieniu straty kredytowej na 31.12.2019
Szacowane w okresie do 12 miesięcy, w tym:	845 943	769 736	(142)	769 594
AAA/AA	25 315	-	-	-
A	467 562	146 916	-	146 916
BBB/BB	334 308	615 537	(40)	615 497
B	10 612	401	(9)	392
Pozostałe	8 146	6 882	(93)	6 789

	Wartość środków pieniężnych na 01.01.2018	Wartość środków pieniężnych na 31.12.2018	Wartość szacowanej straty kredytowej na 31.12.2018	Wartość środków pieniężnych po uwzględnieniu straty kredytowej na 31.12.2018
Szacowane w okresie do 12 miesięcy, w tym:	1 085 338	846 219	(276)	845 943
AAA/AA	-	25 317	(2)	25 315
A	513 423	467 650	(88)	467 562
BBB/BB	444 684	334 453	(145)	334 308
B	12 168	10 669	(57)	10 612
Pozostałe	115 063	8 130	16	8 146

Nota 19 Pozostałe aktywa

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Koszty odwiertów i eksploatacji	15 456	14 562
Pozostałe	483	379
	15 939	14 941
Przypadające na:		
Długoterminowe	483	363
Krótkoterminowe	15 456	14 578
	15 939	14 941

Nota 20 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Polityka rachunkowości

Grupa klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Grupy oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Grunty	95	95
Budynki i budowle	169	198
Maszyny i urządzenia	93	104
Środki transportu	-	9
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	1	3
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	325	305
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	1 741
Nieruchomości inwestycyjne	6 527	6 595
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	13 391	-
Pożyczki	67	-
	20 668	9 050

Spółka Grupa Azoty POLICE dokonała analiz w zakresie realizowanych dotychczas procesów sprzedaży udziałów spółki zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. a w następstwie Zarząd tej spółki podjął decyzję o zbywaniu nieruchomości spółki zależnej, zamiast udziałów. Obecnie trwa aktywny proces poszukiwania nabywcy nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 11,3014 ha, których wieczystym użytkownikiem jest Supra Agrochemia Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Właścicielem gruntu jest Skarb Państwa. W październiku 2019 roku zapadły decyzje korporacyjne i zostało wszczęte postępowanie przetargowe

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna na dzień 31 grudnia 2019 roku zaprezentowane są aktywa netto tej spółki w pozycjach Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży, na które składają się:

- rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 577 tys. zł,
- aktywa z tytułu prawa do użytkowania w kwocie 13 391 tys. zł,
- nieruchomości inwestycyjne w kwocie 6 527 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu leasingu, prezentowane w zobowiązaniach związanych bezpośrednio z aktywami dostępnymi do sprzedaży w kwocie 11 502 tys. zł,

Na bazie przeprowadzonych analiz, w tym w oparciu o posiadane wyceny prawa wieczystego użytkowania gruntów oceniono, że wartość bilansowa wszystkich zaangażowanych aktywów w spółkę zależną nie jest wyższa niż ich wartość rynkowa.

Nota 21 Kapitał własny

Polityka rachunkowości

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Jednostki Dominującej.

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane.

Nota 21.1 Kapitał zakładowy

Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wartość nominalna akcji AA	120 000	120 000
Wartość nominalna emisji akcji B	75 582	75 582
Wartość nominalna emisji akcji C	124 995	124 995
Wartość nominalna emisji akcji D	175 400	175 400
	495 977	495 977

Liczba akcji

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Ilość akcji na początek okresu (szt.)	99 195 484	99 195 484
Ilość akcji na koniec okresu (szt.)	99 195 484	99 195 484
Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)	5	5

Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone. Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia. Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Jednostki Dominującej w przypadku podziału majątku.

Ograniczenie prawa głosu

Tak długo, jak Skarb Państwa lub podmioty zależne od Skarbu Państwa są właścicielami akcji Jednostki Dominującej uprawniających do co najmniej jednej piątej ogólnej liczby głosów istniejących w Jednostce Dominującej, prawo głosu innych akcjonariuszy Jednostki Dominującej zostaje ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż jednej piątej ogólnej liczby głosów istniejących w Jednostce Dominującej w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia.

Nota 21.2 Kapitał z emisji akcji powyżej wartość nominalną

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Emisja akcji	2 445 409	2 445 409
Koszty emisji(-)	(30 713)	(30 713)
Podatek dochodowy(+/-)	3 574	3 574
	2 418 270	2 418 270

Kapitał ten dotyczy wyłącznie Jednostki Dominującej. Kapitały zapasowe i rezerwy jednostek zależnych wykazywane są w ramach zysków zatrzymanych.

Nota 21.3 Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających

Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających zawiera efektywną część skumulowanych zmian wartości instrumentów zabezpieczających, którymi są kredyty zaciągnięte w EUR, wykorzystywane do zabezpieczenia przepływów pieniężnych wynikających z przychodów ze sprzedaży w tej walucie. Ujęte w tym kapitale skumulowane zmiany wartości instrumentów zabezpieczających zostaną ujęte w rachunku zysków i strat w momencie, w którym wystąpią zabezpieczone przepływy pieniężne.

Nota 21.4 Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

	Grupa Azoty POLICE	Grupa Azoty PUŁAWY	Grupa Azoty KĘDZIERZYN	Grupa Azoty POLYOLEFINS	ZARZĄD MORSKIEGO PORTU POLICE
31 grudnia 2019 roku					
Procentowy udział w kapitale własnym udziałowców niesprawujących kontroli	34,00%	4,02%	6,52%	18,02%	34,06%
Aktywa trwałe	1 885 856	3 443 002	1 566 855	319 440	13 867
Aktywa obrotowe	662 363	1 642 345	773 163	398 352	39 844
Zobowiązania długoterminowe	(491 416)	(524 746)	(458 091)	(15 687)	(3 508)
Zobowiązania krótkoterminowe	(810 558)	(913 383)	(538 828)	(269 481)	(515)
Aktywa netto	1 246 245	3 647 218	1 346 099	432 624	49 688
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	311 766	133 150	85 735	77 492	16 891
Przychody ze sprzedaży	2 419 091	3 137 472	1 834 609	1 053	4 719
Zysk/(Strata) netto	66 933	223 717	126 434	(12 971)	1 465
Inne całkowite dochody	(2 304)	(7 835)	2 979	(298)	-
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	64 629	215 882	129 413	(13 269)	1 465
Zysk/(Strata) netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli	22 757	8 993	8 243	(2 335)	499
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	(783)	(315)	194	(54)	-
Przeptywy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	350 826	696 770	496 370	(52 135)	2 747
Przeptywy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(159 300)	(536 214)	(149 366)	(77 900)	2 403
Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej	(184 597)	(89 340)	(125 049)	405 904	(175)
Przeptywy pieniężne netto, razem	6 929	71 216	221 955	275 869	4 975
Dywidenda przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli	-	1 352	520	-	-

	Grupa Azoty POLICE	Grupa Azoty PUŁAWY	Grupa Azoty KĘDZIERZYN	Grupa Azoty POLYOLEFINS	ZARZĄD MORSKIEGO PORTU POLICE
31 grudnia 2018 roku					
Procentowy udział w kapitale własnym udziałowców niesprawujących kontroli	34,00%	4,02%	6,52%	20,00%	34,06%
Aktywa trwałe	1 748 026	3 233 514	1 498 564	184 266	10 700
Aktywa obrotowe	600 969	1 330 080	589 769	112 052	38 668
Zobowiązania długoterminowe	(441 843)	(266 632)	(385 331)	(330)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	(726 401)	(831 984)	(481 334)	(13 434)	(1 145)
Aktywa netto	1 180 751	3 464 978	1 221 668	282 554	48 223
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	314 049	120 284	78 735	56 340	16 393
Przychody ze sprzedaży	2 411 802	3 107 307	1 963 179	51	3 967
Zysk/(Strata) netto	53 212	(159)	11 585	(9 731)	4 040
Inne całkowite dochody	(1 440)	(388)	(6 488)	61	-
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	51 772	(547)	5 097	(9 670)	4 040
Zysk/(Strata) netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli	18 092	(6)	755	(1 946)	1 376
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	(490)	(16)	(423)	12	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	210 869	376 715	178 975	(9 504)	1 602
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(170 589)	(276 949)	(138 155)	(58 720)	(221)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(77 406)	(87 576)	(5 766)	120 271	-
Przepływy pieniężne netto, razem	(37 126)	12 190	35 054	52 047	1 381
Dywidenda przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli	13 515	3 427	2 639	-	-

Udziały niesprawujące kontroli w pozostałych spółkach zależnych jednostkowo nie są istotnej wartości.

Zestawienie zmian udziałów niesprawujących kontroli

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Stan na początek okresu	625 188	587 648
Wpływ wdrożenia MSSF 9 i MSSF 15	-	(400)
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(2 695)	(20 350)
Utrata kontroli nad spółką zależną	-	60 889
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	3 103	654
Udział w wyniku jednostek zależnych	33 391	(3 056)
Pozostałe	(1 414)	(197)
Stan na koniec okresu	657 573	625 188

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez udziałowców niekontrolujących w podmiotach zależnych Grupy jest równy udziałowi udziałowców niekontrolujących w kapitałach tych jednostek.

Nota 21.5 Nabycie udziałów niekontrolujących

Zmiany w strukturze własności spółek wchodzących w skład Grupy, w tym w szczególności opis nabycia przez Jednostkę Dominującą w 2019 roku akcji spółki Grupa Azoty SIARKOPOL od akcjonariuszy mniejszościowych opisano w punkcie 1.2.2. Pozostałe zmniejszenia udziałów niekontrolujących były wynikiem umorzenia udziałów w spółkach PROZAP sp. z o.o. i REMZAP sp. z o.o.

Nota 21.6 Dywidenda

W 2019 roku Jednostka Dominująca nie wypłacała dywidendy. Zysk netto za rok 2018 w całości został przekazany na kapitał zapasowy. W 2018 roku Jednostka Dominująca wypłaciła dywidendę z zysku za rok 2017 w kwocie 123 995 tys. zł.

Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

Polityka rachunkowości

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Kredyty	2 751 911	2 739 456
Pożyczki	-	111 517
	2 751 911	2 850 973
Przypadające na:		
Długoterminowe	2 546 003	2 488 353
Krótkoterminowe	205 908	362 620
	2 751 911	2 850 973

W ramach scentralizowanego modelu finansowania Jednostka Dominująca posiada zawartą z bankami PKO BP, BGK, Santander oraz ING konsorcjalną Umowę Kredytu z łącznym limitem do 3 000 mln zł

z okresem spłaty do 2025 roku, która służy finansowaniu programów inwestycyjnych oraz pozostałych celów określonych w długoterminowej strategii Grupy Azoty.

Jednostka Dominująca posiada również długoterminowe umowy kredytowe w łącznej kwocie 1 670 mln zł, w tym:

- z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym („EBI”) w kwocie 100 mln zł oraz z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju („EBOIR”) w kwocie 127 mln zł, zawarte w 2015 roku na okres 10 lat oraz
- z EBI w kwocie 145 mln EUR i z EBOIR w kwocie 500 mln zł, zawarte w 2018 roku na okres 10 lat, które stanowią uzupełnienie pakietu finansowania korporacyjnego do łącznej kwoty 4 670 mln zł.

Jednostka Dominująca wraz z Grupą Azoty PUŁAWY, Grupą Azoty POLICE, Grupą Azoty KĘDZIERZYN i Grupą Azoty ATT POLYMERS, posiada ponadto zawartą umowę kredytu w formie Limitu Kredytu Wielocelowego („LKW”) z PKO BP w kwocie 240 mln zł (w tym 39 mln zł sublimitu Spółki) oraz wraz z pozostałymi wybranymi spółkami zależnymi Umowę Kredytu w Rachunku Bieżącym („PLN KRB”) z PKO BP w kwocie 310 mln zł (w tym 96 mln zł sublimitu Spółki) i umowę kredytu w rachunku bieżącym w EUR („EUR KRB”) w kwocie 75 mln EUR, zawartą z PKO BP. Umowy te obowiązują do 30 września 2022 roku. Umowy PLN KRB i EUR KRB są powiązane ze strukturami cash poolingów spółek z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty w tych walutach.

Istotne kowenanty, warunki i sposób zabezpieczenia kredytów zawartych z EBI i EBOIR oraz parasolowych umów KRB i LKW zawartych z PKO BP, są zharmonizowane z konsorcjalną Umową Kredytu. Ponadto w grudniu 2019 roku zawarte zostały z bankami aneksy do w/w pakietu umów kredytowych mające na celu zapewnienie ich zharmonizowania z warunkami organizowanego finansowania projektu Polimery Police realizowanego przez spółkę Grupa Azoty POLYOLEFINS, w tym zapewnienie możliwości udziału finansowego Grupy w realizacji projektu Polimery Police na poziomie wynikającym z przewidywanych wymaganym konsorcjum banków zapewniającego finansowanie dłużne projektu. Dodatkowe informacje dotyczące kowenantów zostały przedstawione w nocie 30.3.2.

Wartość wolnych limitów kredytów bieżących i wielocelowych Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 894 mln zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 677 mln zł). Ponadto Grupa, na dzień bilansowy, dysponuje wolnymi limitami z tytułu kredytów korporacyjnych w wysokości około 2 143 mln zł oraz limitami pożyczek celowych o wartości około 52 mln zł.

Łącznie na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa dysponuje wolnymi limitami kredytowymi wynikającymi z wyżej wymienionych umów w wysokości około 3 089 mln zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 3 082 mln zł).

Zabezpieczenia kredytów i pożyczek

Pakiet umów o finansowanie Grupy jest zabezpieczony w formie zharmonizowanych ze sobą poręczeń i gwarancji udzielonych przez wybrane spółki zależne, tj. Grupę Azoty PUŁAWY, Grupę Azoty POLICE oraz Grupę Azoty ZAK, tj. każda z wyżej wymienionych spółek udzieliła poręczeń/gwarancji do 1/3 ze 120% kwoty poszczególnych umów kredytowych, w tym:

- kredyt terminowy i odnawialny w kwocie 3 000 mln zł (łączne poręczenia do kwoty 3 600 mln zł),
- kredyt w rachunku bieżącym z PKO BP w kwocie 310 mln zł (łączne poręczenia do kwoty 372 mln zł),
- limit kredytu wielocelowego z PKO BP w kwocie 240 mln zł (łączne poręczenia do kwoty 288 mln zł),
- kredyt z Europejskiego Banku inwestycyjnego w kwocie 550 mln zł (łączne gwarancje do kwoty 660 mln zł),
- kredyt z Europejskiego Banku inwestycyjnego w kwocie 145 mln EUR (łączne gwarancje do kwoty 174 mln EUR),
- kredyt z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju w kwocie 150 mln zł (łączne gwarancje do kwoty 180 mln zł),
- kredyt z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju w kwocie 500 mln zł (łączne gwarancje do kwoty 600 mln zł).

Ponadto występują zabezpieczenia w formie hipotek i zastawów rejestrowych wybranych umów kredytów i pożyczek spółek zależnych Grupy, zaprezentowane w nocie 10, które nie naruszają kowenantów w/w pakietu umów o finansowanie Grupy.

Umowy z tytułu kredytów i pożyczek Grupy Azoty na 31 grudnia 2019 roku

Tytuł kredytu lub pożyczki	Waluta	Stopa referencyjna	Wartość na dzień bilansowy w walucie	Wartość na dzień bilansowy w PLN	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
Konsorcjalny Kredyt	PLN	zmienna	-	710 883	(1 347)	(2 021)	(4 925)	719 176
Konsorcjalny Kredyt	EUR	zmienna	171 104	724 729	(661)	-	-	725 390
Konsorcjalny Kredyt Terminowy	PLN	zmienna	-	548	548	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym w PKO BP S.A.	EUR	zmienna	7 605	32 384	32 384	-	-	-
Kredyt terminowy EBI	EUR	stała	99 891	425 138	77 263	76 555	229 756	41 564
Kredyt terminowy w EBOiR	PLN	zmienna	-	126 817	23 105	23 026	69 151	11 535
Kredyt terminowy w EBI II	EUR	stała	100 271	426 517	1 080	28 317	170 163	226 957
Kredyt terminowy w EBOiR II	PLN	zmienna	-	99 886	997	6 410	39 424	53 055
PKO Bank Poland (loan logistic center) EUR	EUR	zmienna	2 000	8 517	1 703	3 407	3 407	-
Brazil Banco do Brasil Overdraft facility factoring line	BRL	stała	2 540	511	511	-	-	-
Greece piraeus bank loan	EUR	stała	247	1 052	1 052	-	-	-
Spain Loan CDTI	EUR	stała	350	1 490	298	596	596	-
Spain Mortgage loan - BBVA	EUR	stała	2 484	10 578	1 445	1 422	4 531	3 180
Spain Credit line - Sabadell	EUR	zmienna	2 853	12 150	12 150	-	-	-
Spain Credit line - Santander	EUR	stała	992	4 224	4 224	-	-	-
Spain Credit line - BBVA	EUR	zmienna	1 334	5 681	5 681	-	-	-
PKO BP S.A kredyt w rachunku bieżącym	PLN	zmienna	-	(18)	(18)	-	-	-
PKO BP S.A kredyt obrotowy	PLN	zmienna	-	5 000	5 000	-	-	-
WFOŚiGW - pożyczka	PLN	zmienna	-	33 176	10 722	11 250	11 204	-
NFOŚiGW - pożyczka	PLN	zmienna	-	54 496	12 721	12 860	28 915	-
BGK EUR	EUR	zmienna	16 000	68 137	17 035	16 836	34 266	-
PKO BP S.A karty płatnicze	PLN	zmienna	-	15	15	-	-	-
				2 751 911	205 908	178 658	586 488	1 780 857

Umowy z tytułu kredytów i pożyczek Grupy Azoty na 31 grudnia 2018 roku

Tytuł kredytu lub pożyczki	Waluta	Stopa referencyjna	Wartość na dzień bilansowy w walucie	Wartość na dzień bilansowy w PLN	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
Konsorcjalny kredyt	PLN	zmienna	-	708 689	(1 599)	(1 596)	(5 554)	717 438
Konsorcjalny kredyt	EUR	zmienna	171 104	733 767	(528)	-	-	734 295
Kredyt w rachunku bieżącym w PKO BP S.A.	EUR	zmienna	41 918	180 248	180 248	-	-	-
Kredyt terminowy w EBI	EUR	stała	118 053	504 801	78 001	77 716	231 956	117 128
Kredyt terminowy w EBOiR	PLN	zmienna	-	149 840	23 114	23 014	69 110	34 602
Kredyt terminowy w EBI II	EUR	stała	50 155	215 105	592	(75)	71 469	143 119
Kredyt terminowy w EBOiR II	PLN	zmienna	-	98 689	63	(262)	32 656	66 232
Pozostałe	PLN		-	1	1	-	-	-
Limit Kredytu Wielocelowego	EUR	zmienna	13 941	13 941	5 341	3 440	5 160	-
Kredyt terminowy w BGK	EUR	zmienna	20 000	86 000	17 200	17 200	51 600	-
Pożyczka w NFOŚiGW	PLN	zmienna	-	67 287	12 652	12 860	38 580	3 195
Pożyczka w WFOŚiGW	PLN	zmienna	-	44 230	10 525	11 250	22 455	-
Kredyt terminowy w BGK	PLN	zmienna	-	7 125	7 125	-	-	-
Kredyt na kartach płatniczych w PKO BP S.A.	PLN	zmienna	-	9	9	-	-	-
Kredyt w Banco do Brasil	BRL	stała	853	826	826	-	-	-
Kredyt w Banco Bradesco	USD	stała	300	1 127	1 127	-	-	-
Kredyt w Alpha Bank	EUR	zmienna	241	1 036	1 036	-	-	-
Kredyt w Piraeus bank	EUR	zmienna	754	3 242	3 242	-	-	-
Kredyt w rach. bież. w Banco Popular	EUR	zmienna	905	3 892	3 892	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym w BBVA	EUR	zmienna	1 363	5 861	5 861	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym w Banco Sabadell	EUR	zmienna	2 899	12 466	12 466	-	-	-
Kredyt terminowy w BBVA	EUR	zmienna	2 808	12 073	1 426	1 458	4 468	4 721
Kredyt terminowy w CDTI	EUR	stała	167	718	-	301	417	-
				2 850 973	362 620	145 306	522 317	1 820 730

Wartość w PLN zawiera korektę z tytułu wyceny kredytów wg skorygowanej ceny nabycia, tj. wraz z ujęciem rozliczenia w czasie prowizji zapłaconej przy zaciągnięciu kredytu.

Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2019 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	zmienna / stała	1 026 146	1 026 146	50 928	50 663	141 318	783 237
EUR	zmienna / stała	405 131	1 725 254	154 469	127 995	445 170	997 620
BRL	stała	2 540	511	511	-	-	-
		2 751 911	205 908	178 658	586 488	1 780 857	

Na dzień 31 grudnia 2018 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	zmienna/stała	1 070 499	1 070 499	51 191	44 810	154 715	819 783
EUR	zmienna/stała	415 171	1 778 521	309 476	100 496	367 602	1 000 947
USD	stała	300	1 127	1 127	-	-	-
BRL	stała	853	826	826	-	-	-
		2 850 973	362 620	145 306	522 317	1 820 730	

Nota 23 Zobowiązania z tytułu leasingu

Polityka rachunkowości

Początkowa wycena

W dacie rozpoczęcia leasingu Jednostka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można ustalić na podstawie umowy. W przeciwnym razie Grupa stosuje swoją krańcową stopę procentową.

Stopa procentowa leasingu - to stopa procentowa, która powoduje, że wartość bieżąca opłat leasingowych oraz wartości końcowej równa się sumie wartości godziwej bazowego składnika aktywów oraz wszelkich początkowych kosztów bezpośrednich poniesionych przez leasingobiorcę.

Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy - to stopa procentowa, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić, aby na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości, jak składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

Późniejsza wycena

Po dacie rozpoczęcia leasingu Jednostka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia naliczenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych, oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu, o której mowa poniżej, lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych opłat leasingowych.

Ponowna ocena zobowiązania

Grupa aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych, stosując zaktualizowaną stopę dyskontową, jeżeli:

- zaistnieje zmiana w odniesieniu do okresu leasingu - Grupa określa wówczas zaktualizowane opłaty leasingowe na podstawie zaktualizowanego okresu leasingu, lub
- zaistnieje zmiana dotycząca oceny opcji kupna bazowego składnika aktywów - Jednostka określa wówczas zaktualizowane opłaty leasingowe w celu uwzględnienia zmiany w kwotach, które należy zapłacić w ramach opcji kupna.

Grupa ponownie ocenia, czy można z wystarczającą pewnością założyć, że skorzysta z opcji przedłużenia leasingu lub że nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia albo znaczącej zmiany w okolicznościach:

- które kontroluje, oraz
- które wpływają na to, że można z wystarczającą pewnością założyć, że Jednostka skorzysta z opcji, która nie została wcześniej uwzględniona w ustaleniach dotyczących okresu leasingu, lub że nie skorzysta z opcji, która została wcześniej uwzględniona w tych ustaleniach.

Grupa aktualizuje okres leasingu, gdy zaszła zmiana dotycząca nieodwołalnego okresu leasingu, jeżeli np.:

- skorzysta z opcji nieuwzględnionej wcześniej w ustaleniach dotyczących okresu leasingu,
- nie skorzysta z opcji uwzględnionej wcześniej w ustaleniach dotyczących okresu leasingu,
- wystąpi zdarzenie, wskutek którego na mocy umowy będzie zobowiązana skorzystać z opcji nieuwzględnionej wcześniej w ustaleniach dotyczących okresu leasingu, lub
- wystąpi zdarzenie, wskutek którego na mocy umowy nie będzie wolno jej skorzystać z opcji uwzględnionej wcześniej w ustaleniach dotyczących okresu leasingu.

Grupa dokonuje aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych, przy niezmienionej stopie dyskontowej gdy:

- zaistnieje zmiana w kwocie, której zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej - Grupa ustala zaktualizowane opłaty leasingowe w celu uwzględnienia zmiany w kwotach, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- zaistnieje zmiana w przyszłych opłatach leasingowych wynikająca ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalania tych opłat, wliczając w to na przykład zmianę w celu uwzględnienia zmian w stawkach czynszów na wolnym rynku. Grupa dokonuje aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w celu uwzględnienia zaktualizowanych opłat leasingowych tylko wtedy, gdy nastąpi zmiana przepływów pieniężnych (tj. kiedy korekta opłat leasingowych wchodzi w życie). Leasingobiorca ustala zaktualizowane opłaty leasingowe na pozostały do końca okres leasingu w oparciu o zaktualizowane opłaty umowne.

Kwota aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu ujmowana jest jako korekta składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Jeżeli jednak wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, leasingobiorca ujmuje pozostałą kwotę aktualizacji wyceny w wyniku.

	na dzień 31.12.2019
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	439 954
Zwiększenia (nowe leasingi)	21 283
Zmiany umów leasingu	6 247
Aktualizacja wyceny	518
Odsetki	13 553
Płatności	(54 543)
	427 012
Przypadające na:	
Długoterminowe	367 482
Krótkoterminowe	59 530
	427 012

Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2018 roku

	na dzień 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	25 672
Przypadające na:	
Długoterminowe	16 806
Krótkoterminowe	8 866
	25 672

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał
Do roku	9 949	1 071	8 878
1 do 3 lat	14 170	942	13 228
3 do 5 lat	1 745	147	1 598
Powyżej 5 lat	3 713	1 745	1 968
	29 577	3 905	25 672

Nota 24 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Zobowiązania z tytułu dyskonta wierzytelności	104 247	52 340
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	446 047	132 833
Pozostałe zobowiązania	22 368	26 029
	572 662	211 202
Przypadające na:		
Długoterminowe	18 357	21 930
Krótkoterminowe	554 305	189 272
	572 662	211 202

Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego wynikają ze zobowiązań wobec dostawców spłaconych przed stroną finansującą w terminie ich płatności, dla których nastąpiło wydłużenie terminu płatności przez stronę finansującą, w zmian za zapłatę przez Grupę odsetek za okres finansowania pomiędzy pierwotnym a wydłużonym terminem płatności. Grupa ujmuje zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego jako pozostałe zobowiązania finansowe ze względu na zmianę ich charakteru ekonomicznego z chwilą otrzymania środków pieniężnych od instytucji finansowych świadczących usługi faktoringu odwrotnego. Spłata zobowiązań z tytułu faktoringu odwrotnego prezentowana jest w przepływach z działalności finansowej.

Nota 25 Zmiana zobowiązań wynikających z działalności finansowej

31 grudnia 2019 roku

	Nota	31 grudnia 2018	Wdrożenie MSSF 16	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Skutki zmian kursów walutowych	Inne zmiany	31 grudnia 2019
Oprocentowane kredyty i pożyczki (długoterminowe)	22	2 488 353	-	172 241	(13 887)	(100 704)	2 546 003
Zobowiązania z tytułu leasingu (długoterminowe)	23	16 806	368 369	(16 927)	(766)	-	367 482
Oprocentowane kredyty i pożyczki (krótkoterminowe)	22	362 620	-	(241 688)	(4 140)	89 116	205 908
Zobowiązania z tytułu leasingu (krótkoterminowe)	23	8 866	88 769	(38 079)	(26)	-	59 530
Pochodne instrumenty finansowe	30	188	-	-	-	(173)	15
Zobowiązania z tytułu dyskonta wierzycelności	24	52 340	-	52 412	(505)	-	104 247
Zobowiązanie z tytułu faktoringu odwrotnego	24	132 833	-	(695 547)	(1 532)	1 010 293	446 047
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	26 029	-	(40 388)	-	36 727	22 368
Razem zobowiązania wynikające z działalności finansowej		3 088 035	457 138	(807 976)	(20 856)	1 035 259	3 751 600
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	211 202	-	(683 523)	(2 037)	1 047 020	572 662
Pochodne instrumenty finansowe	30	188	-	-	-	(173)	15
Kredyty i pożyczki	22	2 850 973	-	(69 447)	(18 027)	(11 588)	2 751 911
Zobowiązania z tytułu leasingu	23	25 672	457 138	(55 006)	(792)	-	427 012

31 grudnia 2018 roku

	Nota	1 stycznia 2018	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	Skutki zmian kursów walutowych	Inne zmiany	31 grudnia 2018
Oprocentowane kredyty i pożyczki (długoterminowe)	22	1 564 879	446 117	14 215	463 142	2 488 353
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (długoterminowe)	23	14 846	(3 444)	-	5 404	16 806
Oprocentowane kredyty i pożyczki (krótkoterminowe)	22	70 209	185 641	284	106 486	362 620
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (krótkoterminowe)	23	7 597	(6 643)	-	7 912	8 866
Pochodne instrumenty finansowe	30	-	-	-	188	188
Zobowiązania z tytułu dyskonta wierzytelności	24	20 387	30 944	1 009	-	52 340
Zobowiązanie z tytułu faktoringu odwrotnego	24	-	-	-	132 833	132 833
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	28 246	(6 644)	-	4 427	26 029
Razem zobowiązania wynikające z działalności finansowej		1 706 164	645 971	15 508	720 392	3 088 035
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	48 633	24 300	1 009	137 260	211 202
Pochodne instrumenty finansowe	30	-	-	-	188	188
Kredyty i pożyczki	22	1 635 088	631 758	14 499	569 628	2 850 973
Zobowiązania z tytułu leasingu	23	22 443	(10 087)	-	13 316	25 672

Nota 26 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Polityka rachunkowości

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Grupy w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

Programy określonych składek

Grupa zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumień z pracownikami spółki Grupy wpłacają składki w ustalonej wysokości do odrębnych podmiotów i nie będzie ciążył na nich prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Program określonych świadczeń

Zobowiązanie Grupy z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne

Grupa zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej.

Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów

Grupa jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Grupa tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe

Grupa oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Grupy wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabydzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	219 189	177 656
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	254 551	213 123
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	24 110	22 425
Pozostałe zobowiązania	24 771	27 103
	522 621	440 307
Przypadające na:		
Długoterminowe	469 351	394 677
Krótkoterminowe	53 270	45 630
	522 621	440 307

Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan na początek okresu	227 184	178 236
Koszty bieżącego zatrudnienia(+)	10 958	6 557
Koszty odsetek(+)	5 617	5 554
Przeszacowanie zobowiązania/aktywa netto z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:	31 366	19 428
- zmian szacunków demograficznych(+/-)	20 625	6 597
- zmian szacunków finansowych(+/-)	10 741	12 831
Koszty przeszłego zatrudnienia(+/-)	6 961	1 844
Różnice kursowe z przeliczenia(+/-)	(591)	127
Wyłacone świadczenia(-)	(13 405)	(12 695)
Zwiększenia tytułu nabycia spółek, w tym	-	28 133
Zwiększenie z tytułu nabycia COMPO EXPERT	-	27 275
Stan na koniec okresu	268 090	227 184

Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Stan na początek okresu	213 123	200 861
Koszty bieżącego zatrudnienia(+)	13 127	11 435
Koszty odsetek(+)	5 789	6 491
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu(+/-)	35 405	7 312
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	9 556	(41)
Zmiany kursów wymiany walut(+/-)	(92)	15
Wyłacone świadczenia(-)	(22 377)	(22 243)
Zwiększenia tytułu nabycia spółek, w tym	-	9 293
Zwiększenie z tytułu nabycia COMP EXPERT	-	6 165
Stan na koniec okresu	254 531	213 123

Na dzień 31 grudnia 2019 roku przyjęto następujące prognozy wzrostu świadczeń.

- wzrost kwoty bazowej dla nagród jubileuszowych 0,00% w każdym roku,
- podstawę odpisu na ZFŚS w 2020 roku przyjęto zgodnie z obowiązującymi przepisami, założono wzrost w 2021 4,8% a w 2022 i w latach następnych 3,0%,

- minimalne wynagrodzenie za 2020 rok przyjęto zgodnie z obowiązującymi przepisami, założono wzrost w 2021 6,0% a w 2022 i w latach następnych 3,0%,
- wzrost przeciętnego wynagrodzenia w 2020 roku 1,5%, w 2021 2,0% a w 2022 i w latach następnych 2,0%
- stopa dyskonta wynosi 2,05%.

Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Polityka rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej. W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - pozostałe podmioty	1 252 536	1 526 748
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	157 581	168 055
Zobowiązania z tytułu umów o usługi budowlane - podmioty pozostałe	851	29
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	60 802	58 240
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty pozostałe	114 177	133 647
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	10 559	53 958
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	2 199	1 816
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	37 286	57 713
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne - podmioty powiązane	797	294
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne - podmioty pozostałe	858 392	586 385
Przychody przyszłych okresów - podmioty pozostałe	-	5 305
Zobowiązania z tytułu bonusów - podmioty pozostałe	44 539	17 524
Zobowiązania z tytułu przyznanych klientom praw materialnych - podmioty pozostałe	4 100	1 021
	2 543 819	2 610 735
Przypadające na:		
Długoterminowe	27 252	12 446
Krótkoterminowe	2 516 567	2 598 289
	2 543 819	2 610 735

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Nieprzeterminowane	1 166 879	1 404 415
Przeterminowane do 60 dni	76 128	114 510
Przeterminowane od 61-180 dni	2 301	5 125
Przeterminowane od 181-360 dni	4 463	1 228
Przeterminowane powyżej 360 dni	2 765	1 470
	1 252 536	1 526 748

Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
PLN	1 836 802	1 965 072
EUR w przeliczeniu na PLN	600 222	517 965
USD w przeliczeniu na PLN	65 694	87 345
Pozostałe*	41 101	40 353
	2 543 819	2 610 735

*GBP, CHF, BRL, INR, TRY, MXN, CNY, MYR, ZAR

Nota 27.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Zobowiązania - nagroda roczna	110 164	106 725
Zobowiązania - niewykorzystane urlopy	42 497	41 718
Zobowiązania - nagroda motywacyjna/kwartalna	20 624	19 762
Pozostałe zobowiązania dotyczące kosztów pracowniczych	6 648	6 888
Koszty związane ze sprzedażą licencji	149	149
Certyfikaty energii	18 581	30 151
Prawa do emisji	594 553	321 253
Niezafakturowane koszty	33 319	25 373
Pozostałe	32 654	34 660
	859 189	586 679
Przypadające na:		
Długoterminowe	95	6 381
Krótkoterminowe	859 094	580 298
	859 189	586 679

Wzrost pozycji na dzień 31 grudnia 2019 roku o kwotę 272 510 tys. zł wynika głównie ze wzrostu rezerwy na umorzenie praw do emisji CO2 będącego wynikiem wzrostu cen uprawnień.

Nota 28 Rezerwy

Polityka rachunkowości

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

Koszty rezerw z tytułu rekultywacji składowisk odpadów produkcyjnych ujmowane są zgodnie z równoczesnym rozpoznanem aktywa z tytułu likwidacji zgodnie z MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz KIMSF 1 Zmiany istniejących zobowiązań z tytułu wycofania z eksploatacji, rekultywacji i zobowiązań o podobnym charakterze. Amortyzacja rozpoznanego aktywa jest odnoszona w ciężar kosztów produkcji. Odwrócenie dyskonta rezerwy obciąża koszty finansowe.

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Rezerwa na sprawy sądowe	10 566	8 171
Rezerwa na ochronę środowiska	196 529	139 486
Pozostałe rezerwy	34 868	40 540
	241 963	188 197
Przypadające na:		
Długoterminowe	204 850	143 772
Krótkoterminowe	37 113	44 425
	241 963	188 197

Jednostka Dominująca

Rezerwa na zobowiązania z tytułu ochrony środowiska

W 2019 roku dokonano aktualizacji metody przeprowadzenia likwidacji nieczynnej Wytwórni Wyrobów Elektrolizy Rtęciowej. Likwidacja obiektów polegać będzie na wyburzeniu istniejących obiektów oraz odbioru i zagospodarowania powstałych odpadów. Aktualizacji uległy założenia w zakresie rekultywacji terenów, które nie będą musiały podlegać rekultywacji. Rezerwę oszacowano w wysokości kosztów niezbędnych do przeprowadzenia w/w prac z uwzględnieniem rezerwy. Dokonując szacunku przyjęto, że prace zostaną przeprowadzone w latach 2021-2022, natomiast w roku 2020 planowane są prace projektowe i przygotowawcze.

Przy wyliczeniu wartości bieżącej rezerwy długoterminowej na dzień 31 grudnia 2019 roku zastosowano realną, wolną od ryzyka stopę dyskonta w wysokości 0,00%, (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 0,69%). Stopa ta jest określana jako różnica pomiędzy długoterminową stopą procentową wolną od ryzyka na dzień bilansowy, a długoterminowym celem inflacyjnym określanym przez Narodowy Bank Polski.

Grupa Azoty POLICE

Rezerwa na ochronę środowiska

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Przyjęto, że do rekultywacji składowisk fosfogipsu w części (zgodnie z Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) zostaną wykorzystane osady ze zbiorników ziemnych znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków, co znacznie ograniczy koszty rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrehabilitowania po zakończeniu deponowania fosfogipsu. Koszty ich wydobycia i transportu oszacowano na podstawie wyceny prac z nimi związanych. Koszty monitorowania i ochrony wód gruntowych oszacowano na podstawie średnich kosztów ponoszonych z ostatnich lat przy uwzględnieniu ich redukcji związanej z upływem czasu. Wartość rezerwy na rekultywację wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynie do czasu zakończenia rekultywacji. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wysokość rezerw na powyższe tytuły wynosi 101 953 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 62 342 tys. zł).

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na koszt działań wymaganych w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wysokość rezerwy z tego tytułu wynosi 9 150 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 5 521 tys. zł).

Spółka szacuje, że rezerwa na rekultywację zostanie wykorzystana za około 25 do 30 lat (po zakończeniu składowania odpadów) i od tego momentu przez okres 30 lat będą wykorzystywane rezerwy dotyczące kosztów monitoringu i ochrony wód powierzchniowych.

Wartość stopy dyskontowej do dyskontowania rezerw została ustalona przez Spółkę w oparciu o rentowność papierów wartościowych, których termin wykupu odpowiada szacowanemu terminowi realizacji zobowiązań (30-letnie obligacje skarbowe). Rezerwy zostały zdyskontowane, przy czym stopa dyskontowa w ujęciu realnym na 31 grudnia 2019 roku wynosi 0,02% i zmniejszyła się w stosunku do 31 grudnia 2018 roku gdzie wynosiła 1,8%.

Zmiana stanu rezerw to efekt zmniejszenia stopy dyskontowej i zmian innych szacunków poszczególnych tytułów rezerw, z czego:

- zwiększono rezerwy w kwocie 40 322 tys. zł, w tym na rekultywację składowisk w kwocie 31 583 tys. zł,
- rozwinęto dyskonto rezerw w wysokości 2 918 tys. zł (z czego 2 231 tys. zł dotyczy rekultywacji składowisk),

Wartość wzrostu rezerw została odniesiona na aktywa z tytułu kosztów rekultywacji i likwidacji oraz czyszczenia instalacji po zakończeniu ich eksploatacji.

Grupa Azoty KĘDZIERZYN

Remediacja terenów zanieczyszczonych substancjami chemicznymi

Na podstawie wyników badań jakości gruntów stwierdzono, iż zostały przekroczone dopuszczalne wartości zanieczyszczeń niektórymi substancjami chemicznymi. W myśl obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska, grunty na terenach, na których stwierdzono przekroczenie należy poddać remediacji w celu doprowadzenia do wymaganych standardów jakości gleby i ziemi. Na początku 2020 roku dokonano aktualizacji szacunku rezerwy przez firmę Ramboll Environ, która zaskutkowała zwiększeniem wartości rezerwy na dzień 31 grudnia 2019 roku o kwotę 4 526 tys. zł. Szacunku kwoty rezerwy na remediację terenów zanieczyszczonych substancjami chemicznymi dokonano przyjmując założenie, że prace te zostaną przeprowadzone do 2035 r. Pozostałe zmiany w roku 2019 wynikały jedynie ze zmiany realnej stopy dyskonta.

Wysokość rezerwy na remediację terenów jest aktualizowana w związku z prowadzonymi w niektórych lokalizacjach pracami oraz dyskontowana. Na dzień 31 grudnia 2019 roku zastosowano realną stopę dyskonta na poziomie 0%. Wartość bieżąca rezerwy na remediację terenów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 19 mln. zł (31 grudnia 2018 roku: 13 522 tys. zł przy zastosowaniu realnej stopy dyskonta w wysokości 1 %).

Dodatkowo w związku ze zgrupowaniem na dzierżawionym przez Spółkę terenie odpadów mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, w 2013 roku utworzono rezerwę w kwocie 1 575 tys. zł na koszty potencjalnej remediacji tego terenu. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 roku kwota ta nie uległa zmianie.

Pozostałe rezerwy

Spółka utworzyła rezerwę na koszty związane z wywozem i utylizacją zgromadzonych odpadów na kwotę 3 210 tys. zł. W związku z przeprowadzoną aktualizacją raportu przez firmę Rambol Environ, rezerwa uległa zwiększeniu na dzień 31 grudnia 2019 roku o kwotę 215 tys. zł.

Spółka w bieżącym okresie dokonała rozwiązania rezerwy w kwocie 600 tys. zł związanej z roszczeniem twórców rozwiązania racjonalizatorskiego na instalacji Bezwodnika Kwasu Ftalowego z uwagi na podjęcie działań administracyjnych, które z wysokim prawdopodobieństwem skutkują unieważnieniem roszczenia.

Grupa Azoty PUŁAWY

Rezerwa na koszty utylizacji i pozostałe związane z ochroną środowiska

Rezerwy te obejmują:

- rezerwę na zobowiązania związane z rekultywacją i monitoringiem składowiska odpadów,
- rezerwę na zobowiązania związane z wycofaniem z używania wyrobów zawierających azbest,
- rezerwę na zobowiązania związane z opróżnieniem instalacji produkcyjnych i zagospodarowaniem usuniętych odpadów.

Kwoty rezerw szacowane są do wysokości przewidywanych przyszłych zobowiązań. Ponieważ mają one dłuższy horyzont czasowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazane są w wartościach zdyskontowanych do wartości bieżącej. Do dyskonta rezerwy przyjęto nominalną stopę dyskonta 2,05%.

Dla rezerwy dotyczącej rekultywacji składowiska odpadów przyjęto 18,5 letni okres dalszego użytkowania oraz 30 letni monitorowania zamkniętego składowiska odpadów. Obowiązek rekultywacji i monitorowania wynika z przepisów prawa.

Dla rezerwy dotyczącej wycofania z używania wyrobów zawierających azbest przyjęto proporcjonalne ponoszenie kosztów w 12,5 letnim okresie ich wycofywania. Obowiązek wycofania z używania wyrobów zawierających azbest wynika z przepisów prawa.

Dla rezerwy dotyczącej opróżnienia instalacji produkcyjnych i zagospodarowania usuniętych odpadów przyjęto 18,5 letni okres dalszego użytkowania instalacji. Obowiązek opróżnienia instalacji produkcyjnych i zagospodarowania usuniętych odpadów wynika z przepisów prawa.

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2019 roku	8 171	139 486	40 540	188 197
Zwiększenia, w tym:	6 713	83 157	14 195	104 065
Zwiększenia z tytułu utworzenia	6 685	17 224	14 044	37 953
Zwiększenia z tytułu efekty zmiany stopy dyskonta	-	65 933	-	65 933
Zwiększenia pozostałe	28	-	151	179
Zmniejszenia, w tym:(-)	(4 318)	(26 114)	(19 867)	(50 299)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(1 780)	(1 740)	(9 365)	(12 885)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(2 231)	(84)	(6 474)	(8 789)
Zmniejszenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	(6)	-	(64)	(70)
Zmniejszenia z tytułu zmiany szacunków	-	(24 290)	-	(24 290)
Zmniejszenia pozostałe	(301)	-	(3 964)	(4 265)
Stan na 31.12.2019 roku	10 566	196 529	34 868	241 963

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2018 roku	5 164	123 066	24 315	152 545
Zwiększenia, w tym:	5 131	20 255	23 177	48 563
Zwiększenia z tytułu utworzenia	1 553	17 560	15 844	34 957
Zwiększenia z tytułu nabycia COMPO EXPERT	3 578	-	6 882	10 460
Zwiększenia z tytułu dyskonta	-	1 588	-	1 588
Zwiększenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	-	-	395	395
Zwiększenia pozostałe	-	1 107	56	1 163
Zmniejszenia, w tym:(-)	(2 124)	(3 835)	(6 952)	(12 911)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(1 058)	(2 085)	(2 341)	(5 484)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(1 042)	(1 750)	(4 490)	(7 282)
Zmniejszenia z tytułu przeliczenia różnic kursowych	(2)	-	-	(2)
Zmniejszenia pozostałe	(22)	-	(121)	(143)
Stan na 31.12.2018 roku	8 171	139 486	40 540	188 197

Nota 29 Dotacje

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Dotacje	207 443	144 001
Przypadające na:		
Długoterminowe	193 963	136 002
Krótkoterminowe	13 480	7 999
	207 443	144 001

Grupa otrzymała i rozliczyła dotacje z tytułu darmowych praw do emisji CO₂ w wysokości 381 672 tys. zł (w 2018 roku: 189 948 tys. zł) oraz otrzymała prawa do emisji CO₂ z tytułu realizacji zadania inwestycyjnego ujętego w KPI o wartości 51 628 tys. zł (w 2018 roku: 26 802 tys. zł).

Do istotnych dotacji do rozliczenia na dzień 31 grudnia 2019 roku należą:

- dotacja z tytułu otrzymania praw do emisji CO₂ z tytułu realizacji zadania inwestycyjnego ujętego w KPI w kwocie 102 582 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 56 971 tys. zł) Jednostce Dominującej, Grupie Azoty PUŁAWY oraz Grupie Azoty KĘDZIERZYN,
- dotacja na dofinansowanie projektu pn. „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją EC II w Grupie Azoty POLICE w kwocie 16 418 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 17 445 tys. zł),
- dotacja na budowę nowej instalacji technicznego kwasu azotowego wraz z instalacją neutralizacji ciśnieniowej w Grupie Azoty KĘDZIERZYN w kwocie 14 035 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 13 034 tys. zł),
- dotacja do projektu „Demonstrator-Estry Specjalne I” związaną z zakupem, wytworzeniem środków trwałych w Grupie Azoty KĘDZIERZYN w kwocie 19 294 tys. (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 13 042 tys. zł),
- dotacja na budowę Centrum Badawczo-Rozwojowego w Jednostce Dominującej w kwocie 18 432 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 12 114 tys. zł).

Nota 30 Instrumenty finansowe

Polityka rachunkowości

Instrumentem finansowym jest każdy kontrakt, który skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

Aktywem finansowym jest każdy składnik aktywów mający postać:

- a) Środków pieniężnych,
- b) Instrumentu kapitałowego innej jednostki,
- c) Umownego prawa do:
 - otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od innej jednostki, lub
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie korzystnych warunkach, lub
- d) Kontraktu, który będzie rozliczony lub może być rozliczony przez Grupę we własnych instrumentach kapitałowych i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek przyjęcia przez Jednostkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych, lub
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Grupy. Z tego powodu, własne instrumenty kapitałowe nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez Grupę.

Zobowiązanie finansowe to każde zobowiązanie, będące:

- a) wynikającym z umowy obowiązkiem:
 - wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce, lub
 - Wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie niekorzystnych warunkach, lub
- b) Kontraktem, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach kapitałowych Jednostki, i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek dostarczenia przez Grupę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych, lub
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych Grupy. Z tego powodu, własne instrumenty kapitałowe jednostki nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez jednostkę.

Instrument pochodny jest to instrument finansowy lub inny kontrakt spełniający wszystkie trzy poniższe warunki:

- a) jego wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego, czy też innej zmiennej (czasami zwane instrumentem bazowym),
- b) nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych,
- c) jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składniki aktywów lub zobowiązań finansowych są wykazywane w sprawozdaniu finansowym, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych są ujmowane w dniu zawarcia transakcji, tj. w dniu, w którym Grupa zobowiązała się do nabycia danego składnika aktywów lub sprzedaży danego składnika zobowiązań. Standaryzowane transakcje zakupu lub sprzedaży aktywów finansowych to transakcje zakupu lub sprzedaży, w których termin dostarczenia aktywów drugiej stronie jest zasadniczo ustalony przez przepisy bądź zwyczaje obowiązujące na danym rynku.

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy:

- a) wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, lub

b) przenosi składnik aktywów finansowych na inną jednostkę, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania.

Grupa usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć - to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie:

- a) został wypłacony, lub
- b) został umorzony, lub
- c) wygasł.

Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia

Wszystkie aktywa finansowe, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej lub pomniejszonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego (z wyjątkiem aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, których wartość godziwa nie jest korygowana o koszty związane z nabyciem).

Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Klasyfikacja aktywów finansowych

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu, do których zaliczamy:
 - należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe niepodlegające sprzedaży,
 - środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
 - pożyczki;
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy do których zaliczamy:
 - instrumenty pochodne,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, do których zaliczamy:
 - należności z tytułu dostaw i usług podlegające sprzedaży,
 - udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych.

Wycena po początkowym ujęciu

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe klasyfikowane są do jednej z czterech kategorii:

- instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty dłużne - aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem Grupa klasyfikuje:

- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe nie podlegające sprzedaży
- pożyczki spełniające test klasyfikacyjny SPPI, które zgodnie z modelem biznesowym wykazywane są jako utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych,
- środki pieniężne i ekwiwalenty.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji Przychody finansowe.

Instrumenty dłużne - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, różnice kursowe oraz zyski i straty z tytułu utraty wartości ujmowane są w wyniku finansowym i obliczane w taki sam sposób jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem. Pozostałe zmiany wartości godziwej ujmowane są w przez inne całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub strata uprzednio rozpoznana w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitału własnego do wyniku finansowego.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji Przychody finansowe.

Do kategorii instrumentów dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody Grupa klasyfikuje należności z tytułu dostaw i usług podlegające sprzedaży.

Inwestycje kapitałowe - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

W momencie początkowego ujęcia Grupa może dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Wybór taki dokonywany jest oddzielnie dla każdego instrumentu kapitałowego. Skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego. Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Do kategorii instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody Grupa klasyfikuje udziały i akcje w podmiotach niepowiązanych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Pochodne instrumenty finansowe

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Grupa nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat w działalności finansowej.

*Pochodne instrumenty finansowe obejmują w szczególności: opcje, kontrakty terminowe typu forward, kontrakty typu swap, wbudowane instrumenty pochodne.
Pochodne instrumenty finansowe prezentowane są w osobnej pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.*

Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa dokonuje odpisu z tytułu oczekiwanej utraty wartości w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych, a następnie aktualizuje wartość odpisu nie rzadziej niż na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia.

Grupa ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe na składnikach aktywów finansowych wycenianych:

- a) w zamortyzowanym koszcie,*
- b) w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.*

Odpis wyceniany jest jako różnica pomiędzy wartością bieżącą przepływów pieniężnych należnych Jednostce na mocy zawartej umowy, w ciągu całego oczekiwanego życia aktywa, a przepływami pieniężnymi, które Grupa spodziewa się otrzymać, przy czym:

- a) oczekiwane straty kredytowe wyznaczone są w sposób uwzględniający prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz wniesione zabezpieczenia.*
- b) wartość bieżąca powyższych przepływów wyznaczana jest w oparciu o wszystkie wynikające z umowy przepływy pieniężne zdyskontowane pierwotną (tj. ustaloną przy początkowym ujęciu) efektywną stopę procentową, uwzględniającą ewentualną korektę o ryzyko kredytowe (w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe).*

Grupa stosuje następujące modele szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych:

- a) model ogólny,*
- b) model uproszczony (macierz rezerw).*

W ramach modelu ogólnego, Grupa na bieżąco analizuje poziom ryzyka kredytowego aktywów finansowych oraz ewentualne zmiany poziomu tego ryzyka. Na potrzeby identyfikacji znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego, Grupa grupuje aktywa finansowe posiadające zbliżoną charakterystykę. Na podstawie zmian ryzyka kredytowego aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia, aktywa finansowe przyporządkowywane są do jednego z następujących etapów:

- a) etap 1 - aktywa finansowe, w przypadku których nie stwierdzono znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego oraz aktywa posiadające niski poziom ryzyka kredytowe na dzień sprawozdawczy,*
- b) etap 2 - aktywa finansowe, w przypadku których stwierdzono znaczący wzrost ryzyka kredytowego,*
- c) etap 3 - aktywa finansowe, w przypadku których stwierdzono wystąpienie utraty wartości.*

W przypadku aktywów finansowych przyporządkowanych do Etapu 1, odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych szacowane są na podstawie okresu 12-miesięcznego.

W przypadku aktywów finansowych przyporządkowanych do Etapów 2 i 3, odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych szacowane są na podstawie całego oczekiwanego okresu życia danego aktywa finansowego.

Co najmniej raz na kwartał Grupa dokonuje analizy wystąpienia przestanków skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych etapów.

Grupa stosuje model ogólny w odniesieniu do aktywów finansowych innych niż należności z tytułu dostaw i usług.

Grupa stosuje model uproszczony w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług.

W ramach modelu uproszczonego, Grupa szacuje poziom odpisu na bazie danych historycznych dotyczących poniesionych strat kredytowych.

W odniesieniu do aktywów finansowych, które zostały zakupione lub utworzone jako dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Grupa jako odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmuje wyłącznie skumulowane zmiany oczekiwanych strat kredytowych od momentu początkowego ujęcia.

Grupa ujmuje kwotę oczekiwanych strat kredytowych w wyniku finansowym okresie, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości.

Grupa ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia danego aktywa finansowego jako zysk z tytułu utraty wartości. Dotyczy to również przypadków, w których oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych na moment początkowego ujęcia.

Rachunkowość zabezpieczeń

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń Grupa podjęła decyzję o dalszym stosowaniu zasad określonych w MSR 39.

Instrumenty finansowe (w tym pochodne) wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że ich wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej Grupa ujmuje według zasad rachunkowości zabezpieczeń po spełnieniu, co najmniej, następujących warunków:

- przed rozpoczęciem zabezpieczenia Grupa posiada dokumentację, obejmującą co najmniej: określenie celu i strategii zarządzania ryzykiem, identyfikację instrumentu zabezpieczającego oraz składników aktywów lub zobowiązań albo planowanych transakcji zabezpieczanych przez ten instrument, charakterystykę ryzyka związanego z zabezpieczaną pozycją lub planowaną transakcją, okres zabezpieczenia, opis wybranej metody pomiaru efektywności zabezpieczenia zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej związanych z określonym rodzajem ryzyka,
- zabezpieczenie charakteryzuje się wysoką skutecznością w równoważeniu zmian wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych. Skuteczność zabezpieczenia ocenia się poprzez porównywanie zmiany wartości instrumentu zabezpieczającego lub przepływów środków pieniężnych z niego wynikających, ze zmianą wartości pozycji zabezpieczanej lub przepływów środków pieniężnych z niej wynikających. Zabezpieczenie uznaje się za wysoce skuteczne, jeżeli przez cały okres zabezpieczenia niemal cała kwota zmian wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub związanych z nią przepływów pieniężnych zostaje skompensowana zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych instrumentu zabezpieczającego, a rzeczywiście osiągnięty poziom efektywności zabezpieczenia mieści się w przedziale od 80% do 125%,
- skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić poprzez wiarygodną wycenę wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub związanych z nią przepływów środków pieniężnych oraz wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego. Skuteczność zabezpieczenia oceniana jest w ujęciu retrospektywnym (tzw. testy ex-post), mówiącym czy dane powiązanie zabezpieczające było wysoce skuteczne w badanych okresach rachunkowych oraz w ujęciu prospektywnym (tzw. testy ex-ante), mówiącym czy dla danego powiązania zabezpieczającego nadal istnieje oczekiwanie, co do wysokiej skuteczności,
- w przypadku zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych dotyczącego przyszłej transakcji, jest ona wysoce prawdopodobna.

Nota 30.1 Zarządzanie kapitałami

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, która będzie podstawą zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i która zapewni przyszły rozwój Grupy. Jednostka Dominująca monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

Grupa zarządza kapitałem, aby zagwarantować zdolność do kontynuacji działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalnej relacji zadłużenia do kapitału własnego.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zobowiązania, na które składają się kredyty i pożyczki ujawnione w nocie 22, pozostałe zobowiązania finansowe ujawnione w nocie 24 oraz kapitał własny ujawniony w nocie 21.

Jednostka Dominująca, jako spółka akcyjna, podlega regulacji wynikającej z art. 396. § 1 Kodeksu spółek handlowych, który wymaga przekazania na kapitał zapasowy, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Poziom ten został osiągnięty w latach ubiegłych, dlatego ograniczenie to nie ma aktualnie zastosowania.

Nota 30.2 Kategorie instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	5 918	2 017
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 296 048	2 043 598
Wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	16 314	16 374
	2 318 280	2 061 989
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Instrumenty pochodne	5 918	2 017
Udziały i akcje	9 198	9 113
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 355 947	1 186 889
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	770 087	846 532
Pozostałe aktywa finansowe	177 130	17 438
	2 318 280	2 061 989

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	15	188
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	5 263 975	4 882 266
	5 263 990	4 882 454
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	2 546 003	2 488 353
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	205 908	362 620
Pochodne instrumenty finansowe	15	188
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 512 390	1 794 419
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	367 482	16 806
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	59 530	8 866
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	18 357	21 930
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	554 305	189 272
	5 263 990	4 882 454

Zyski/(Straty)(+/-) ujmowane w przychodach lub kosztach finansowych
Ujęte w okresie od 01 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

	Zyski/Straty netto w okresie ujęte w wyniku finansowym	Zyski/Straty netto w okresie ujęte w innych całkowitych dochodach	Przychody/Koszty z tytułu odsetek (obliczone z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej)	Przychody/Koszty z tytułu odsetek (inne niż uwzględnione podczas ustalania efektywnej stopy procentowej)
Aktywa finansowe				
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	5 437	-	-	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	5 207	728	5 027	145
Zobowiązania finansowe				
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(622)	-	-	-
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	(15 390)	(4 173)	(5 156)	-
	(5 368)	(3 445)	(129)	145

Ujęte w okresie od 01 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku

Aktywa finansowe				
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	743	-	-	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(143)	-	7 469	(95)
Zobowiązania finansowe				
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(1 421)	-	-	-
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	(1 801)	-	(126)	(125)
	(2 622)	-	7 343	(220)

Dodatkowe informacje:

- Grupa nie posiada aktywów finansowych zaprezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku, których warunki zostały renegotjowane,
- w Grupie w roku 2019 i 2018 nie wystąpiły przypadki przekwalifikowania składników aktywów finansowych, wynikające z terminu ich zapadalności na dzień bilansowy, inne jak wynikające z umownego harmonogramu spłat pożyczek.
- w 2019 roku i w 2018 roku Grupa nie emitowała instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy, a także mieszczących w sobie złożenie cech wbudowanych instrumentów pochodnych, których wartości są współzależne,
- w 2019 roku i 2018 roku Grupa nie przejmowała w posiadanie ustanowionego na jej rzecz zabezpieczenia.

Utrata wartości aktywów finansowych

Zgodnie z MSSF 9 Spółka przeprowadza kalkulację oczekiwanej straty skutkującą rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości od momentu początkowego ujęcia aktywów finansowych. Obliczenia w zakresie utraty wartości aktywów finansowych są dokonywane dla aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody (z wyłączeniem instrumentów kapitałowych, które przy ich początkowym ujęciu decyzją Grupy zostały zaklasyfikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody).

Na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych Grupa wykorzystuje zarówno dane historyczne w zakresie spłacalności, jak również dostępne na datę bilansową, wiarygodne dane mogące zwiększyć precyzję oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w okresach przyszłych.

Grupa zidentyfikowała poniższe klasy aktywów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- należności handlowe z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,
- depozyty i lokaty w bankach,
- środki pieniężne, w tym dostępne w ramach cash pooling.

Nota 30.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Grupa obejmuje ryzyka: kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Grupy. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe, na zatwierdzone w budżecie Grupy na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego i instrumentów pochodnych.

Nota 30.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, udzielonych pożyczek, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku, w tym objętych cash poolingiem.

W odniesieniu do należności handlowych oczekuje się, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych. Oczekiwane straty kredytowe dla tej grupy kontrahentów oszacowane zostały z wykorzystaniem macierzy rezerw oraz przypisanych do poszczególnych przedziałów wiekowania należności handlowych (m.in. należności dochodzone na drodze sądowej, należności od kontrahentów w upadłości) wskaźników procentowych pozwalających na oszacowanie wartości należności handlowych, co do których oczekuje się, że nie zostaną spłacone.

W przypadku, gdy należność od danego kontrahenta jest przeterminowana o 90 i więcej dni, Spółka przyjmuje założenie o niewykonaniu zobowiązania przez kontrahenta.

W odniesieniu do aktywów finansowych objętych szacowaniem oczekiwanej straty innych niż należności handlowe, Spółka wyznacza ryzyko niewypłacalności kontrahentów w oparciu o ocenę wiarygodności przyznaną przez agencje ratingowe (np. dla instytucji finansowych) lub nadaną

kontraentom z wykorzystaniem wewnętrznego modelu oceny wiarygodności kredytowej (np. dla udzielonych pożyczek wewnątrzgrupowych), odpowiednio przekształcone na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Oczekiwana strata kredytowa, zgodnie z MSSF 9, została skalkulowana przy uwzględnieniu szacunków w zakresie potencjalnych odzysków z tytułu wniesionych zabezpieczeń oraz wartości pieniądza w czasie.

Grupa dokonała wyceny do wartości godziwej posiadanych udziałów w Tarnowskie Wodociągi spółka z o.o. i (inwestycje kapitałowe). Wycenę przeprowadzono za pośrednictwem metody - zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Przesłanką, którą Grupa w szczególności bierze pod uwagę przy analizowaniu wystąpienia znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego związanego z danym aktywem finansowym jest fakt, że prawdopodobieństwo niewypłacalności kontrahenta na dzień sprawozdawczy jest istotnie większe od prawdopodobieństwa niewypłacalności na datę jego początkowego ujęcia. Decyzja w zakresie identyfikacji faktu znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego związanego z danym aktywem finansowym podejmowana jest przez Spółkę w oparciu o ww. przesłankę oraz inne możliwe do uzyskania informacje mogące mieć wpływ na ocenę ryzyka kredytowego.

Wpływ zmiany ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym na wartość szacowanej straty środków pieniężnych i należności z tytułu dostaw i usług

	Za okres od 31.12.2019 do 31.12.2019	Za okres od 31.12.2018 do 31.12.2018
Szacowane w okresie do 12 miesięcy (pożyczki, środki pieniężne)	(862)	(276)
Szacowane w całym okresie życia instrumentów, (należności) - zgodnie z uproszczonym podejściem	(242)	(152)

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług Grupa prezentuje informacje dotyczące ratingów poszczególnych kontrahentów w formie macierzy rezerw.

Macierz rezerw dla należności z tytułu dostaw i usług

Na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Należności brutto	Szacowana strata	% szacowanej straty	Należności netto
Nieprzeterminowane	868 377	(6 272)	0,72%	862 105
Przeterminowane do 60 dni	109 236	(988)	0,90%	108 248
Przeterminowane od 60-180 dni	31 126	(2 303)	7,40%	28 823
Przeterminowane od 180-360 dni	6 182	(3 508)	56,75%	2 674
Przeterminowane powyżej 360 dni	78 175	(71 406)	91,34%	6 769
	1 093 096	(84 477)	7,73%	1 008 619

Na dzień 31 grudnia 2018 roku przekształcone*

	Należności brutto	Szacowana strata	% szacowanej straty	Należności netto
Nieprzeterminowane	1 046 596	(9 244)	0,88%	1 037 352
Przeterminowane do 60 dni	81 294	(987)	1,21%	80 307
Przeterminowane od 60-180 dni	14 818	(1 178)	7,95%	13 640
Przeterminowane od 180-360 dni	3 584	(2 137)	59,63%	1 447
Przeterminowane powyżej 360 dni	69 611	(68 744)	98,75%	867
	1 215 903	(82 290)	6,77%	1 133 613

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Należności z tytułu dostaw i usług według segmentu biznesowego

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018 przekształcone*
Segment Nawozy - Agro	144 305	574 182
Segment Tworzywa	520 943	171 286
Segment Chemia	261 417	343 204
Segment Energetyka	31 279	28 263
Segment Pozostałe	50 675	16 678
	1 008 619	1 133 613

* Zgodnie z informacją opisaną w punkcie 2.1. b.

Należności Grupy z tytułu dostaw i usług, stanowiące na dzień 31 grudnia 2019 roku ponad 70% łącznych należności z tytułu dostaw i usług Grupy od jednostek niepowiązanych (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 73%) są objęte ochroną w ramach polis ubezpieczenia kredytu kupieckiego, które ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5% do 8% wartości ubezpieczonych należności). Polisy te zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta, wypłatę odszkodowania w wysokości od 92% do 95% kwoty należności objętych ubezpieczeniem. Ponadto na dzień 31 grudnia 2019 roku 5% należności z tytułu dostaw i usług Grupy od jednostek niepowiązanych (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 5,98%, jest zabezpieczone akredytywami, gwarancjami, które są wyłączone z ubezpieczenia, a dodatkowo na dzień 31 grudnia 2019 roku 1,8% (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 3,3%) jest zabezpieczone hipotekami i zastawami. Grupa prowadzi politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, dokonując bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich stałym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych, rejestry dłużników, uwzględniając m.in. sygnały płynące z rynku o ewentualnym pogorszeniu się sytuacji finansowej kontrahentów oraz historię kredytową, a w uzasadnionych przypadkach wymaga stosownych zabezpieczeń. Grupa udziela odroczonego terminu płatności do wartości rynkowej ustanowionego przez kontrahentów zabezpieczenia, co dotyczy przede wszystkim kontrahentów krajowych z segmentu nawozów. Kontrahenci, w stosunku do których Grupa nie posiada pozytywnej historii współpracy lub sprzedaż następuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytowego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany kontrahentom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz uzupełniająco w oparciu o pozytywną historię współpracy i zdolność kredytową, określaną na podstawie raportów wywiadowni gospodarczych, sprawozdań finansowych oraz historii płatniczej klienta. Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które mogą zostać utracone jeśli kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań w określonym czasie. Należności są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Grupy (indywidualnie w stosunku do każdego klienta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystw ubezpieczeniowych. Uwzględniając obowiązujące w Grupie procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca.

Obroty Grupy koncentrują się w trzech głównych segmentach, związanych z profilem działalności. Największy udziałów należnościach z tytułu dostaw i usług Grupy mają należności odbiorców z Segmentu Nawozy-Agro 51,7% (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 50,7%), Chemia 25,9% (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 30,2%) oraz Tworzywa 14,3% (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 15,1%). W segmentach Tworzyw oraz Chemii przeważają odbiorcy zagraniczni, do których sprzedaż odbywa się z odroczonym terminem płatności, w większości w ramach ubezpieczonych limitów kredytowych, a w pozostałych przypadkach w ramach otwartych akredytyw i gwarancji. Natomiast w grupie odbiorców z Segmentu Nawozy-Agro przeważają odbiorcy krajowi, do których sprzedaż w przypadku kontrahentów o sprawdzonej wiarygodności kredytowej, odbywa się z odroczonym terminem płatności w ramach ubezpieczonych limitów kredytowych lub ustanowionych zabezpieczeń, a w pozostałych przypadkach w formie przedpłat.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie. Nadwyżka krajowych środków pieniężnych Grupy jest w pierwszej kolejności konsolidowana na

rachunkach bieżących w PLN i EUR Jednostki Dominującej z ujemnymi saldami kredytów w rachunku bieżącym spółek z Grupy Kapitałowej, w ramach usług-cash poolingu rzeczywistego świadczonych przez bank PKO BP S.A.

Przeterminowanie należności z tytułu dostaw i usług, należności które utraciły wartość oraz zmianę stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe na należności przedstawia nota 17.

Nota 30.3.2 Ryzyko płynności

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Działania mające na celu ograniczenie przedmiotowego ryzyka obejmują właściwe zarządzanie płynnością finansową, realizowane są poprzez poprawną ocenę poziomu zasobów środków pieniężnych w oparciu o plany przepływów środków pieniężnych w różnych horyzontach czasowych. Spółka, optymalizuje zarządzanie nadwyżkami środków finansowych Grupy przy wykorzystaniu usługi cash pooling, pożyczek odnawialnych udzielanych w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe z dnia 23.04.2015 r. z późn. zm. oraz polityki dywidendowej w ramach spółek z Grupy. W ramach scentralizowanego modelu finansowania Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, Grupa posiada umowy o finansowanie korporacyjne na łączną kwotę 4 670 mln zł, opisane szerzej w nocie 22, pozwalające na długoterminowe zapewnienie płynności finansowej, z uwzględnieniem finansowania zarówno długoterminowej strategii jak i bieżących celów operacyjnych. Spółka posiada ponadto, opisane szerzej w nocie 22, wolne limity w ramach kredytów bieżących w PLN i w EUR, powiązanych ze strukturami cash poolingu rzeczywistego w tych walutach i kredytu wielocelowego w PKO BP, którymi Spółka może zarządzać w sytuacji zmieniającego się zapotrzebowania na środki poszczególnych spółek z Grupy. Grupa zaciągnęła kredyty i pożyczki, które zawierają jednolite i zharmonizowane kowenanty. Złamanie tych kowenantów w przyszłości mogłoby skutkować koniecznością spłaty tych kredytów i pożyczek wcześniej niż przedstawiono w tabeli poniżej. W 2019 i 2018 roku oraz w 2020 roku do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji w Spółce nie występowały naruszenia w terminach spłat zobowiązań lub innych warunków zobowiązań, które mogłyby skutkować żądaniem wcześniejszej spłaty tych zobowiązań. Płatności odsetek od kredytów, pożyczek i innych instrumentów finansowych oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej zostały oszacowane na bazie stóp procentowych na dzień bilansowy, które mogą się zmienić w przyszłości.

Poniższa tabela przedstawia wartość zakontraktowanych przepływów pieniężnych dotyczących zobowiązań finansowych na dzień bilansowy.

31 grudnia 2019 roku

	zakontraktowane przepływy				
	Wartość bilansowa	Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	15	15	15	-	-
Wycena metodą amortyzowanego kosztu, w tym:	5 263 975	6 085 507	2 394 731	1 271 722	2 419 054
kredyty i pożyczki	2 751 911	3 086 063	264 883	1 040 323	1 780 857
zobowiązania z tytułu leasingu	427 012	914 392	71 158	205 037	638 197
faktoring i dyskonto wierzytelności	550 294	550 294	550 294	-	-
pozostałe zobowiązania finansowe	22 368	22 368	22 368	-	-
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 512 390	1 512 390	1 486 028	26 362	-
	5 263 990	6 085 522	2 394 746	1 271 722	2 419 054

31 grudnia 2018 roku

	zakontraktowane przepływy				
	Wartość bilansowa	Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	188	188	188	-	-
Wycena metodą amortyzowanego kosztu, w tym:	4 882 266	5 169 808	2 431 086	914 279	1 824 443
kredyty i pożyczki	2 850 973	3 132 610	419 076	892 804	1 820 730
zobowiązania z tytułu leasingu	25 672	29 577	9 949	15 915	3 713
faktoring i dyskonto wierzytelności	185 173	185 173	185 173	-	-
pozostałe zobowiązania finansowe	26 029	26 029	26 029	-	-
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 794 419	1 796 419	1 790 859	5 560	-
	4 882 454	5 169 996	2 431 274	914 279	1 824 443

Nota 30.3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie kredytów bankowych i pożyczek, faktoringu zwykłego i odwróconego, wykupu i dyskonta wierzytelności oraz leasingu opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża dla instrumentów w PLN oraz odpowiednio EURIBOR + marża dla instrumentów w EUR, a ponadto środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych i aktywów finansowych, których oprocentowanie jest ustalane w oparciu o wyżej wskazane stopy rynkowe.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według stałych i zmiennych stóp procentowych:

	Wartość bieżąca 31.12.2019	Wartość bieżąca 31.12.2018
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	303 246	446 178
Zobowiązania finansowe(-)	(1 646 373)	(1 272 827)
	(1 343 127)	(826 649)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	632 469	417 792
Zobowiązania finansowe(-)	(2 116 714)	(1 815 020)
	(1 484 245)	(1 397 228)

Grupa nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej, natomiast w celu dywersyfikacji wpływu ryzyka zmian stóp procentowych część kredytów bankowych zaciągnięta w latach 2015 - 2019 wg stałej stopy procentowej.

Pozostałe działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Występujące w 2019 roku nadwyżki środków finansowych Grupy były w większości objęte usługami cash poolingowego rzeczywistego i oprocentowane w oparciu o rynkowe stopy WIBOR 1M dla środków w PLN oraz EURIBOR 1M (gdzie EURIBOR jest ujemny na poziomie marży) dla środków w EUR, a w pozostałej części krótkoterminowymi lokatami bankowymi oprocentowanymi według stóp rynkowych, na podstawie kwotowań rynkowych z dnia ich zawarcia.

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby ceteris paribus zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 punktów bazowych („bp”) na wynik finansowy i na kapitały własne.

Analiza wrażliwości:(+/-)

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	Zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2019	(1 484)	1 484	3 297	(3 297)
31 grudnia 2018	(1 397)	1 397	4 402	(4 402)

Ryzyko zmiany cen

Uwzględniając fakt, iż adekwatne instrumenty finansowe zabezpieczenia ryzyka cenowego głównych surowców i produktów Grupy nie występują, lub nie stwierdzono istotnej korelacji między kształtowaniem cen tego rodzaju instrumentów zabezpieczających oraz cen kontraktowych surowców i produktów, Grupa nie planuje ich wykorzystania do zabezpieczenia zmienności cen.

Celem Grupy jest ograniczenie ryzyka zmienności cen poprzez hedging naturalny polegający na powiązaniu możliwie największej części obrotów zakupowych i sprzedażowych (przede wszystkim ciągu produkcyjnego: fenol, benzen, kaprolaktam, poliamid) w zawieranych kontraktach ramowych ze zmianami cen notowań ICIS dla bazowego surowca.

Ryzyko kursowe

Ryzyko kursowe Grupy związane jest z transakcjami rozliczanymi lub denominowanymi przez Spółkę w walutach obcych, obejmującymi około 2/3 przychodów oraz ponad 1/2 jej kosztów. Wahania kursowe mają wpływ na wielkość przychodów ze sprzedaży i koszty zakupu surowców. Umocnienie waluty krajowej ma negatywny wpływ na rentowność eksportu oraz sprzedaż krajową denominowaną w walutach obcych, a z kolei osłabienie waluty krajowej ma wpływ pozytywny na w/w rentowność. Spowodowane wahaniami kursowymi zmiany przychodów z eksportu oraz ze sprzedaży krajowej wycenianej na bazie notowań rynkowych, częściowo są kompensowane poprzez zmiany kosztów importu surowcowego, oraz zakupów krajowych indeksowanych w walucie, zmniejszając w dużej mierze ekspozycję Grupy na ryzyko zmian kursów walutowych.

Grupa ogranicza istniejące ryzyko wynikające z ekspozycji walutowej netto poprzez stosowanie wybranych instrumentów i działań związanych z zabezpieczeniem przed ryzykiem kursowym w oparciu o bieżącą i planowaną ekspozycję walutową netto. Grupa wykorzystywała do zabezpieczenia pozycji walutowej w okresie sprawozdawczym w pierwszej kolejności hedging naturalny, kredyty walutowe, transakcje faktoringu i dyskonta wierzytelności walutowych oraz transakcje terminowe forward zawierane do poziomu około 80% pozostałej ekspozycji walutowej.

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych (wraz z instrumentami pochodnymi) na zmianę kursów tych walut. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy i na kapitały własne związane z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

Wzrost zobowiązań walutowych w EUR z tytułu kredytów oraz o charakterze faktoringowym w 2019 roku skutkowało wzrostem ekspozycji bilansowej na ryzyko walutowe Spółki, jednakże z uwagi na długoterminowy charakter tych zobowiązań walutowych, ograniczają one planowaną ekspozycję walutową Spółki, która będzie występowała w terminach spłaty tych zobowiązań.

Analiza wrażliwości:(+/-)

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2019	(27 668)	27 668	(42 562)	42 562
31 grudnia 2018	(66 405)	66 405	(36 131)	36 131

Tabela na kolejnej stronie przedstawia profil podatności Grupy na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według walut, w których są one denominowane.

Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe

31 grudnia 2019 roku

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
Środki pieniężne w walutach obcych
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe(-)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek(-)
Terminowe kontrakty walutowe(+/-)
Zobowiązania z tytułu leasingu, factoringu i dyskonta(-)
Pozostałe zobowiązania finansowe(-)

Razem w danej walucie

<i>Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. zł)</i>
<i>Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. zł)</i>
<i>Wpływ wzrostu waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. zł)</i>
<i>Wpływ spadku waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. zł)</i>

*Pozostałe obejmują waluty: GBP, CHF, ARS, CLP, BRL, INR, TRY, MXN, CNY, MYR, ZAR ,XOF

EUR	USD	Pozostałe*
119 677	51 662	13
181 703	22 634	2
(13 123)	(21 408)	(71 025)
(467 486)	301	1 518
31 806	8 165	
(62 994)	(4 530)	
(22 827)	-	
(233 244)	56 824	(69 492)
(38 463)	10 799	(4)
38 463	(10 799)	4
-	-	-
-	-	-

31 grudnia 2018 roku

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
Środki pieniężne w walutach obcych
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe(-)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek(-)
Terminowe kontrakty walutowe(+/-)
Zobowiązania z tytułu leasingu, factoringu i dyskonta(-)
Pozostałe zobowiązania finansowe(-)

Razem w danej walucie

<i>Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. zł)</i>
<i>Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. zł)</i>
<i>Wpływ wzrostu waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. zł)</i>
<i>Wpływ spadku waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. zł)</i>

*Pozostałe obejmują waluty: GBP, CHF

EUR	USD	XOF	Pozostałe*
110 853	39 364	-	2 409 188
88 177	19 713	-	907 042
(92 662)	(16 345)	(70 881)	(2 271 030)
(436 747)	(300)	-	(853)
3 259	3 492	-	-
(20 038)	-	-	(4 030)
(725)	-	-	(176)
(347 883)	45 924	(70 881)	1 040 141
(74 795)	8 633	(23)	(2 307)
74 795	(8 633)	23	2 307
-	-	-	-
-	-	-	-

Nota 30.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe, faktoring zwykły i odwrócony oraz wykup i dyskonto wierzytelności - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe o zmiennym oprocentowaniu - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich zmienny charakter oprocentowania,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe o stałym oprocentowaniu - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów wynosi 850 648 tys. zł, a ich wartość godziwa około 859 499 tys. zł (poziom 2 klasyfikacji wartości godziwej),
- instrumenty pochodne walutowe - wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Wartość godziwa instrumentów finansowych Grupy Azoty wycenianych w wartości godziwej w podziale na poziomy klasyfikacji kształtowała się na dzień 31 grudnia 2019 roku następująco

Poziomy klasyfikacji	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej, w tym:			
wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	5 918	-
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym	-	-	16 314
<i>udziały i akcje</i>	-	-	6 767
<i>należności z tytułu dostaw i usług</i>	-	-	9 547
	-	5 918	16 314

Wartość godziwa instrumentów finansowych Grupy Azoty wycenianych w wartości godziwej w podziale na poziomy klasyfikacji kształtowała się na dzień 31 grudnia 2018 roku następująco:

Poziomy klasyfikacji	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej, w tym:			
wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	2 017	-
wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	16 374
	-	2 017	16 374

W 2019 roku oraz w 2018 roku Grupa nie dokonywała przeniesień pomiędzy poszczególnymi poziomami.

Przyjęta w tabelach hierarchia wartości godziwej jest następująca:

Poziom I - cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów lub zobowiązań,
Poziom II - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny poziomu I, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania lub ustalenia na podstawie danych rynkowych,

Poziom III - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych zaprezentowanych w poziomie II tj. kontraktów walutowych ustalana na podstawie wyceny przeprowadzonej przez banki, z którymi zawarto transakcje. Wyceny te są sprawdzane poprzez dyskontowanie spodziewanych przepływów pieniężnych z kontraktów za pomocą rynkowych stóp procentowych obowiązujących na dzień bilansowy.

Wartość godziwa instrumentów finansowych zaprezentowanych w poziomie III ustalana jest w następujący sposób:

- Wartość godziwa krótkoterminowych należności handlowych, które są lub mogą być zbywane w ramach umów o charakterze faktoringowym Grupa prezentuje jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. W ocenie Grupy wartość godziwa tych należności nie odbiega istotnie od wartości bilansowych, ze względu na krótki termin ich zapadalności.
- Wartość godziwą udziałów (inwestycje kapitałowe) wyceniono za pośrednictwem metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Nota 30.5 Instrumenty pochodne

Walutowe instrumenty pochodne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych (forwardów) Grupy Azoty wynosiła łącznie 63 mln EUR (z terminami zapadalności na 2020 rok: styczeń - 2,5 mln EUR, od lutego do marca po 2,8 mln EUR miesięcznie, kwiecień - 8,6 mln EUR, maj - 9,2 mln EUR, czerwiec - 9,1 mln EUR, lipiec - 8,4 mln EUR, sierpień - 5,2 mln EUR, od września do października po 5,3 mln EUR miesięcznie, listopad - 2,8 mln EUR, grudzień - 1 mln EUR) oraz 8,1 mln USD (z terminami zapadalności na 2020 rok: styczeń - 0,9 mln USD, luty - 0,5 mln USD, marzec - 0,9 mln USD, kwiecień - 1 mln USD, maj - 0,5 mln USD, czerwiec - 0,5 mln USD, lipiec - 1 mln USD, od sierpnia do września po 0,7 mln USD miesięcznie, październik - 0,8 mln USD, listopad - 0,6 mln USD).

Transakcje są zawierane wyłącznie z wiarygodnymi bankami w ramach umów ramowych. Wszystkie zawarte transakcje mają odzwierciedlenie w transakcjach fizycznych wynikających z walutowych przepływów pieniężnych. Walutowe transakcje terminowe i pochodne zawierane są zgodnie z walutową ekspozycją Spółki i mają na celu ograniczenie wpływu zmienności kursu walutowego na wynik finansowy. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych (forwardów) Grupy Azoty wynosiła 38,2 mln EUR.

Transakcje są zawierane wyłącznie z wiarygodnymi bankami w ramach umów ramowych. Wszystkie zawarte transakcje mają odzwierciedlenie w transakcjach fizycznych wynikających z walutowych przepływów pieniężnych. Walutowe transakcje terminowe i pochodne zawierane są zgodnie z walutową ekspozycją netto Grupy i mają na celu ograniczenie wpływu na wynik finansowy zmienności kursu walutowego.

Nota 30.6 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych. Pozycją zabezpieczaną są przyszłe wysoce prawdopodobne wpływy ze sprzedaży w EUR, które w okresie od stycznia 2020 do września 2028 roku zostaną ujęte w rachunku zysków i strat. Zabezpieczanym ryzykiem jest ryzyko walutowe tych wpływów. Pozycją zabezpieczającą są dwa kredyty walutowe w EUR:

- 1) o wartości wynoszącej na dzień 31 grudnia 2019 roku 99 891 tys. EUR (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 118 053 tys. EUR), którego spłata następuje od grudnia 2018 do czerwca 2025 roku w 14 równych półrocznych ratach o wartości 9 081 tys. EUR każda, oraz
- 2) o wartości wynoszącej na dzień 31 grudnia 2019 roku 100 000 tys. EUR (na dzień 31 grudnia 2018 roku 50 000 tys. EUR), którego spłata nastąpi od marca 2021 do września 2028 roku w 15 równych półrocznych ratach o wartości 6 666 tys. EUR każda.

Wartość bilansowa obu w/w kredytów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 850 648 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 722 087 tys. zł). W kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających ujęto w 2019 roku kwotę 7 250 tys. zł (w 2018 roku: 2 297 tys. zł) stanowiącą w całości efektywne zabezpieczenie. W 2018 roku Spółka nie przekwalifikowywała z innych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat żadnych kwot związanych z rachunkowością zabezpieczeń, natomiast w 2019 Spółka przekwalifikowała z innych całkowitych dochodów do rachunku zysków strat kwotę 781 tys. zł

w związku z rozliczeniem powiązania zabezpieczającego w zakresie spłat rat kredytu walutowego z wpływami ze sprzedaży w EUR.

Nota 31 Zobowiązania, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

Aktywa warunkowe

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Należności warunkowe	114 213	30 595

W związku z ustawą o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych z dnia 19 lipca 2019 roku (Dz.U. z 2019 r. poz. 1532) podmioty z tych sektorów mają możliwość otrzymania pomocy publicznej z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych. Wniosek o przyznanie rekompensat kosztów pośrednich wymaga pozytywnej weryfikacji akredytowanego weryfikatora emisji gazów cieplarnianych, a następnie pozytywnej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w terminie do 30 września 2020 roku. Wypłata rekompensaty powinna nastąpić do dnia 6 listopada 2020 roku.

Dla Polski przyznawany jest określony limit wydatków przeznaczonych na wypłatę rekompensat z Funduszu, w związku z tym oszacowana kwota rekompensaty może zostać zredukowana w przypadku przekroczenia przez wszystkich polskich wnioskodawców ustalonego limitu.

W związku z powyższym Grupa ujawniła aktywa warunkowe z tego tytułu w wysokości 83 399 tys. zł, która w ostatecznym rozliczeniu może być niższa. Kalkulacja z tytułu rekompensat dokonana została zgodnie z wytycznymi zawartymi w przedmiotowej ustawie oraz na podstawie ceny terminowej uprawnień do emisji w wysokości 68,97 zł/t, która jest określana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Zobowiązania warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Inne zobowiązania warunkowe, w tym gwarancje	31 651	31 243

Nota 32 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje handlowe z jednostkami powiązаныmi wycenianymi metodą praw własności i nie objętymi konsolidacją

Transakcje handlowe

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE	9 509	910	7 188	1 384
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	248	51	14 139	1 612
	9 757	961	21 327	2 996

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE	7 312	642	7 973	1 201
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	263	24	17 842	1 028
	7 575	666	25 815	2 229

Pozostałe transakcje

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	-	-	-	-
	52	-	-	755
	52	-	-	755

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	50	-	-	-
	50	-	-	-

Kredyty, pożyczki udzielone Grupie przez podmioty powiązane

Na dzień 31 grudnia 2019 oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiadała takich pożyczek.

Warunki transakcji z jednostkami powiązanymi

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi ustalane są na zasadach rynkowych. Strony uczestniczące w transakcji ustalają cenę w oparciu o benchmarki rynkowe mające na celu uniezależnienie ceny transakcji od kosztów wytworzenia towaru czy usługi przy pomocy metod wymienionych w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (jedn. tekst Dz.U. z 2019 r. poz. 865). Wybór metody poprzedzony jest dokładną analizą warunków transakcji, podziału ryzyka i kosztów, zaangażowanych aktywów tak, aby cena odzwierciedlała warunki transakcji, jakie ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.

Wynagrodzenia członków Zarządu Jednostki Dominującej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Grupie Kapitałowej

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Świadczenia krótkoterminowe	8 475	4 714
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia	-	894
	8 475	5 608

Zasady wynagradzania Członków Zarządu

Wynagrodzenie całkowite Członków Zarządu składa się z:

- części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe (wynagrodzenie stałe),
- części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy (wynagrodzenie zmienne),

Wysokość miesięcznego wynagrodzenia podstawowego została określona jako stała kwota, której wysokość zależy od pełnionej funkcji.

Wynagrodzenie podstawowe zostaje pomniejszone o kwotę przypadającą na dni, w które Członek Zarządu nie świadczył usług (za wyjątkiem przysługujących (płatnych) 24 dni roboczych przerwy w wykonywaniu umowy).

Rada Nadzorcza może wyrazić zgodę na przyznanie prawa do korzystania z mieszkania służbowego w miejscowości, w której znajdują się siedziba danej spółki.

Zasady premiowania Członków Zarządu

Wynagrodzenie zmienne uzależnione jest od poziomu realizacji celów zarządczych i nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia podstawowego w poprzednim roku obrotowym, dla którego dokonywane jest obliczenie wysokości przysługującego wynagrodzenia zmiennego. Rada Nadzorcza ustala odrębną uchwałą wysokość wynagrodzenia zmiennego przysługującą za dany rok obrotowy.

Wynagrodzenie zmienne przysługuje po:

- zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły za rok obrotowy,
- udzieleniu Członkowi Zarządu przez Walne Zgromadzenie absolutorium z wykonania przez niego obowiązków,
- przedłożeniu przez Członka Zarządu sprawozdania z wykonania celów zarządczych,
- zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą stopnia realizacji przez Członka Zarządu celów zarządczych na dany rok,
- podjęciu przez Radę Nadzorczą uchwały w sprawie wykonania celów zarządczych i ustalenia wysokości należnej wypłaty wynagrodzenia zmiennego.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Grupie

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Świadczenia krótkoterminowe	1 998	2 048

Wynagrodzenia członków zarządów spółek wiodących Grupy (bez Jednostki Dominującej)

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Świadczenia krótkoterminowe	15 930	14 217
Świadczenia po okresie zatrudnienia	1 085	641
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia	460	-
Inne świadczenia długoterminowe	631	-
	18 106	14 858

Pożyczki

2019 roku i 2018 roku spółki wchodzące w skład Grupy nie udzielały pożyczek Członkom Zarządów oraz Rad Nadzorczych.

Transakcje z Właścicielami

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku Spółka posiada następujące kredyty zaciągnięte w Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju:

- na kwotę 150 000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 126 923 tys. zł) - zaciągnięty w pełnej kwocie na podstawie umowy z 28 maja 2015 roku oraz po spłacie dwóch rat w łącznej kwocie 23 077 tys. zł,
- na kwotę 100 000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 100 000 tys. zł) - zaciągnięty częściowo na podstawie umowy z 26 lipca 2018 roku do kwoty 500 000 tys. zł.

Opis transakcji dotyczących emisji akcji spółki Grupa Azoty POLICE, w tym zawarcia umowy inwestycyjnej ze Skarbem Państwa, zamieszczono w punkcie 1.2.2. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Ponadto część emisji spółki Grupa Azoty POLICE została objęta przez

dotychczasowych akcjonariuszy tej spółki kontrolowanych przez Skarb Państwa, tj. Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień” oraz Agencję Rozwoju Przemysłu S.A.

Istotne transakcje z podmiotami powiązanymi przez Skarb Państwa

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNiG S.A.	1 429 575	zakup gazu ziemnego
PKN Orlen S.A.	287 275	zakup surowców
Polska Grupa Górnicza S.A.	164 178	zakup miatu węglowego
Enea S.A.	217 782	zakup energii elektrycznej
PKP Cargo S.A.	117 884	zakup usług transportowych
PGE Obrót S.A.	221 816	zakup energii elektrycznej
PSE S.A.	65 479	zakup usługi przesyłu
Grupa LOTOS S.A.	21 051	zakup surowców
TAURON Polska Energia S.A.	25 217	zakup energii elektrycznej i miatu węglowego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	167	zakup miatu węglowego
KGHM Polska Miedź S.A.	26 080	zakup surowców
PKO BP S.A.	14 781	splata odsetek i prowizji, zakup usług maklerskich
BGK Bank Państwowy	11 179	splata odsetek i prowizji
PZU S.A.	49 090	ubezpieczenia rzeczowe i osobowe, PPE
Polska Fundacja Narodowa	3 500	działalność statutowa fundacji
	2 655 054	

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNiG S.A.	2 225 572	zakup gazu ziemnego
PKN Orlen S.A.	294 605	zakup surowców
Polska Grupa Górnicza S.A.	139 490	zakup miatu węglowego
Enea S.A.	127 182	zakup energii elektrycznej
PKP Cargo S.A.	116 432	zakup usług transportowych
PGE Obrót S.A.	70 903	zakup energii elektrycznej
PSE S.A.	67 337	zakup usługi przesyłu
Grupa LOTOS S.A.	25 096	zakup surowców
TAURON Polska Energia S.A.	23 335	zakup energii elektrycznej i miatu węglowego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	22 290	zakup miatu węglowego
KGHM Polska Miedź S.A.	15 889	zakup surowców
PKO BP S.A.	7 914	splata odsetek i prowizji, zakup usług maklerskich
BGK Bank Państwowy	7 525	splata odsetek i prowizji
PZU S.A.	40 640	ubezpieczenia rzeczowe i osobowe, PPE
Polska Fundacja Narodowa	3 500	działalność statutowa fundacji
	3 187 710	

Nota 33 Zobowiązania inwestycyjne

W okresie kończącym się 31 grudnia 2019 roku Grupa podpisała umowy dotyczące kontynuacji rozpoczętych oraz nowych zadań inwestycyjnych. Umowy zawarte na realizację tych zadań obejmują głównie usługi branży budowlanej, mechanicznej, elektrycznej oraz projektowej.

Do największych zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych zaliczają się:

	na dzień 31.12.2019	na dzień 31.12.2018
Instalacja do produkcji propylenu metodą PDH oraz polipropylenu w Policach	3 868 889	63 340
Budowa Elektrociepłowni w Grupie Azoty PUŁAWY	1 159 900	-
Projekt budowy instalacji kwasu azotowego	144 243	176 407

Łączna wartość zobowiązań z tytułu podpisanych umów wynosi na dzień 31 grudnia 2019 roku 5 537 548 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 557 030 tys. zł).

Nota 34 Noty objaśniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(35 304)	(499 344)
<i>Zmiana stanu z tytułu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialnych, aktywa z tytułu prawa do użytkowania, nieruchomości inwestycyjnych</i>	(68 671)	21 250
<i>Zmiana stanu z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, aktywa z tytułu prawa do użytkowania, nieruchomości inwestycyjnych</i>	(3 306)	-
<i>Zmiana stanu z tytułu rozliczeń międzyokresowych</i>	(5 745)	1 674
<i>Zmiana stanu z tytułu zdarzeń niepieniężnych</i>	(33 491)	313 128
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(146 517)	(163 292)
Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej zapasy i prawa majątkowe	(377 151)	(573 563)
<i>Zmiana stanu z tytułu zdarzeń niepieniężnych</i>	(9 052)	336 331
Zmiana stanu zapasy i prawa majątkowe w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(386 203)	(237 232)
Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(66 916)	836 022
<i>Zmiana stanu z tytułu dywidend</i>	(6)	-
<i>Zmiana stanu z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, aktywa z tytułu prawa do użytkowania, nieruchomości inwestycyjnych</i>	27 190	(5 583)
<i>Zmiana stanu z tytułu rozliczeń międzyokresowych</i>	(272 510)	(125 948)
<i>Zmiana stanu z tytułu faktoring odwrotnego</i>	1 002 076	132 833
<i>Zmiana stanu z tytułu zdarzeń niepieniężnych</i>	92 643	(298 854)
Zmiana stanu zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	782 477	538 470

	za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej rezerwy, zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych i dotacje	199 522	144 781
<i>Zmiana stanu z tytułu rozliczeń międzyokresowych</i>	245 894	127 032
<i>Zmiana z tytułu dotacji</i>	-	(32 877)
<i>Zmiana stanu z tytułu innych zdarzeń niepieniężnych</i>	(58 775)	(88 689)
Zmiana stanu rezerw, rozliczenia międzyokresowe i dotacji w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	386 641	150 247
Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej pozostałe korekty	-	-
<i>Zmiana stanu z tytułu innych zdarzeń niepieniężnych</i>	(3 541)	26 144
Zmiana stanu pozostałe korekty	(3 541)	26 144

Nota 35 Zdarzenia po dniu bilansowym

Informacje dotyczące przebiegu wtórnej emisji akcji spółki Grupa Azoty POLICE, która została zarejestrowana przez sąd rejestrowy w dniu 10 stycznia 2020 roku, zostały przedstawione w punkcie 1.2.2.

W dniu 18 lutego 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty POLYOLEFINS podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 131 944 310,00 zł poprzez emisję 13 194 431 nowych akcji imiennych serii F o wartości nominalnej 10 zł po cenie emisyjnej 47,90 zł.

Objęcie nowych akcji nastąpi w trybie subskrypcji prywatnej przez spółkę Grupa Azoty POLICE, która obejmie 6 993 048 akcji oraz Jednostkę Dominującą, która obejmie 6 201 383 akcje. Emisja ta ma na celu wniesienie środków wymaganych jako wkład własny projektu „Polimery Police”. Planowany termin objęcia akcji nowej emisji to kwiecień 2020 roku.

Nota 36 Informacja o skutkach pandemii choroby zakaźnej COVID-19

W związku z ustawą z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 roku, poz. 374) oraz ogłoszoną przez Światową Organizację Zdrowia pandemią związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa oznaczonego symbolem SARS-CoV-2 i wywołującego chorobę COVID-19 Grupa podjęła niezwłoczne działania zabezpieczające jej działalność przed skutkami tego zagrożenia. W celu zapewnienia możliwie niezakłóconego funkcjonowania, w Jednostce Dominującej oraz w pozostałych spółkach Grupy zostały wdrożone procedury gwarantujące natychmiastową reakcję właściwych służb. Dodatkowo wydane zostały zalecenia dotyczące ograniczenia ryzyka zarażenia dla pracowników, obejmujące w szczególności:

- wydanie szczegółowych zarządzeń i wytycznych w zakresie monitorowania stanu zdrowia pracowników spółek Grupy oraz pracowników kontrahentów, którzy kontaktują się fizycznie z pracownikami spółek Grupy,
- ograniczenia spotkań oraz podróży służbowych krajowych i zagranicznych i korzystania w jak największym stopniu z tele- i wideokonferencji,
- wprowadzenia możliwości pracy zdalnej w przypadkach, gdy nie zakłóca to organizacji pracy danej jednostki organizacyjnej,
- zabezpieczenia dodatkowych środków ochronnych i higienicznych dla pracowników spółek Grupy.

Ponadto spółki Grupy na bieżąco monitorują sytuację rynkową w zakresie sprzedaży produktów i dostaw kluczowych surowców, a także sytuacji na rynkach finansowych w kontekście ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej. Działania takie zostały podjęte w Jednostce Dominującej i wszystkich spółkach zależnych, w tym w Grupie COMPO EXPERT w odniesieniu do działalności na wszystkich rynkach.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Grupa Azoty nie obserwuje istotnego obniżenia sprzedaży i zakłóceń w łańcuchu dostaw surowców, materiałów i usług, jak również zwiększonej absencji chorobowej pracowników, uniemożliwiającej zapewnienie ciągłości działalności produkcyjnej oraz w zakresie obszarów wsparcia.

Jednocześnie zidentyfikowano szereg istotnych obszarów ryzyka związanego z pandemią COVID-19, które mogą istotnie wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Grupy. Do tych obszarów ryzyka zalicza się:

1. Zakłócenia w łańcuchach dostaw surowców i sprzedaży produktów poprzez zakłócenia w transporcie, w tym w szczególności do obszarów o wysokim ryzyku epidemicznym, spowodowane problemami leżącymi po stronie firm transportowych, zmniejszeniem liczby i formy dostępnych środków transportu, zwiększeniem kosztów dostaw w związku z podniesieniem stawek transportowych, szczególnie w kierunkach eksportowych, czasowym zamknięciem granic lub innymi ograniczeniami z tym związane. Pojawiają się problemy z dostępnością środków transportu dla towarów na eksport.
2. Potencjalne przejściowe zakłócenia w terminowości realizacji projektów inwestycyjnych i prac remontowych w Grupie ze względu na utrudnienia lub ograniczoną dostępność wykonawców, możliwe opóźnienia dostaw materiałów i urządzeń oraz działania organów administracji publicznej w zakresie wydawania decyzji w procesach administracyjnych.
3. Zakłócenia w ciągłości procesów produkcyjnych w przypadku wystąpienia zmniejszonej dostępności pracowników.
4. Potencjalne zagrożenie pogorszenia płynności finansowej u niektórych kontrahentów w wyniku zatorów płatniczych.
5. Zmienność kursów walutowych.

Możliwe ryzyka zakłócenia realizacji sprzedaży w poszczególnych segmentach działalności na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego opisano poniżej.

Segment Nawozy Agro

Nie odnotowano istotnych ograniczeń popytu na rynku nawozowym. Negatywne skutki mogą natomiast dotyczyć sprzedaży eksportowej. Niższą sprzedaż do kontrahentów zagranicznych może zniwelować mniejszy import i wzrost sprzedaży krajowej. Udział rynku eksportowego Grupy Azoty w segmencie nawozowym wynosi 35%.

Segment Tworzywa

Pojawiają się pierwsze ograniczenia zamówień klientów z różnych branż. Największe spadki spodziewane są w branży motoryzacyjnej. Ogłoszone przez czołowych producentów tego sektora czasowe zatrzymania większości fabryk w Europie skutkować będą spadkiem zamówień w całym łańcuchu dostaw.

Segment Chemia

Zidentyfikowano pierwsze przypadki ograniczania możliwości realizacji dostaw alkoholi oxo i plastyfikatorów na rynki państw o wysokim stopniu zagrożenia epidemicznego z uwagi zarówno na ograniczenia produkcyjne kontrahentów, jak i ograniczenia transportowe. Na rynki szczególnie zagrożone w chwili obecnej pandemią COVID-19 kierowane jest ok. 1/4 wolumenu alkoholi oxo i plastyfikatorów.

Ponadto otrzymano pierwsze informacje od kilku odbiorców melaminy o czasowym ograniczeniu produkcji. Skala tego zjawiska nie wpłynie znacząco na wysokość sprzedaży w I kwartale 2020 roku, niemniej występuje ryzyko zmniejszania zapotrzebowania w kolejnych miesiącach.

Spowolnienie działalności firm transportowych przekłada się na niższe zakupy paliwa i dodatków do paliw pozwalających zredukować ilość spalin (NOXy®). Dystrybutorzy NOXy® zaczynają zgłaszać problemy z realizacją kontraktów, w szczególności na kierunkach eksportowych.

Zidentyfikowano negatywny wpływ sytuacji na rynek pigmentów w Europie. Włochy jako pierwszy kraj zastosowały przepisy mówiące o całkowitym zamknięciu tych segmentów przemysłu, które nie są

związane z bezpieczeństwem ludności, w związku z czym sprzedaż bieli na rynku włoskim została wstrzymana. Istnieją uzasadnione obawy, że podobne obostrzenia zostaną wprowadzone przez inne kraje europejskie. Brak jest jednoznacznych prognoz, gdyż z jednej strony spodziewane jest ograniczenie popytu, z drugiej możliwy jego wzrost ze względu na ograniczenia podażowe z rynku chińskiego.

Jednocześnie, poza opisanymi powyżej wzmocnionymi procedurami fizycznego zabezpieczenia pracowników i kontrahentów spółek Grupy, w celu minimalizacji ryzyka zakażenia podjęte zostały intensywne działania mające na celu zabezpieczenie sytuacji ekonomicznej. Działania te obejmują w szczególności:

- Ścisłe monitorowanie realizacji sprzedaży, standingu kontrahentów i windykacji należności.
- Wdrożenie zasad zarządzania kryzysowego, w szczególności w odniesieniu do realizacji działań remontowo-inwestycyjnych, w celu ograniczenia ich zakresu do zadań obligatoryjnych ze względów technicznych lub prawnych.
- Współdziałanie z organami administracji państwowej w celu wypracowania odpowiednich regulacji dla złagodzenia następstw ekonomicznych pandemii COVID-19 dla gospodarki.

Należy podkreślić, że ze względu na dobre wyniki finansowe za 2019 rok, sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej Grupa Azoty jest stabilna. Dodatkową gwarancją płynności są posiadane przez Grupę środki pieniężne, których wartość na dzień 31 grudnia 2019 roku (wraz ze środkami pieniężnym na lokatach bankowych) wynosiła 945 mln zł, wolne limity kredytowe, których wartość na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 3 089 mln zł oraz wolny limit faktoringu odwrotnego na kwotę 62 mln zł. Na dzień 31 marca 2020 roku wartość posiadanych środków pieniężnych wynosiła 974 mln zł, wartość wolnych limitów kredytowych - 2 386 mln zł, a wartość wolnego limitu faktoringu odwrotnego - 507 mln zł.

W aktualnej sytuacji Grupie sprzyjają niskie ceny surowców, w szczególności gazu ziemnego, obserwowane osłabienie PLN względem EUR i USD ze względu na znaczącą sprzedaż eksportową, jak również trwający sezon aplikacji nawozów.

W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej podejmowane środki zaradcze zapewniają minimalizację ryzyka zagrożenia ciągłości działalności. Nie można jednak wykluczyć ryzyka, że ewentualny rozwój pandemii COVID-19 i jej następstwa mogą mieć istotny negatywny wpływ na funkcjonowanie Grupy Azoty. Ze względu na wielość niewiadomych na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji skutki pandemii nie mogą być wiarygodnie oszacowane.

Podpisy członków Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
Paweł Łapiński
Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
Mariusz Grab
Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
Artur Kopec
Członek Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
Witold Szczypiński
Wiceprezes Zarządu Dyrektor Generalny

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
dr Grzegorz Kądzielawski
Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
Tomasz Hryniewicz
Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

.....
Piotr Kołodziej
Dyrektor Departamentu
Korporacyjnego Finansów

Tarnów, dnia 7 kwietnia 2020 roku